

Про внутрішній водний транспорт

Документ **1054-IX ()**, **набирає чинності**, поточна редакція – **Прийняття від 03.12.2020**

(**Остання подія – Набрання чинності**, відбудеться 01.01.2022. [Подивитися в історії?](#))

Інформація

Зберегти

Картка документа

Зміст документа

Пошук у тексті

Текст для друку

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внутрішній водний транспорт

Цей Закон визначає правові, економічні та організаційні засади функціонування внутрішнього водного транспорту і спрямований на створення сприятливих умов для його розвитку, задоволення потреб громадян у доступних, якісних та безпечних перевезеннях.

Розділ I ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 1. Визначення термінів

1. У цьому Законі терміни вживаються в такому значенні:

1) аварійна подія - подія або послідовність подій, що сталися під час експлуатації судна чи у зв'язку з експлуатацією, яка призвела чи могла призвести до загибелі або зникнення людини з судна, заподіяння шкоди здоров'ю людини, загибелі, затоплення, пошкодження судна, залишення судна екіпажем, втрати судном судноплавного стану, посадки судна на міліну, пошкодження гідротехнічних споруд внутрішніх водних шляхів, забруднення навколишнього природного середовища;

2) багаж - будь-який предмет чи транспортний засіб, що перевозяться перевізником за договором перевезення (крім тих, що перевозяться за договором перевезення вантажів, у тому числі договором фрахтування і коносаментом, а також крім живих тварин і багажу, що розміщуються в каюті пасажирів або в інший спосіб перебувають у його володінні, під його охороною чи контролем) та підтверджується багажною квитанцією;

3) база для стоянки малих суден - спеціально обладнаний майновий комплекс, що використовується суб'єктом господарювання на законних підставах, у тому числі яхт-клуб, марина, місце базування суден флоту рибної промисловості, який надає послуги з безпечного зберігання малих і прогулянкових суден, інші послуги суднам та їх екіпажам (крім баз для стоянки спортивних суден);

4) база для стоянки спортивних суден - спеціально обладнаний майновий комплекс, що використовується суб'єктом господарювання, який, серед іншого, надає послуги з безпечного зберігання виключно спортивних суден і суден, призначених для забезпечення проведення спортивних заходів;

5) буксир - судно, побудоване спеціально для виконання операцій з буксирування, штовхання, кантування;

6) буксирування - переміщення суден, плавучих споруд та плавучих об'єктів буксиром або іншим судном за допомогою буксирувального тросу;

7) вантажні відходи - залишки від будь-якого вантажу на борту у вантажних трюмах або танках, які залишаються після завершення процедур навантаження, розвантаження та операцій з очищення, включаючи залишки вантажу;

8) веслове судно - судно без двигуна, для руху якого використовується м'язова сила людини;

9) вихід у рейс - вихід судна (складу суден) за межі операційної акваторії причальної споруди або зняття судна з якірної стоянки з метою прямування до іншого пункту призначення (морського чи річкового порту, терміналу, ремонтної бази тощо), або вихід судна на судновий хід;

10) відходи (сміття), що утворюються у результаті експлуатації судна, - відходи, що утворюються у процесі експлуатації та обслуговування судна, крім вантажних відходів та побутових відходів, що утворюються на судні (господарське сміття);

11) власник судна - фізична або юридична особа, які здійснюють щодо закріплених за ними суден права, до яких застосовуються правила про право власності;

12) внутрішні водні шляхи - поверхневі води (крім акваторії морських портів, судноплавних каналів та внутрішніх морських вод), віднесені Кабінетом Міністрів України у встановленому порядку до категорії судноплавних;

13) внутрішній водний транспорт - вид транспорту, до якого належать судна, суб'єкти господарювання, що здійснюють та забезпечують перевезення переважно внутрішніми водними шляхами вантажів, пасажирів, багажу і пошти, використовуються для рибогосподарської діяльності, надають інші послуги з використанням суден внутрішнього плавання, забезпечують судноплавство на внутрішніх водних шляхах, утримують об'єкти інфраструктури внутрішніх водних шляхів, здійснюють навігаційно-гідрографічне забезпечення судноплавства;

14) водний мотоцикл - вид самохідного прогулянкового судна, персональний плавучий засіб довжиною до 4 метрів включно, призначений для занять спортом або відпочинку, що приводиться в рух водометом і управляється особою, яка перебуває на корпусі, а не всередині засобу;

15) габарити суднового ходу - глибина, ширина, надводна висота та радіус закруглення суднового ходу на внутрішніх водних шляхах у метрах;

16) гарантовані габарити суднового ходу - установлені відповідно до законодавства найменші габарити суднового ходу при проектному рівні води;

17) гармонізовані інформаційні послуги - послуги, що надаються для підтримки управління рухом і внутрішнім водним транспортом, у тому числі послуги із взаємодії з іншими видами транспорту. До таких послуг, зокрема, належать надання інформації про фарватер, інформації про рух, управління рухом, допомога в запобіганні аварійним ситуаціям, надання інформації для управління транспортом, щодо служб статистики та митних служб, а також щодо податків і зборів за використання інфраструктури водних шляхів та портових зборів;

18) гідротехнічні споруди внутрішніх водних шляхів - інженерно-технічні споруди (причали, пристані, пірси, інші види причальних споруд, дамби, моли, хвилеломи, інші види берегозахисних споруд, судноплавні шлюзи, судноплавні канали внутрішніх водних шляхів, інші підводні споруди штучного походження), призначені для забезпечення безпечного плавання, маневрування, стоянки, будівництва, ремонту, обслуговування та огляду суден, для захисту берегової смуги внутрішніх водних шляхів, операційної акваторії причалу (причалів), ведення господарської діяльності підприємствами внутрішнього водного транспорту, використання водних ресурсів та запобігання шкідливій дії вод;

19) ґрунт - відкладення (ґрунти мулисті, піщані, кам'яні, глинисті та/або їх суміш), які створюють природний рельєф дна внутрішнього водного шляху або були знесені у русло цього шляху під впливом природних та/або антропогенних чинників та вилучаються у процесі днопоглиблення;

20) довжина судна - максимальна довжина корпусу судна без урахування керма та бушприта;

21) екіпаж судна - капітан та інші особи, які зайняті на борту судна виконанням обов'язків, пов'язаних з експлуатацією чи обслуговуванням судна, або виконують інші обов'язки на судні та зазначені у судновій ролі цього судна;

22) експлуатаційне днопоглиблення (ремонтне черпання) - роботи з ліквідації наслідків заносимості, вилучення наносів з ґрунту, що розташовані над заданим рівнем проектного дна на суднових ходах водних шляхів, операційних акваторій причальних споруд, судноплавних каналів з метою забезпечення гарантованих, навігаційних, паспортних габаритів суднового ходу, операційних акваторій причальних споруд, судноплавного каналу;

23) експлуатуюча організація - суб'єкт господарювання, що здійснює експлуатацію гідротехнічної споруди внутрішніх водних шляхів, незалежно від того, чи є він власником такої споруди, чи експлуатує її на інших законних підставах;

24) засоби для розваг на воді - плавучі засоби без силової установки, які буксируються в будь-який спосіб (водні лижі, водні сани, "банани", "шайби" тощо), побудовані або призначені для ковзання по водній поверхні або виконання спортивних фігур;

25) засоби навігаційного обладнання - берегові спеціальні стаціонарні споруди, плавучі та стаціонарні сигнальні і застережні вогні та знаки, конструкції, оснащені спеціальними технічними пристроями і призначені для орієнтування суден, огороження судноплавних каналів внутрішніх водних шляхів і суднових ходів з метою забезпечення безпечного плавання суден;

26) зчалена група - група суден (два або більше), з'єднаних бортом до борту, жодне з яких не розташоване попереду моторного судна, що забезпечує рух групи;

27) індивідуальний рятувальний засіб - засіб, призначений для утримання на поверхні води людини, яка опинилася за бортом;

28) іноземне судно - судно, що плаває під прапором іноземної держави;

29) інфраструктура внутрішнього водного транспорту - сукупність об'єктів, що забезпечують судноплавство внутрішніми водними шляхами, яка включає гідротехнічні споруди внутрішніх водних шляхів, рейди, затони, місця стоянки суден, засоби навігаційного обладнання та гідрографічного забезпечення судноплавства, об'єкти річкової інформаційної служби, мережі та споруди зв'язку, сигналізації, інформування та управління рухом суден, а також судна і плавуче обладнання, призначені для виконання шляхових робіт, та інші об'єкти, що забезпечують судноплавство внутрішніми водними шляхами;

30) каботажний рейс - рейс судна між українськими портами (терміналами) або місцями призначення, розташованими на території України, без проведення вантажних операцій, здійснення бункерування, поповнення суднових припасів за межами території України;

31) капітан - особа, яка здійснює командування, керує судном;

32) кваліфікаційні документи членів екіпажів суден внутрішнього плавання - документи, видані за визначеною формою, що підтверджують відповідний рівень професійної компетентності, необхідної для безпечної роботи на судні внутрішнього плавання;

33) класифікаційне товариство - юридична особа, яка видає, застосовує, підтримує і регулярно оновлює власні правила класифікації (включаючи технічні вимоги) щодо проектування, конструкції і огляду суден, оприлюднює реєстр (реєстр) суден, які класифіковано;

34) максимальна осадка судна - максимальна осадка судна, зазначена в судових документах, яка визначається відповідно до правил обмірювання суден;

35) мале судно - будь-яке судно довжиною до 20 метрів (крім пасажирських суден, буксирів та штовхачів, призначених для ведення складу суден, які не є малими, плавучого обладнання, криголамів, поромів, плавучого обладнання судових шлюпок і плотів, спортивних суден, а також водних мотоциклів і засобів для розваг на воді);

36) міжнародний рейс - рейс судна, в якому щонайменше місце призначення або місце відправлення судна розташовані за межами території України;

37) моторне судно - будь-яке судно, що використовує для руху власну силову установку, у тому числі судно, що рухається за допомогою вітрила і водночас використовує силову установку, розміщену на його борту;

38) навігаційний період - період, упродовж якого здійснюється судноплавство на внутрішніх водних шляхах або їх окремих ділянках;

39) навігаційно-гідрографічне забезпечення судноплавства - створення сприятливих для плавання суден умов шляхом встановлення та належного утримання засобів навігаційного обладнання відповідно до інтенсивності руху суден та ступеня небезпеки, проведення гідрографічних зйомок, опублікування, оновлення та розповсюдження навігаційно-гідрографічної інформації;

40) нафтовмісна суміш - лляльні (підсланеві) води, нафтові залишки з машинних відділень судна, інші води з будь-яким вмістом нафти, які утворюються на судні (крім його вантажних приміщень);

41) операційна акваторія причальних споруд - гідротехнічна споруда внутрішніх водних шляхів (комплекс споруд), що безпосередньо примикає до причальних споруд, призначена для безпечного підходу суден до причальних споруд та відходу від причальних споруд, маневрування суден під час здійснення швартових операцій, маневрування суден між причальними спорудами, а також для стоянки суден;

42) палубна команда - члени екіпажу судна, які виконують на борту судна роботу, пов'язану з його рухом, навантаженням, розвантаженням і перевезенням вантажів, перевезенням пасажирів, пошти, багажу технічним обслуговуванням та ремонтом судна, використанням і обслуговуванням засобів зв'язку, охороною праці, запобіганням забрудненню водних шляхів (крім членів екіпажу, які виконують обов'язки, пов'язані виключно з експлуатацією двигунів, вантажних пристроїв, електричного та електронного обладнання);

43) пасажир - фізична особа, яка не є членом екіпажу та перевозиться на судні за договором перевезення пасажирів;

44) пасажирське судно - судно, побудоване та обладнане для перевезення більше 12 пасажирів;

45) перевізник - суб'єкт господарювання, що здійснює перевезення вантажів, пасажирів та їхнього багажу, пошти суднами внутрішнього плавання;

46) підхідний канал - гідротехнічна споруда внутрішніх водних шляхів, призначена для безпечного підходу суден до причальних споруд та шлюзів;

47) плавуча споруда - будь-яка плавуча установка, побудована для стаціонарного використання на плаву, у тому числі стоянкове судно, плавучий причал, пристань, понтон, дебаркадер, майстерня, док, басейн, елінг, готель, заклад громадського харчування, розважальний заклад, та, як правило, не призначена для переміщення;

48) плавуче обладнання - судно (плавуча установка), на якому розташовані робочі механізми (крани, обладнання земснарядів, копри або підйомники);

49) плавучий об'єкт - пліт або інша конструкція, об'єкт або пристрій, здатний до плавання, який не є судном, плавучим обладнанням чи плавучою спорудою;

50) побутові відходи, що утворюються на судні (господарське сміття), - органічні та неорганічні побутові відходи, що не містять відходів (сміття), що утворюються у результаті експлуатації судна;

51) пором - судно, що здійснює на поромних переправах регулярні перевезення пасажирів, перевезення на відкритій та/або закритій палубі колісної техніки з паливом у баках та/або залізничного рухомого складу з горизонтальним способом навантаження та вивантаження;

52) послужна книжка - персональний документ, до якого заносяться відомості, у тому числі в електронному вигляді, про трудову діяльність члена екіпажу, зокрема про стаж плавання та здійснені рейси;

53) причальна споруда - гідротехнічна споруда внутрішніх водних шляхів (комплекс споруд), яка має швартовні та відбійні пристрої і призначена для стоянки, обслуговування та ремонту суден, обслуговування пасажирів, у тому числі для їх посадки на судна і висадки з суден, проведення вантажних операцій;

54) прогулянкове вітрильне судно - судно, що рухається виключно за допомогою вітрила, у тому числі судно, обладнане силовою установкою, яке не використовує її під час руху;

55) прогулянкове судно - судно довжиною до 24 метрів, призначене для занять спортом або відпочинку, яке не є пасажирським судном;

56) проектний рівень води - розрахунковий низький судноплавний рівень води;

57) рейс - плавання судна від місця відправлення до місця призначення, включаючи плавання із задалегідь не визначеним місцем призначення;

58) річкова інформаційна служба - служба, що надає гармонізовані інформаційні послуги для безпечного та ефективного функціонування внутрішнього водного транспорту, а також інших видів транспорту у змішаних перевезеннях;

59) річкове судно - судно, яке за технічними характеристиками придатне та у встановленому порядку допущене до експлуатації виключно у визначених зонах внутрішніх водних шляхів;

60) річковий порт (термінал) - суб'єкт господарювання будь-якої форми власності, що на законних підставах використовує об'єкти інфраструктури внутрішнього водного транспорту для стоянки та обслуговування на внутрішніх водних шляхах суден, обслуговування пасажирів, проведення вантажних операцій, а також інших пов'язаних з цим видів господарської діяльності;

61) склад суден - група суден (два або більше), з'єднаних між собою таким чином, що окремо взяте судно не має повної свободи руху, яка приводиться в рух за допомогою одного або декількох буксирів (буксирований склад) або штовхачів (склад суден, що штовхається);

62) спортивне судно - моторне, веслове або вітрильне судно, що використовується виключно для занять спортом та обслуговується під час плавання спеціально підготовленими особами (екіпажем);

63) стаж плавання члена екіпажу - строк плавання у днях, упродовж якого член екіпажу перебував на борту судна під час здійснення рейсів та вантажних операцій;

64) стратегічні об'єкти інфраструктури внутрішнього водного транспорту - судноплавні канали внутрішніх водних шляхів (крім підхідних каналів до причальних споруд та судноплавних каналів внутрішніх морських вод), судноплавні гідротехнічні споруди, засоби навігаційного обладнання та навігаційно-гідрографічного забезпечення судноплавства, об'єкти річкової інформаційної служби державної форми власності;

65) судно - самохідний чи несамохідний плавучий транспортний засіб, що використовується:

для перевезення вантажів, пасажирів, багажу і пошти, для рибогосподарської діяльності, розвідки і видобування корисних копалин, пошуку і рятування людей та суден, що зазнають лиха на воді, буксирування, штовхання або ведення складу інших суден чи плавучих об'єктів, здійснення аварійно-рятувальних, шляхових, гідротехнічних, навігаційно-гідрографічних робіт, обслуговування суден і пасажирів у річковому порту (терміналі) чи піднімання затонулого майна;

для здійснення державного нагляду за безпекою судноплавства, охороною навколишнього природного середовища і водних біоресурсів;

для відпочинку (прогулянок, туризму, любительського рибальства);

для занять спортом;

для наукових, науково-дослідних, навчальних і культурних цілей;

66) судно внутрішнього плавання - річкове судно або судно змішаного плавання довжиною 20 метрів і більше або судно, добуток довжини, ширини та осадки якого становить об'єм у 100 кубічних метрів і більше, буксири і штовхачі, призначені для ведення складу таких суден чи плавучого обладнання, а також пасажирські судна і плавуче обладнання;

67) судно змішаного плавання - судно, призначене для експлуатації на внутрішніх водних шляхах і придатне для обмеженої експлуатації на морських водних шляхах;

68) судно технічного флоту - судно, побудоване та обладнане для проведення шляхових робіт (днопоглиблювальна землечерпалка або землесос, земснаряд, ґрунтовідвізна шаланда, понтонна баржа, понтон, блокоукладальник, плавучий кран та інші);

69) судовий агент - морський агент або інша особа, яка за договором агентування за винагороду зобов'язується надавати послуги судовласнику і капітану судна у сфері судноплавства внутрішніми водними шляхами;

70) судовий журнал - офіційний документ, до якого заносяться інформація про рейси, здійснені судном внутрішнього плавання, плавучим обладнанням, а також членами екіпажу та особами, які перебувають на борту;

71) судновий хід (фарватер) - безпечний для навігації прохід внутрішнім водним шляхом, позначений на карті, а за необхідності - також навігаційними знаками (засобами навігаційного обладнання) на місцевості;

72) суднові стічні води (побутові стоки) - стоки, що надходять з камбузів, їдалень, душових, умивальників, пралень, а також фекальні стоки;

73) судновласник - суб'єкт господарювання або фізична особа, яка експлуатує судно від свого імені незалежно від того, чи є вона власником судна, чи використовує його на інших законних підставах;

74) судноводій - особа, яка має право керування судном, водним мотоциклом;

75) судноплавна гідротехнічна споруда - судноплавні шлюзи з низовими та верховими підхідними каналами, дамбами, напрямними і причальними спорудами, аванпортом;

76) судноплавний канал внутрішніх водних шляхів - гідротехнічна споруда, штучний водний шлях для безпечного підходу суден до річкових портів (терміналів) або для проходу суден;

77) судноплавний прогін моста (судноплавний прогін) - прогін моста, призначений для пропуску плавучих засобів;

78) судноплавний розвідний прогін (розвідний прогін) - прогін моста з вертикальним підйомом, поворотом або розкриттям прогонової будівлі (усієї або її частини), який призначено для пропуску плавучих засобів;

79) судноплавний шлюз (шлюз) - напірна гідротехнічна споруда, призначена для переміщення суден з одного б'єфа в інший;

80) судноплавство - діяльність, пов'язана з використанням суден на водних шляхах;

81) територія річкового порту (терміналу) - земельні ділянки (їх частини) на землях внутрішнього водного транспорту, а також штучно створені (намиті, насипані, створені із застосуванням інших гідротехнічних технологій) земельні ділянки, які використовуються річковим портом (терміналом) та іншими суб'єктами господарювання на законних підставах для стоянки і обслуговування суден, посадки, висадки та обслуговування пасажирів, проведення вантажних операцій, транспортних та експедиційних робіт, а також інших пов'язаних з цим видів господарської діяльності;

82) українське судно - судно, що плаває під Державним Прапором України;

83) швартовна бочка - плавуча споруда, облаштована на внутрішніх водних шляхах за межами суднового ходу, яка призначена для забезпечення безпечної стоянки ошвартованих до неї суден, у тому числі під час виконання вантажних та інших операцій;

84) швидкісне судно - моторне судно, що може рухатися зі швидкістю 40 і більше кілометрів за годину відносно поверхні води;

85) ширина судна - максимальна ширина корпусу судна, виміряна до зовнішніх кромek зовнішньої обшивки корпусу (за винятком гребних коліс, привальних брусів тощо);

86) шляхові роботи - промірні, днопоглиблювальні роботи, експлуатаційне днопоглиблення (виправні роботи, тралення, роботи з розчищення дна), піднімання затонулого майна, вишукувальні роботи, які проводяться на внутрішніх водних шляхах з метою підтримання гарантованих габаритів суднового ходу, судноплавного каналу внутрішніх водних шляхів з метою забезпечення безпеки судноплавства, а також роботи із встановлення, обслуговування і зняття засобів навігаційного обладнання на внутрішніх водних шляхах;

87) штовхач - судно, спеціально обладнане для забезпечення руху іншого судна, складу суден, що штовхаються;

88) якірна стоянка - гідротехнічна споруда, облаштована на внутрішніх водних шляхах за межами суднового ходу і призначена для стоянки суден на якорі.

Стаття 2. Сфера дії Закону

1. Цей Закон регулює відносини у сфері внутрішнього водного транспорту, використання суден, внутрішніх водних шляхів та їх берегових смуг для судноплавства, визначає правовий режим річкових портів і терміналів, об'єктів інфраструктури внутрішнього водного транспорту.

Відносини, пов'язані із малими, спортивними суднами, водними мотоциклами та засобами для розваг на воді, цей Закон регулює в частині організації їх безпечного використання на водних шляхах загального користування.

2. Дія цього Закону не поширюється на пункти базування і судна, що входять до складу Збройних Сил України та інших утворених відповідно до законів України військових формувань та правоохоронних органів спеціального призначення, морські порти, морські термінали та судноплавні канали, а також бази для стоянки спортивних суден, крім випадків, прямо передбачених цим Законом.

Стаття 3. Законодавство про внутрішній водний транспорт

1. Відносини у сфері внутрішнього водного транспорту регулюються цим Законом, [Кодексом торговельного мореплавства України](#), [Водним кодексом України](#), [Цивільним кодексом України](#), [Господарським кодексом України](#), [Законом України "Про транспорт"](#), [Законом України "Про перевезення небезпечних вантажів"](#), [Законом України "Про захист персональних даних"](#) та іншими актами законодавства.

2. Якщо міжнародним договором України, згода на обов'язковість якого надана Верховною Радою України, встановлені інші правила, ніж ті, що передбачені в цьому Законі, застосовуються правила міжнародного договору України.

Розділ II

ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ У СФЕРІ ВНУТРІШНЬОГО ВОДНОГО ТРАНСПОРТУ

Стаття 4. Основні напрями державної політики у сфері внутрішнього водного транспорту

1. Державне регулювання у сфері внутрішнього водного транспорту здійснюється з метою реалізації єдиної державної економічної, інвестиційної, науково-технічної та соціальної політики за такими напрямками:

- 1) залучення інвестицій та забезпечення їх захисту;
- 2) інтеграція національної транспортної системи до європейської і світової транспортних мереж, розвиток мультимодальних (комбінованих), у томі числі міжнародних, перевезень за участю внутрішнього водного транспорту;
- 3) забезпечення розвитку внутрішнього водного транспорту і внутрішніх водних шляхів України для налагодження посилених економічних та торговельних відносин, що забезпечать поступову інтеграцію України до внутрішнього ринку Європейського Союзу;
- 4) адаптація законодавчих та нормативно-правових актів до *acquis* ЄС;
- 5) сприяння розвитку на конкурентних засадах ринку послуг у сфері внутрішнього водного транспорту;
- 6) здійснення державного нагляду і контролю за дотриманням вимог законодавства у сфері внутрішнього водного транспорту;
- 7) нормативно-правове забезпечення діяльності внутрішнього водного транспорту;
- 8) управління державним майном;
- 9) здійснення державної реєстрації суден;
- 10) створення та розвиток інфраструктури внутрішнього водного транспорту;
- 11) організація перевезень вантажів, пасажирів і багажу внутрішнім водним транспортом;
- 12) забезпечення захисту прав споживачів послуг, що надаються на внутрішньому водному транспорті;
- 13) організація міжнародного співробітництва;
- 14) забезпечення додержання вимог законодавства про охорону навколишнього природного середовища для збереження екосистеми, задоволення потреб населення, промисловості, сільського господарства.

Стаття 5. Суб'єкти державного регулювання у сфері внутрішнього водного транспорту та їхні повноваження

1. Державне регулювання у сфері внутрішнього водного транспорту здійснюють Кабінет Міністрів України, центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері внутрішнього водного транспорту, центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері внутрішнього водного транспорту, національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері транспорту, державна спеціалізована експертна установа з технічного розслідування подій на транспорті, Національна поліція України, місцеві державні адміністрації, інші органи виконавчої влади в межах своїх повноважень.

2. Кабінет Міністрів України у сфері внутрішнього водного транспорту:

- 1) затверджує перелік внутрішніх морських вод і внутрішніх водних шляхів, віднесених до категорії судноплавних;
- 2) затверджує Стратегію розвитку внутрішнього водного транспорту України;
- 3) затверджує порядок ведення Реєстру об'єктів інфраструктури внутрішнього водного транспорту;
- 4) здійснює інші повноваження, передбачені цим Законом.

3. Центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері внутрішнього водного транспорту:

1) організовує моніторинг міжнародного права у сфері внутрішнього водного транспорту, використання внутрішніх водних шляхів, забезпечує розроблення проектів актів законодавства на виконання міжнародних договорів України, бере участь у роботі міжнародних організацій у відповідних сферах;

2) розробляє відповідно до цього Закону Стратегію розвитку внутрішнього водного транспорту України;

3) розробляє та затверджує правила перевезення вантажів, пасажирів і багажу внутрішнім водним транспортом, порядок застосування для каботажних рейсів міжнародних договорів України щодо перевезення небезпечних вантажів у міжнародних рейсах, правила судноплавства на внутрішніх водних шляхах, класифікацію морських і внутрішніх водних шляхів, типову форму місцевих правил плавання для малих, спортивних суден і водних мотоциклів та використання засобів для розваг на воді, правила пропуску суден через шлюзи, правила контролю суден внутрішнього плавання, технічні вимоги до суден внутрішнього плавання, правила технічної експлуатації гідротехнічних споруд внутрішніх водних шляхів, порядок здійснення технічного нагляду за гідротехнічними спорудами внутрішніх водних шляхів, правила безпечної експлуатації баз для стоянки малих суден, порядок розслідування та ведення обліку аварійних подій, пов'язаних із судноплавством, положення про присвоєння та підтвердження кваліфікації членів екіпажів суден внутрішнього плавання, порядок підготовки та підтвердження кваліфікації судноводіїв малих суден і водних мотоциклів, порядок видачі міжнародного посвідчення на право управління прогулянковим судном, порядок здійснення

технічного нагляду за суднами, правила пожежної безпеки на суднах, правила реєстрації операцій із шкідливими речовинами на суднах, у морських і річкових портах і терміналах, порядок реєстрації суден у Судновій книзі України, порядок реєстрації суден у Державному судновому реєстрі України, а також інші документи у сфері внутрішнього водного транспорту, порядок визначення ділянок внутрішніх водних шляхів з особливими ризиками;

4) визначає заклади, що здійснюють підготовку та перевірку кваліфікації осіб для встановлення відповідності суб'єктів господарювання вимогам цього Закону;

5) здійснює визначені законодавством повноваження з питань управління об'єктами інфраструктури внутрішнього водного транспорту державної форми власності;

6) забезпечує організацію ефективного та безпечного використання внутрішніх водних шляхів і стратегічних об'єктів інфраструктури внутрішнього водного транспорту для судноплавства;

7) забезпечує організацію проведення шляхових робіт, здійснення контролю і підтримання габаритів суднового ходу, судноплавних каналів внутрішніх водних шляхів;

8) організовує навігаційно-гідрографічне забезпечення судноплавства на внутрішніх водних шляхах;

9) організовує забезпечення функціонування річкової інформаційної служби та інформаційної системи автоматизованого обліку перевезень внутрішніми водними шляхами;

10) бере участь в організації забезпечення пропуску суден через судноплавні гідротехнічні споруди;

11) здійснює інші повноваження, передбачені цим Законом.

4. Центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері внутрішнього водного транспорту:

1) бере участь у розробленні Стратегії розвитку внутрішнього водного транспорту України, забезпечує збір та аналіз інформації про функціонування внутрішнього водного транспорту, його взаємозв'язок з іншими складовими транспортної мережі України та Європейського Союзу, готує необхідні прогнози документи;

2) бере участь у роботі міжнародних організацій, діяльність яких пов'язана з внутрішнім водним транспортом, судноплавством на внутрішніх водних шляхах, забезпечує виконання зобов'язань, що випливають із членства України в таких міжнародних організаціях;

3) забезпечує взаємовідносини з іноземними державними органами та організаціями у сферах внутрішнього водного транспорту, судноплавства на внутрішніх водних шляхах;

4) здійснює державний нагляд за станом внутрішніх водних шляхів і стратегічних об'єктів інфраструктури внутрішнього водного транспорту, здійсненням навігаційно-гідрографічного забезпечення судноплавства, шляхових робіт та лоцманського проведення суден на внутрішніх водних шляхах, функціонуванням річкової інформаційної служби та інформаційної системи автоматизованого обліку перевезень внутрішніми водними шляхами;

5) здійснює державний нагляд за безпекою судноплавства на внутрішніх водних шляхах, за додержанням річковими портами (терміналами), іншими суб'єктами внутрішнього водного транспорту вимог законодавства з безпеки судноплавства;

6) здійснює державний нагляд за дотриманням на суднах, у тому числі іноземних, що перебувають на внутрішніх водних шляхах, вимог з безпеки судноплавства та запобігання забрудненню навколишнього природного середовища;

7) здійснює перевірку суден, перевірку судових документів і кваліфікаційних документів суднового екіпажу;

8) забороняє плавання або експлуатацію судна в установлених цим Законом випадках;

9) забезпечує ведення обліку аварійних подій з суднами;

10) є компетентним органом з питань контролю за дотриманням технічних вимог до суден внутрішнього плавання, взаємодіє з відповідними компетентними органами інших держав;

11) здійснює реєстрацію суден у Державному судновому реєстрі України та Судновій книзі України з видачею відповідних документів;

12) погоджує місцеві правила плавання для малих, спортивних суден і водних мотоциклів та використання засобів для розваг на воді, розміщення плавучих споруд на водних шляхах загального користування;

13) проводить перевірку кваліфікації судоводіїв малих суден і водних мотоциклів, видає міжнародні посвідчення на право управління прогулянковим судном;

14) забезпечує функціонування єдиної електронної системи реєстрації та обліку малих, спортивних суден та водних мотоциклів, міжнародних посвідчень на право управління прогулянковим судном, баз для стоянки малих суден;

15) забезпечує ведення Реєстру об'єктів інфраструктури внутрішнього водного транспорту;

16) здійснює державний нагляд за станом дотримання місцевих правил плавання для малих, спортивних суден і водних мотоциклів та використання засобів для розваг на воді на водних шляхах загального користування;

17) бере участь у забезпеченні організації ефективного та безпечного використання внутрішніх водних шляхів і стратегічних об'єктів інфраструктури внутрішнього водного транспорту для судноплавства;

18) здійснює нагляд за забезпеченням готовності до ліквідації наслідків аварій та організації заходів, спрямованих на запобігання аварійним подіям, пов'язаним із судноплаванням або функціонуванням стратегічних об'єктів інфраструктури внутрішнього водного транспорту;

19) здійснює інші повноваження, визначені законом.

5. Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері транспорту:

1) встановлює тарифи на спеціалізовані послуги, що надаються на внутрішніх водних шляхах суб'єктами природних монополій;

2) встановлює розміри лоцманського збору на внутрішніх водних шляхах;

3) здійснює інші повноваження, визначені законом.

6. Національна поліція України:

1) контролює виконання місцевих правил плавання для малих, спортивних суден і водних мотоциклів та використання засобів для розваг на воді;

2) проводить перевірку суднових документів, міжнародних посвідчень на право управління прогулянковим судном та посвідчень судноводія малого судна або водного мотоцикла, а також документів, що надають право управління прогулянковим судном, малим судном, водним мотоциклом, виданих до набрання чинності цим Законом, зупиняє такі судна для здійснення такої перевірки.

7. Місцеві державні адміністрації здійснюють регулювання діяльності внутрішнього водного транспорту відповідно до цього Закону та інших законодавчих актів, зокрема:

1) встановлюють тарифи на суспільно важливі регулярні перевезення пасажирів на суднах;

2) розробляють та за погодженням з центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері внутрішнього водного транспорту, затверджують місцеві правила плавання для малих, спортивних суден і водних мотоциклів та використання засобів для розваг на воді, розміщення плавучих споруд;

3) погоджують проведення спортивних та інших масових заходів на воді;

4) у порядку, що затверджується центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сферах морського і внутрішнього водного транспорту:

відкривають бази для стоянки малих суден і бази для стоянки спортивних суден, здійснюють їх огляди, оприлюднюють інформацію про такі бази на своїх офіційних веб-сайтах;

контролюють дотримання правил безпечної експлуатації баз для стоянки малих суден;

забезпечують організацію перевірки суднових документів, міжнародних посвідчень на право управління прогулянковим судном та посвідчень судноводія малого судна або водного мотоцикла, виданих до набрання чинності цим Законом.

Розділ III

ЗАГАЛЬНІ ЗАСАДИ ФУНКЦІОНУВАННЯ ТА РОЗВИТКУ ВНУТРІШНЬОГО ВОДНОГО ТРАНСПОРТУ

Стаття 6. Принципи організації функціонування та розвитку внутрішнього водного транспорту

1. Функціонування та розвиток внутрішнього водного транспорту здійснюється за принципами:

1) забезпечення балансу інтересів держави, інвесторів, органів місцевого самоврядування, споживачів транспортних послуг, суб'єктів господарювання у сфері внутрішнього водного транспорту незалежно від форми власності;

2) забезпечення рівності прав усіх суб'єктів господарювання шляхом створення конкурентного середовища серед суб'єктів, що виробляють однакову продукцію (товари, роботи, послуги) на внутрішньому водному транспорті;

3) розмежування адміністративних, господарських функцій та функцій державного нагляду і контролю;

4) забезпечення захисту інтересів держави, інвесторів та збереження у державній власності стратегічних об'єктів інфраструктури внутрішнього водного транспорту;

5) пріоритетності підтримки і створення умов для розвитку інвестування у сфері внутрішнього водного транспорту з боку приватних національних, іноземних інвесторів та міжнародних організацій;

6) пріоритетності сталого комплексного розвитку, нарощування потенціалу та забезпечення конкурентоспроможності внутрішнього водного транспорту з іншими видами транспорту;

7) пріоритетності забезпечення безпеки судноплавання, життя і здоров'я людини, охорони об'єктів інфраструктури внутрішнього водного транспорту;

8) пріоритетності запобігання забрудненню навколишнього природного середовища з суден, дотримання вимог щодо використання та охорони водних об'єктів;

9) підвищення доступності та якості послуг внутрішнього водного транспорту для вантажовідправників і пасажирів;

10) забезпечення виконання зобов'язань за міжнародними договорами України у сфері судноплавання, уніфікація законодавства з європейськими та світовими стандартами у цій сфері.

Стаття 7. Планування розвитку внутрішнього водного транспорту

1. Основою для планування розвитку внутрішнього водного транспорту є Стратегія розвитку внутрішнього водного транспорту України, що включає короткострокові, середньострокові та довгострокові плани розвитку. Така Стратегія розробляється з урахуванням прогнозів щодо вантажопотоків, інвестування, основних напрямів та джерел фінансування, планів розвитку національної транспортної системи, річкових портів (терміналів), інших об'єктів інфраструктури внутрішнього водного транспорту, стратегії розвитку морських портів України, а також щодо забезпечення безпеки судноплавства та захисту навколишнього природного середовища. Така Стратегія повинна відповідати генеральній схемі планування території України.

2. Стратегія розвитку внутрішнього водного транспорту України розробляється центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері внутрішнього водного транспорту, та затверджується Кабінетом Міністрів України. Якщо реалізація такої Стратегії потребує внесення змін до схем планування окремих частин території України та/або до Державної стратегії регіонального розвитку, водночас із затвердженням цієї Стратегії Кабінет Міністрів України приймає рішення про внесення відповідних змін.

3. Стратегія розвитку внутрішнього водного транспорту України передбачає розвиток мережі внутрішніх водних шляхів, у тому числі відповідно до міжнародних договорів України.

Стаття 8. Тарифна політика на внутрішніх водних шляхах

1. Тарифи на спеціалізовані послуги, що надаються на внутрішніх водних шляхах суб'єктами природних монополій, підлягають регулюванню національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері транспорту. Перелік таких послуг визначається Кабінетом Міністрів України.

2. Тарифи на суспільно важливі регулярні перевезення пасажирів на судах встановлюють місцеві державні адміністрації. Перевізникам, що здійснюють такі перевезення, місцеві державні адміністрації, які встановили державні регульовані тарифи на такі перевезення у розмірі, нижчому за економічно обґрунтований розмір, зобов'язані відшкодувати різницю між такими розмірами за рахунок коштів відповідних місцевих бюджетів.

3. Тарифи на інші послуги у сфері внутрішнього водного транспорту (крім визначених частинами першою і другою цієї статті, [статтею 47](#) цього Закону) є вільними.

Стаття 9. Збори з суден внутрішнього плавання

1. Використання внутрішніх водних шляхів для плавання суден є безоплатним.

2. З суден внутрішнього плавання, які згідно з судновими документами мають максимальну осадку не більше 4,5 метра, в українських морських портах справляються портові збори, крім:

1) адміністративного, каналного, корабельного, санітарного - при здійсненні каботажного рейсу, місцем відправлення або місцем призначення якого є річковий порт (термінал), інше місце відправлення (призначення), розташоване на внутрішніх водних шляхах України;

2) каналного - при здійсненні міжнародного рейсу.

При здаванні судном у морському порту будь-яких забруднень таке судно здійснює оплату за фактично надані йому послуги з прийняття таких забруднень.

3. При здійсненні міжнародного рейсу судно внутрішнього плавання не звільняється від сплати в морському порту, в якому здійснюється оформлення перетину державного кордону України, адміністративного, корабельного (при здійсненні вантажних операцій), маякового, санітарного, якірного, причального (у разі використання причалу) зборів.

Стаття 10. Інвестування у сфері внутрішнього водного транспорту

1. Пріоритетні напрями інвестування у сфері внутрішнього водного транспорту визначаються Стратегією розвитку внутрішнього водного транспорту України, зокрема щодо:

1) запровадження інноваційних енергоефективних та екологічно безпечних технологій;

2) розвитку та модернізації мережі внутрішніх водних шляхів;

3) будівництва стратегічних об'єктів інфраструктури внутрішнього водного транспорту;

4) підвищення рівня безпеки судноплавства на внутрішніх водних шляхах;

5) розвитку туристичної та спортивної інфраструктури, у тому числі міжнародної, на внутрішніх водних шляхах;

6) здійснення компенсаційних відновлювальних заходів з метою відтворення природних ресурсів, що зазнали негативного впливу внаслідок днопоглиблювальних робіт на внутрішніх водних шляхах.

2. Інвестування у сфері внутрішнього водного транспорту здійснюється на основі договорів концесії, оренди, про спільну діяльність, інших видів інвестиційних договорів відповідно до законодавства України.

3. Компенсація інвестицій, внесених суб'єктами господарювання у стратегічні об'єкти інфраструктури внутрішнього водного транспорту державної власності, здійснюється на підставі відповідних договорів, що укладаються в порядку та на умовах, визначених Кабінетом Міністрів України.

4. Джерелами компенсації інвестицій у стратегічні об'єкти інфраструктури внутрішнього водного транспорту можуть бути кошти державного бюджету, орендної плати, інші джерела, не заборонені законодавством.

Розділ IV

ІНФРАСТРУКТУРА ВНУТРІШНЬОГО ВОДНОГО ТРАНСПОРТУ

Стаття 11. Розвиток внутрішніх водних шляхів

1. Розвиток внутрішніх водних шляхів здійснюється відповідно до Стратегії розвитку внутрішнього водного транспорту України, яка розробляється центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері внутрішнього водного транспорту, з урахуванням пріоритетності розвитку мережі найважливіших внутрішніх водних шляхів України міжнародного значення та стимулювання розвитку перевезень вантажів внутрішнім водним транспортом і затверджується Кабінетом Міністрів України.

Стаття 12. Обслуговування внутрішніх водних шляхів та утримання стратегічних об'єктів інфраструктури внутрішнього водного транспорту

1. Обслуговування внутрішніх водних шляхів здійснюється з метою їх утримання у судноплавному стані шляхом:

1) організації ефективного та безпечного використання внутрішніх водних шляхів для судноплавства;

2) забезпечення проведення шляхових робіт, здійснення контролю і підтримання габаритів суднового ходу, судноплавних каналів внутрішніх водних шляхів;

3) утримання та забезпечення ефективного використання стратегічних об'єктів інфраструктури внутрішнього водного транспорту;

4) навігаційно-гідрографічного забезпечення судноплавства на внутрішніх водних шляхах;

5) вжиття невідкладних заходів для ліквідації наслідків аварій та заходів, спрямованих на запобігання аварійним подіям, пов'язаним із судноплавством або функціонуванням стратегічних об'єктів інфраструктури внутрішнього водного транспорту;

6) забезпечення функціонування річкової інформаційної служби та інформаційної системи автоматизованого обліку перевезень внутрішніми водними шляхами;

7) забезпечення пропуску суден через судноплавні гідротехнічні споруди.

2. Суб'єкт господарювання, що обслуговує внутрішні водні шляхи, має право:

1) користуватися береговою смугою водних шляхів для забезпечення безпеки судноплавства, проводити з цією метою роботи, здійснювати будівництво у порядку, встановленому законодавством;

2) встановлювати на береговій смузі водних шляхів берегові гідротехнічні споруди та засоби навігаційного обладнання;

3) здійснювати рубки, зокрема санітарні, дерев і чагарників на береговій смузі з метою забезпечення видимості берегових засобів навігаційного обладнання, а також для геодезичного обґрунтування при зйомках ділянок русел річок. Установка берегових засобів навігаційного обладнання та прокладання просік для забезпечення їх видимості можуть проводитися також за межами берегової смуги в порядку, встановленому законодавством;

4) організувати на береговій смузі внутрішніх водних шляхів будівництво тимчасових споруд і проведення інших необхідних робіт у разі непередбаченої зимівлі судна або аварійних подій з суднами.

Суб'єктами господарювання, що проводять шляхові роботи, здійснюють підтримання габаритів суднового ходу, судноплавних каналів, можуть бути будь-які юридичні особи незалежно від форми власності.

3. Для забезпечення судноплавства на внутрішніх водних шляхах створюється Державний фонд внутрішніх водних шляхів у складі спеціального фонду Державного бюджету України.

Головним розпорядником коштів Державного фонду внутрішніх водних шляхів є центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері внутрішнього водного транспорту.

4. Забезпечення судноплавства на внутрішніх водних шляхах та шляхові роботи можуть здійснюватися за рахунок залучення інвестицій від суб'єктів господарювання у порядку, визначеному [статтею 10](#) цього Закону.

Стаття 13. Будівництво та експлуатація гідротехнічних споруд внутрішніх водних шляхів

1. Будівництво гідротехнічних споруд внутрішніх водних шляхів здійснюється у порядку, встановленому законодавством.

2. Експертиза проекту будівництва гідротехнічної споруди внутрішніх водних шляхів проводиться відповідно до закону.

3. Власники гідротехнічних споруд внутрішніх водних шляхів за власний рахунок встановлюють навігаційні вогні і знаки, інше навігаційне обладнання за проектом, що розробляється відповідно до правил судноплавства на внутрішніх водних шляхах та інших актів законодавства.

4. Власники гідротехнічних споруд внутрішніх водних шляхів зобов'язані здійснювати їх експлуатацію з дотриманням правил технічної експлуатації гідротехнічних споруд внутрішніх водних шляхів.

5. Технічний нагляд за гідротехнічними спорудами внутрішніх водних шляхів здійснюється у порядку, який затверджується центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері внутрішнього водного транспорту.

6. Об'єкти інфраструктури внутрішнього водного транспорту, призначені для надання послуг річковим портом (терміналом), крім стратегічних об'єктів інфраструктури внутрішнього водного транспорту, можуть перебувати у будь-якій формі власності.

7. Облаштування якірних стоянок і швартовних бочок здійснюється річковим портом (терміналом) за межами суднового ходу без відведення земельних ділянок водного фонду відповідно до закону.

Стаття 14. Судноплавні гідротехнічні споруди

1. Організацію безпечного утримання та експлуатації судноплавних гідротехнічних споруд забезпечує центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері внутрішнього водного транспорту.

2. Витрати на утримання, реконструкцію, ремонт, у тому числі капітальний, технічне переоснащення та охорону судноплавних гідротехнічних споруд, а також витрати на використання таких споруд для пропуску суден здійснюються за рахунок коштів Державного фонду внутрішніх водних шляхів, джерелом формування якого, зокрема, є частина рентної плати за спеціальне використання води, яку сплачують суб'єкти господарювання, що використовують воду для потреб гідроенергетики.

3. Технічна експлуатація судноплавних гідротехнічних споруд здійснюється з дотриманням правил технічної експлуатації гідротехнічних споруд внутрішніх водних шляхів.

4. Проходження судноплавних гідротехнічних споруд є безоплатним для всіх категорій суден, у тому числі іноземних.

5. [Правила пропуску суден через судноплавні шлюзи](#) затверджуються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері внутрішнього водного транспорту.

Правилами пропуску суден через судноплавні шлюзи також встановлюються вимоги до суден, зокрема фактичні габарити суден (складу суден), які можуть здійснювати проходження через шлюзи, несправності суден, з якими таке проходження забороняється, вимоги до сумісного шлюзування декількох суден, порядок регулювання руху суден під час шлюзування, вимоги до руху суден в акваторії судноплавної гідротехнічної споруди, а також черговість проходження суднами шлюзів.

Проходження суднами та складами суден внутрішнього плавання судноплавних шлюзів (шлюзування) здійснюється відповідно до Правил пропуску суден через судноплавні шлюзи. Судна та склади суден внутрішнього плавання, які здійснюють перевезення пасажирів або небезпечних вантажів, мають першочергове право проходження судноплавних шлюзів. Шлюзування малих і спортивних суден здійснюється або під час шлюзування суден внутрішнього плавання, або самостійно (групами). Правилами пропуску суден через судноплавні шлюзи визначається максимальний час очікування шлюзування для малих і спортивних суден та інші особливості шлюзування таких суден.

Стаття 15. Підтримання габаритів суднового ходу (фарватеру)

1. Гарантовані габарити суднового ходу на внутрішніх водних шляхах встановлюються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері внутрішнього водного транспорту, з урахуванням режимів роботи штучних водних об'єктів та водогосподарських систем, встановлених відповідно до законів та міжнародних договорів України.

2. Центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері внутрішнього водного транспорту, затверджує річний план шляхових робіт на внутрішніх водних шляхах. До цього плану включаються, зокрема, перелік ділянок внутрішніх водних шляхів для здійснення шляхових робіт, орієнтовні строки здійснення закупівель робіт і послуг щодо забезпечення габаритів суднового ходу (обслуговування суднового ходу), плановий обсяг ґрунтів, що підлягає вилученню, перелік ділянок і значення гарантованих габаритів суднового ходу на внутрішніх водних шляхах.

Державне підприємство, що належить до сфери управління центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері внутрішнього водного транспорту, до основних завдань якого належить обслуговування внутрішніх водних шляхів, здійснює закупівлю робіт і послуг щодо забезпечення габаритів суднового ходу (обслуговування суднового ходу) відповідно до річного плану шляхових робіт на внутрішніх водних шляхах, проведення таких робіт у разі відсутності діючих договорів з суб'єктами господарювання на виконання робіт із забезпечення габаритів суднового ходу (обслуговування суднового ходу).

Договори (контракти) на виконання робіт із забезпечення габаритів суднового ходу (обслуговування суднового ходу) укладаються на строк не менше трьох років.

Реалізація ґрунту (мінеральної сировини), вилученого у результаті проведення шляхових робіт та не використаного для їх виконання, здійснюється суб'єктами господарювання, які виконували такі роботи за договором (контрактом), на підставі спеціального дозволу на користування надрами, отриманого відповідно до [Кодексу України про надра](#), який видається без проведення конкурсу (аукціону). Вартість такого ґрунту (мінеральної сировини), що може бути реалізований, зараховується у рахунок оплати шляхових робіт, робіт із забезпечення габаритів суднового ходу (обслуговування суднового ходу).

Об'єм ґрунту (мінеральної сировини), що вилучається у результаті проведення шляхових робіт та не використовується для їх виконання, розраховується відповідно до методики, затвердженої центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері внутрішнього водного транспорту.

Проведення робіт із збільшення габаритів суднового ходу понад розміри, встановлені договором (контрактом) на виконання робіт із забезпечення габаритів суднового ходу (обслуговування суднового ходу), забороняється.

Договорами (контрактами) на виконання робіт із забезпечення габаритів суднового ходу (обслуговування суднового ходу) встановлюється, що проведення робіт, що призвели до збільшення габаритів суднового ходу понад розміри, встановлені таким договором (контрактом), на суб'єктів господарювання, які виконували відповідні роботи, накладається штраф у розмірі 200 відсотків ціни такого договору (контракту).

У разі реалізації ґрунту (мінеральної сировини), що вилучається у результаті проведення шляхових робіт, державним підприємством, що належить до сфери управління центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері внутрішнього водного транспорту, до основних завдань якого належить обслуговування внутрішніх водних шляхів, кошти, отримані від реалізації такого ґрунту, спрямовуються до Державного фонду внутрішніх водних шляхів.

Порядок визначення вартості ґрунту (мінеральної сировини), що вилучається у результаті проведення шляхових робіт та не використовується для їх виконання, затверджується Кабінетом Міністрів України.

3. Шляхові роботи (експлуатаційне днопоглиблення), визначені частиною другою цієї статті, що здійснюються на внутрішніх водних шляхах, не належать до спеціального водокористування і не потребують одержання спеціальних дозволів на користування надрами (крім випадків реалізації ґрунту (мінеральної сировини), дозволів на спеціальне водокористування, дозволів на проведення робіт на землях водного фонду.

4. Ґрунт, вилучений у результаті шляхових робіт на внутрішніх водних шляхах, використовується суб'єктами господарювання для виконання таких робіт у порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері внутрішнього водного транспорту.

Стаття 16. Режим входження суден до операційної акваторії причальних споруд річкового порту (термінала)

1. Кожний річковий порт (термінал) розробляє, видає і оприлюднює на своєму веб-сайті інформацію щодо режиму входження суден до операційної акваторії причальних споруд річкового порту (термінала). Зміст цієї інформації має відповідати типовій інформації щодо режиму входження суден до операційної акваторії причальних споруд річкового порту (термінала), що затверджується центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері внутрішнього водного транспорту.

2. Оприлюднення відомостей щодо режиму входження, виходу, плавання в операційній акваторії причальних споруд річкового порту (термінала), а також щодо стоянки, маневрування та швартування суден, які містяться в інформації щодо режиму входження суден до операційної акваторії причальних споруд річкового порту (термінала), забезпечує центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері внутрішнього водного транспорту, через річкову інформаційну службу.

Стаття 17. Режим перебування та охорони на території річкового порту та в операційній акваторії причальних споруд

1. Річкові порти (термінали) встановлюють на своїй території та в операційній акваторії причальних споруд режим перебування та охорони, що забезпечує безпечну діяльність порту (термінала), інших суб'єктів господарювання відповідно до законодавства та міжнародних договорів України і є обов'язковим для всіх фізичних та юридичних осіб.

2. Річковий порт (термінал) забезпечує дотримання на своїй території та в операційній акваторії причальних споруд режиму охорони об'єктів інфраструктури, суден, пасажирів і вантажів відповідно до законодавства та оприлюднює вимоги, що є обов'язковими для всіх фізичних та юридичних осіб.

3. У річкових портах (терміналах), в яких відкрито міжнародний пункт пропуску через державний кордон України для морського сполучення, режим охорони портових засобів повинен відповідати вимогам міжнародних договорів України у сфері охорони людського життя на морі.

Стаття 18. Послуги, що надаються річковим портом (терміналом)

1. Річкові порти (термінали), якщо інше не встановлено законом, надають послуги на внутрішніх водних шляхах для суден з максимальною осадкою не більше 4,5 метра, із здійснення операцій з вантажами, багажем, поштою, зберігання вантажів, послуги з обслуговування пасажирів, послуги, визначені [статтею 24](#) цього Закону, та інші послуги (роботи), не заборонені законодавством.

2. Послуги, передбачені частиною першою цієї статті, річкові порти (термінали) надають суднам з максимальною осадкою більше 4,5 метра, за умови що такі судна у найближчому морському порту за ставками цього морського порту сплатили корабельний, каналний та адміністративний портові збори.

Особливості справляння портових зборів із суден, зазначених у цій частині, послуги яким надаються річковими портами (терміналами), визначаються порядком справляння портових зборів.

3. Суднам, призначеним для здійснення державного нагляду за безпекою судноплавства, річкові порти (термінали) безоплатно надають послуги із швартування і стоянки біля причальної споруди або на якірній стоянці. Безоплатне перебування таких суден біля причалів або на якірних стоянках допускається на час, необхідний для виконання судном і його персоналом визначених законом функцій, за умови що це не порушує звичайного режиму роботи річкового порту (термінала) та не перешкоджає обслуговуванню суден у річковому порту (терміналі).

Стаття 19. Причальні споруди

1. Будівництво та реконструкція причальних споруд здійснюються в порядку, встановленому законодавством.

2. Експлуатуюча організація причальної споруди зобов'язана забезпечити використання споруди згідно з її функціональним призначенням та здійснювати необхідні заходи для збереження стану конструкцій, за якого вони здатні виконувати визначені функції за параметрами, передбаченими технічною документацією.

3. Технічний нагляд за причальними спорудами здійснюється відповідно до порядку здійснення технічного нагляду за гідротехнічними спорудами внутрішніх водних шляхів.

4. Причальні споруди державної форми власності можуть бути об'єктами оренди відповідно до закону. Обов'язковою умовою договору оренди причальних споруд державної форми власності є використання їх орендарем за призначенням.

Обов'язковою умовою договорів оренди причальних споруд державної форми власності річкових вокзалів, інших причалів, що спроектовані і побудовані для стоянки пасажирських суден та обслуговування пасажирів, є використання їх орендарем для стоянки пасажирських суден та обслуговування пасажирів.

5. Причальні споруди, призначені, в тому числі, для стоянки пасажирських суден та обслуговування пасажирів, мають бути придатними для обслуговування осіб з маломобільних груп населення.

Стаття 20. Операційна акваторія причальних споруд та підхідний канал

1. Операційна акваторія причальної споруди та/або підхідний канал до причальної споруди створюється (будується) або реконструюється суб'єктом господарювання, який має право володіння або користування такою причальною спорудою, у порядку, встановленому законодавством. Операційна акваторія, що використовується під час експлуатації декількох причальних споруд, та/або підхідний канал до неї створюється спільно суб'єктами господарювання, які мають право володіння або користування такими причальними спорудами.

2. Експлуатуюча організація причальної споруди зобов'язана забезпечити паспортизацію операційної акваторії причальної споруди та підхідного каналу до неї відповідно до законодавства, а також підтримання їх гарантованих габаритів шляхом проведення відповідних шляхових робіт.

3. Технічний нагляд за операційними акваторіями причальних споруд та підхідними каналами до них здійснюється відповідно до порядку здійснення технічного нагляду за гідротехнічними спорудами внутрішніх водних шляхів.

Стаття 21. Розміщення плавучих споруд на внутрішніх водних шляхах

1. Плавучі споруди розміщуються на внутрішніх водних шляхах поза межами суднового ходу. Інформація про такі споруди вноситься до Реєстру об'єктів інфраструктури внутрішнього водного транспорту і оприлюднюється через річкову інформаційну службу та на офіційному веб-сайті центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері внутрішнього водного транспорту.

Стаття 22. Навігаційно-гідрографічне забезпечення судноплавства

1. Навігаційно-гідрографічне забезпечення судноплавства на внутрішніх водних шляхах включає:

1) оснащення внутрішніх водних шляхів береговими і плавучими засобами навігаційного обладнання, забезпечення їх безперебійної дії згідно із встановленим режимом роботи;

2) проведення гідрографічних зйомок на внутрішніх водних шляхах, підготовку, підтримання в актуальному стані та видання офіційних річкових навігаційних карт, керівництв і посібників для судноплавства на внутрішніх водних шляхах;

3) збирання і доведення до суден інформації про зміни навігаційних умов та режиму плавання на внутрішніх водних шляхах.

2. Положення про навігаційно-гідрографічне забезпечення судноплавства на внутрішніх водних шляхах затверджується центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері внутрішнього водного транспорту.

На ділянках внутрішніх водних шляхів у контрольованих прикордонних районах навігаційно-гідрографічне забезпечення судноплавства здійснюється з дотриманням міжнародних договорів України.

3. Встановлення на береговій смузі внутрішніх водних шляхів будь-яких постійних або пробіскових вогнів, спрямованих у бік суднового ходу, крім навігаційних, забороняється. Суб'єкти господарювання за погодженням із центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері внутрішнього водного транспорту, можуть встановлювати тимчасові вогні з боку суднового ходу, за умови що вони не перешкоджають безпечному користуванню судновим ходом для плавання.

4. Суб'єкти господарювання зобов'язані відшкодувати власнику шкоду, заподіяну йому в результаті їхньої господарської діяльності і пов'язану з пошкодженням засобів навігаційного обладнання, гідротехнічних споруд та інших об'єктів інфраструктури внутрішнього водного транспорту.

5. Якщо господарська діяльність суб'єкта господарювання призвела до зміни гарантованих габаритів суднового ходу та/або погіршення умов плавання внутрішніми водними шляхами, такий суб'єкт господарювання зобов'язаний компенсувати витрати, понесені для відновлення габаритів суднового ходу та/або умов плавання внутрішніми водними шляхами, на підставі рішення суду, що набрало законної сили.

Стаття 23. Регулювання рівня води на внутрішніх водних шляхах

1. Регулювання режиму накопичення та спрацювання запасів води, режимів коливань рівня у верхньому і нижньому б'єфах та пропускання води через гідровузли здійснюється суб'єктами господарювання, що експлуатують такі споруди, за умови підтримання рівня води, необхідного для збереження гарантованих габаритів суднового ходу, безперебійного судноплавства та пропуску суден через шлюзи згідно з установленими відповідно до закону режимами роботи штучних водних об'єктів та водогосподарських систем, з урахуванням прогнозу водності, екологічних вимог та інтересів всіх водокористувачів. Суб'єкт господарювання, що експлуатує споруди штучних водних об'єктів і водогосподарських систем, зобов'язаний письмово

поінформувати центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері внутрішнього водного транспорту, про наявний прогноз тимчасової неможливості забезпечення необхідного рівня води.

2. Центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері внутрішнього водного транспорту, забезпечує інформування капітанів суден та інших заінтересованих осіб про рівні води у порядку, встановленому положенням про навігаційно-гідрографічне забезпечення судноплавства на внутрішніх водних шляхах.

Стаття 24. Бункерування суден. Приймання забруднених речовин і сміття з суден

1. Поповнення судна запасами пального і мастильних матеріалів наливом (бункерування) на внутрішніх водних шляхах здійснюється біля причальних споруд і в операційних акваторіях річкових портів (терміналів), а також у місцях, погоджених з центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері внутрішнього водного транспорту.

2. Річковий порт (термінал) зобов'язаний на договірних засадах забезпечити надання суднам під час їх стоянки біля його причальних споруд та в операційній акваторії порту послуг з приймання з суден нафтовмісних сумішей, судових стічних вод, відходів (сміття), що утворюються у результаті експлуатації судна, побутових відходів, що утворюються на судні (господарського сміття), вантажних відходів для їх подальшого знезараження та утилізації.

Річковий порт (термінал), що здійснює вантажні операції з нафтою та нафтопродуктами, які перевозяться наливом, зобов'язаний також забезпечити приймання з наливних суден нафтозалишків, інших нафтових сумішей, пов'язаних із перевезенням нафти та нафтопродуктів як вантажу.

Стаття 25. Мости

1. Будівництво та реконструкція мостових переходів на внутрішніх водних шляхах здійснюються з урахуванням класифікації судноплавних морських і внутрішніх водних шляхів, гарантованого надводного габариту судового ходу. Підмостові габарити судноплавних прогонів і судноплавних розвідних прогонів мостів, що будуються або реконструюються, підлягають погодженню з центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері внутрішнього водного транспорту.

2. Власники мостів на внутрішніх водних шляхах забезпечують відповідно до законодавства наявність та надійну роботу засобів навігаційного обладнання, іншого обладнання, необхідного для своєчасного та безпечного проходження суден через судноплавні і судноплавні розвідні прогони мостів, а також забезпечують підйом, поворот, розкриття прогонових будівель судноплавних розвідних прогонів мостів для пропуску суден.

3. Підйом, поворот, розкриття прогонових будівель судноплавних розвідних прогонів мостів на внутрішніх водних шляхах для пропуску суден здійснюють власники таких мостів у навігаційний період відповідно до розкладу, що затверджується центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері внутрішнього водного транспорту. Підйом, поворот, розкриття прогонових будівель судноплавних розвідних прогонів мостів поза розкладом здійснюються для безпечного проходження суден у разі виникнення надзвичайних ситуацій природного чи техногенного характеру.

4. Підйом, поворот, розкриття прогонових будівель судноплавних розвідних прогонів мостів на внутрішніх водних шляхах для проходження суден або плавучих об'єктів здійснюються безоплатно, за рахунок власників таких мостів.

Стаття 26. Реєстр об'єктів інфраструктури внутрішнього водного транспорту

1. Реєстр об'єктів інфраструктури внутрішнього водного транспорту - це електронна база даних об'єктів на внутрішніх водних шляхах, метою створення якої є забезпечення інформацією суб'єктів внутрішнього водного транспорту, а також виконання завдань у сфері безпеки судноплавства, охорони навколишнього природного середовища, здійснення державного нагляду за безпекою судноплавства.

Порядок ведення Реєстру об'єктів інфраструктури внутрішнього водного транспорту, який включає, зокрема, перелік загальнодоступних даних, порядок і форму подання відомостей, затверджується Кабінетом Міністрів України.

2. Ведення Реєстру об'єктів інфраструктури внутрішнього водного транспорту забезпечує центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері внутрішнього водного транспорту, на офіційному веб-сайті якого розміщується відповідна інформація.

3. Відомості до Реєстру об'єктів інфраструктури внутрішнього водного транспорту вносяться на підставі декларації річкового порту (терміналу) або власника (балансоутримувача) відповідного об'єкта про включення відомостей до такого Реєстру на безоплатній основі. Доступ до відомостей Реєстру об'єктів інфраструктури внутрішнього водного транспорту є відкритим та безоплатним.

4. До Реєстру об'єктів інфраструктури внутрішнього водного транспорту вносяться такі відомості, які зазначаються в поданій декларації:

1) щодо річкового порту (терміналу):

місцезнаходження, основні експлуатаційні характеристики об'єктів із зазначенням найменування річкового порту (терміналу), контактних даних призначених осіб з безпеки судноплавства;

місцезнаходження, найменування і основні експлуатаційні характеристики причальних споруд та операційних акваторій причальних споруд із зазначенням контактних даних призначених осіб з безпеки судноплавства;

місцезнаходження, найменування і основні експлуатаційні характеристики підхідних каналів до причальних споруд із зазначенням контактних даних призначених осіб з безпеки судноплавства (за наявності);

найменування і місцезнаходження обладнаних місць стоянки (відстою) суден, якірних стоянок та швартовних бочок, місць здійснення вантажних операцій суднами, що ошвартовані одне до одного на відкритій воді або під час видобування корисних копалин, із зазначенням контактних даних призначених осіб з безпеки судноплавства (за наявності);

перелік послуг, що надаються суднам річковими портами (терміналами);

найменування і місцезнаходження місць бункерування суден із зазначенням контактних даних призначених осіб з безпеки судноплавства (за наявності);

найменування і місцезнаходження місць базування криголамів, аварійно-рятувальних суден, буксирів із зазначенням контактних даних для замовлення послуг, що надаються цими суднами (за наявності);

найменування і місцезнаходження місць надання послуг з приймання з суден нафтовмісних сумішей, судових стічних вод, судових відходів, залишків вантажу та сміття, а також приймання з наливних суден нафтозалишків, інших нафтових сумішей, пов'язаних із перевезенням нафти та нафтопродуктів як вантажу, із зазначенням контактних даних призначених осіб з безпеки судноплавства (за наявності);

2) місцезнаходження, найменування і основні експлуатаційні характеристики причальних споруд та операційних акваторій причальних споруд, власниками або балансоутримувачами яких є суб'єкти господарювання, що не є річковими портами (терміналами), із зазначенням контактних даних призначених осіб з безпеки судноплавства;

3) місцезнаходження, найменування і основні експлуатаційні характеристики підхідних каналів до причальних споруд із зазначенням контактних даних призначених осіб з безпеки судноплавства;

4) найменування і місцезнаходження обладнаних місць стоянки (відстою) суден, якірних стоянок і швартовних бочок, місць здійснення вантажних операцій суднами, що ошвартовані одне до одного на відкритій воді або під час видобування корисних копалин, із зазначенням контактних даних призначених осіб з безпеки судноплавства;

5) найменування і місцезнаходження судноремонтних та суднобудівних підприємств із зазначенням контактних даних призначених осіб з безпеки судноплавства;

6) перелік послуг, що надаються суднам іншими суб'єктами господарювання, що не є річковими портами (терміналами);

7) інформація про габарити судового ходу на ділянках внутрішніх водних шляхів;

8) найменування і місцезнаходження місць бункерування суден із зазначенням контактних даних призначених осіб з безпеки судноплавства;

9) найменування і місцезнаходження судноплавних гідротехнічних споруд із зазначенням контактних даних призначених осіб з безпеки судноплавства та гідротехнічних споруд внутрішніх водних шляхів;

10) найменування і місцезнаходження мостів;

11) найменування і місцезнаходження місць базування криголамів, аварійно-рятувальних суден, буксирів із зазначенням контактних даних для замовлення послуг, що надаються цими суднами;

12) найменування і місцезнаходження місць надання послуг з приймання з суден нафтовмісних сумішей, судових стічних вод, відходів (сміття), що утворюються у результаті експлуатації судна, побутових відходів, що утворюються на судні (господарського сміття), вантажних відходів, а також послуг з приймання з наливних суден нафтозалишків, інших нафтових сумішей, пов'язаних із перевезенням нафти та нафтопродуктів як вантажу, із зазначенням контактних даних призначених осіб з безпеки судноплавства;

13) інші відомості, передбачені порядком ведення Реєстру об'єктів інфраструктури внутрішнього водного транспорту.

Якщо відомості, що підлягають внесенню до Реєстру об'єктів інфраструктури внутрішнього водного транспорту, мають тимчасовий характер, у цьому Реєстрі зазначається термін дії таких відомостей.

5. Центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері внутрішнього водного транспорту, вносить відомості до Реєстру об'єктів інфраструктури внутрішнього водного транспорту протягом 10 робочих днів з дня отримання відповідної декларації.

Внесення відомостей, передбачених пунктом 1 частини четвертої цієї статті, підтверджується витягом із такого Реєстру, що є документом дозвільного характеру згідно із [Законом України](#) "Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності". Форма витягу встановлюється порядком ведення Реєстру об'єктів інфраструктури внутрішнього водного транспорту. У разі якщо протягом зазначеного строку не надано витяг із цього Реєстру або обґрунтовану відмову у внесенні відомостей до такого Реєстру та наданні витягу з такого Реєстру, вважається, що відомості зареєстровані належним чином. Витяг з такого Реєстру має безстроковий характер та видається на безоплатній основі.

Надавати послуги суднам на внутрішніх водних шляхах мають право річкові порти (термінали), внесені до Реєстру об'єктів інфраструктури внутрішнього водного транспорту, які отримали витяг з такого Реєстру.

6. Підстави для відмови у видачі, переоформленні, анулюванні документа дозвільного характеру визначаються [Законом України](#) "Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності".

Стаття 27. Допуск суден на внутрішні водні шляхи

1. Судно (склад суден) допускається до плавання внутрішніми водними шляхами за умови його відповідності встановленим національним законодавством або міжнародними договорами України вимогам щодо безпеки судноплавства, охорони навколишнього природного середовища, до належного рівня підготовки, комплектування і кваліфікації членів екіпажу, наявності безпечних умов для життя та здоров'я пасажирів і членів екіпажу та за наявності відповідних чинних судових документів і документів членів екіпажу.

Іноземні судна допускаються до плавання на внутрішніх водних шляхах України у разі:

або наявності свідоцтва судна внутрішнього плавання та кваліфікаційних документів екіпажу, що видані відповідно до цього Закону або видані державами - членами Європейського Союзу;

або наявності судових документів та кваліфікаційних документів екіпажу, що відповідають вимогам [Кодексу торговельного мореплавства України](#);

або наявності судових документів та кваліфікаційних документів екіпажу, що відповідають вимогам, встановленим міжнародними договорами України у сфері торговельного мореплавства.

2. Внутрішніми водними шляхами мають право рухатися судна, склади суден, плавучого обладнання та плавучих споруд, довжина, ширина, надводний габарит, фактична осадка та маневрові характеристики яких відповідають фактичним габаритам судового ходу та судноплавних гідротехнічних споруд. Фактична осадка визначається капітаном судна (складу суден) з урахуванням забезпечення безпеки суден, пасажирів та вантажу.

3. У разі якщо судно (склад суден) відповідає вимогам частин першої і другої цієї статті, допуск судна (складу суден) до плавання внутрішніми водними шляхами надається без оформлення будь-яких додаткових дозволів, у тому числі для іноземного судна.

У разі якщо судно, склад суден, плавучого обладнання або плавучих споруд не відповідає вимогам частини другої цієї статті, рішення про разовий перехід такого судна, складу суден, плавучого обладнання або плавучих споруд внутрішніми водними шляхами приймає центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері внутрішнього водного транспорту. Порядок прийняття такого рішення встановлюється правилами судноплавства на внутрішніх водних шляхах.

4. Кожним самохідним судном або складом суден повинен управляти капітан (судноводій). Під час плавання капітан (судноводій) перебуває на борту судна.

5. Для кожної плавучої споруди судновласник визначає особу, відповідальну за безпечну експлуатацію цієї споруди.

Стаття 28. Технічні вимоги до суден внутрішнього плавання

1. Технічні вимоги до суден внутрішнього плавання, що включають основні вимоги до конструкції, комплектації та експлуатації судна, розробляються і затверджуються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері внутрішнього водного транспорту, з урахуванням географічних, гідрологічних і навігаційних умов плавання у відповідній зоні морських і внутрішніх водних шляхів згідно з класифікацією морських і внутрішніх водних шляхів, а також з дотриманням міжнародних договорів України та з урахуванням вимог законодавства Європейського Союзу.

Судна внутрішнього плавання повинні відповідати технічним вимогам, встановленим до суден, що експлуатуються у відповідній зоні водних шляхів.

Експлуатація судна внутрішнього плавання з порушенням умов, передбачених свідоцтвом судна внутрішнього плавання, забороняється.

2. Технічними вимогами до суден внутрішнього плавання встановлюються вимоги щодо обов'язкового обладнання суден і переліки радіоблагоднання, обладнання для автоматичної ідентифікації, обладнання для забезпечення перевезення маломобільних груп населення.

3. Іноземне судно внутрішнього плавання має право плавання у тих зонах внутрішніх водних шляхів України, які відповідають свідоцтву судна внутрішнього плавання.

4. Якщо законодавством України встановлено додаткові технічні вимоги до суден для плавання у певній зоні внутрішніх водних шляхів, не передбачені свідоцтвом судна внутрішнього плавання, таке судно перед початком плавання у відповідній зоні зобов'язане отримати додаткове свідоцтво судна внутрішнього плавання.

Форма та порядок видачі додаткового свідоцтва судна внутрішнього плавання встановлюються порядком здійснення технічного нагляду за суднами.

Стаття 29. Ідентифікація суден внутрішнього плавання

1. Ідентифікація судна внутрішнього плавання здійснюється за назвою та унікальним європейським ідентифікаційним номером судна, які присвоюються і наносяться на судно у порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері внутрішнього водного транспорту, відповідно до міжнародних договорів України та з урахуванням вимог законодавства Європейського Союзу.

Кожне судно може мати лише один унікальний європейський ідентифікаційний номер судна, який залишається незмінним протягом усього строку його експлуатації.

2. Судну, обладнаному засобами зв'язку, присвоюються позивний сигнал та ідентифікаційний номер судової станції морської рухомої служби.

Стаття 30. Вимоги до членів екіпажу судна внутрішнього плавання

1. До зайняття посади члена екіпажу судна внутрішнього плавання допускаються особи, які мають відповідні професійні компетентності для безпечної експлуатації судна внутрішнього плавання.

Професійні компетентності для безпечної експлуатації судна внутрішнього плавання підтверджуються такими кваліфікаційними документами:

- 1) документ про освіту відповідного освітньо-кваліфікаційного рівня;
- 2) кваліфікаційне посвідчення члена палубної команди судна внутрішнього плавання;
- 3) посвідчення судового радіооператора (для капітанів, судноводіїв);
- 4) кваліфікаційне посвідчення фахівця з перевезень пасажирськими суднами (для членів екіпажів пасажирських суден, на яких покладаються обов'язки щодо вжиття заходів у разі виникнення надзвичайних ситуацій на борту таких суден);
- 5) кваліфікаційне посвідчення фахівця з керування судном, на якому зріджений природний газ використовується як паливо (для капітанів суден, на яких зріджений природний газ використовується як паливо, та членів екіпажів суден, які беруть участь у бункеруванні зазначених суден зрідженим природним газом).

Кваліфікаційне посвідчення фахівця з перевезень пасажирськими суднами та кваліфікаційне посвідчення фахівця з керування судном, на якому зріджений природний газ використовується як паливо, видається строком на п'ять років.

Капітани (судноводії) суден внутрішнього плавання, які мають чинні дипломи, що відповідають вимогам [Конвенції про підготовку і дипломування моряків 1978 року](#), не зобов'язані отримувати спеціальний дозвіл для здійснення плавання морськими шляхами, віднесеними до переліку внутрішніх водних шляхів, що належать до категорії судноплавних.

Член екіпажу судна внутрішнього плавання повинен мати послужну книжку. Послужна книжка і кваліфікаційне посвідчення члена палубної команди екіпажу судна внутрішнього плавання (крім капітана (судноводія) судна внутрішнього плавання) оформлюються одним документом.

До зайняття посад, що не належать до палубної команди екіпажу судна, допускаються особи, які мають документ про освіту за освітньою програмою, що надає компетентності згідно з посадовими обов'язками члена екіпажу.

2. Капітани (судноводії) суден внутрішнього плавання повинні мати відповідний спеціальний дозвіл, якщо вони керують великими складами суден або керують суднами:

- 1) на яких зріджений природний газ використовується як паливо;
- 2) що здійснюють плавання в умовах обмеженої видимості за допомогою радіолокатора;
- 3) що здійснюють плавання морськими водними шляхами, віднесеними до категорії судноплавних;
- 4) що здійснюють плавання водними шляхами, що становлять особливий ризик для судноплавства.

Під великим складом суден для цілей цієї статті розуміється склад суден, добуток загальної довжини та загальної ширини суден у якому становить 7 тисяч квадратних метрів і більше.

Під особливим ризиком для судноплавства для цілей цієї статті розуміються загрози безпеці, зумовлені конкретними навігаційними умовами, які вимагають від судноводіїв компетентності, що виходить за межі очікуваного за загальними стандартами компетентності. Особливі ризики визначаються правилами судноплавства на внутрішніх водних шляхах як умови, що становлять особливу загрозу безпеці судноплавства.

3. Центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері внутрішнього водного транспорту, затверджує Положення про присвоєння та підтвердження кваліфікації членів екіпажу судна внутрішнього плавання, яким встановлюються:

- 1) порядок ведення Реєстру кваліфікаційних посвідчень членів палубної команди та послужних книжок, інших кваліфікаційних документів членів екіпажів українських суден внутрішнього плавання, а також спеціальних дозволів капітанів (судноводіїв) та доступу до інформації, яку він містить;
- 2) перелік членів палубної команди екіпажу судна;
- 3) порядок присвоєння кваліфікації з урахуванням класифікації морських і внутрішніх водних шляхів;
- 4) порядок видачі, поновлення, обміну, призупинення дії та скасування кваліфікаційного посвідчення, інших кваліфікаційних документів членів екіпажу судна внутрішнього плавання, а також спеціальних дозволів капітанів (судноводіїв), передбачених цією статтею, їх форма та заходи для запобігання підробці таких документів;
- 5) вимоги щодо віку, професійної компетентності, адміністративної відповідності, стану здоров'я та часу плавання членів екіпажу судна внутрішнього плавання;
- 6) строк дії кваліфікаційних документів членів палубної команди судна.

4. Капітан (судноводій) судна внутрішнього плавання повинен забезпечити внесення даних про час плавання членів екіпажу судна до судового журналу та послужних книжок членів екіпажу судна.

5. Видача та поновлення кваліфікаційних посвідчень членів палубної команди судна внутрішнього плавання, спеціальних дозволів капітанів (судноводіїв) суден внутрішнього плавання, передбачених цією статтею, є платною адміністративною послугою та здійснюється на підставі заяви, до якої додаються:

1) для видачі, поновлення кваліфікаційного посвідчення члена палубної команди судна внутрішнього плавання:

копії документів, що посвідчують особу та підтверджують громадянство України, або копії сторінок документа, що посвідчує особу іноземця чи особу без громадянства (для зазначених осіб), на яких містяться відомості про ім'я, прізвище та дату народження власника і його фотокартка;

копії документів про освіту, визначених Положенням про присвоєння та підтвердження кваліфікації членів екіпажу судна внутрішнього плавання;

протокол засідання державної кваліфікаційної комісії (для видачі кваліфікаційного посвідчення);

копії свідоцтв про проходження підготовки відповідно до міжнародних та національних вимог у схвалених навчально-тренажерних закладах;

копія кваліфікаційного посвідчення члена палубної команди судна внутрішнього плавання або іншого раніше виданого документа, що підтверджує кваліфікацію члена палубної команди судна внутрішнього плавання (для поновлення);

копії всіх заповнених сторінок послужної книжки члена екіпажу судна внутрішнього плавання;

копія посвідчення суднового радіооператора (для капітанів, судноводіїв);

копія посвідчення фахівця з пасажирського судноплавства (для членів екіпажів пасажирських суден, на яких покладаються обов'язки щодо вжиття заходів у разі виникнення надзвичайних ситуацій на борту таких суден);

копія посвідчення фахівця з керування судном, на якому зріджений природний газ використовується як паливо (для капітанів суден, на яких зріджений природний газ використовується як паливо, та членів екіпажів суден, які беруть участь у бункеруванні зазначених суден зрідженим природним газом);

копія документа встановленого зразка про придатність до роботи на суднах за станом здоров'я (медична довідка);

копія документа про сплату адміністративного збору;

заява про надання згоди на обробку персональних даних;

2) для видачі спеціального дозволу капітана (судноводія):

копії документів, що посвідчують особу та підтверджують громадянство України, або копії сторінок документа, що посвідчує особу іноземця чи особу без громадянства (для зазначених осіб), на яких містяться відомості про ім'я, прізвище та дату народження власника і його фотокартка;

протокол засідання державної кваліфікаційної комісії;

копії документів, що підтверджують відповідність вимогам щодо віку, професійної компетентності, адміністративної відповідності та стажу плавання капітана (судноводія) відповідно до Положення про присвоєння та підтвердження кваліфікації членів екіпажу судна внутрішнього плавання;

копія кваліфікаційного посвідчення члена палубної команди судна внутрішнього плавання;

копія документа про сплату адміністративного збору;

заява про надання згоди на обробку персональних даних;

3) для поновлення спеціального дозволу капітана (судноводія):

копії документів, що посвідчують особу та підтверджують громадянство України, або копії сторінок документа, що посвідчує особу іноземця чи особу без громадянства (для зазначених осіб), на яких містяться відомості про ім'я, прізвище та дату народження власника і його фотокартка;

копія документа встановленого зразка про придатність до роботи на суднах за станом здоров'я (медична довідка);

раніше виданий спеціальний дозвіл капітана (судноводія);

копія документа про сплату адміністративного збору;

заява про надання згоди на обробку персональних даних.

Заява та додані до неї документи подаються в письмовій або електронній формі до центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері внутрішнього водного транспорту.

6. Видача кваліфікаційного посвідчення члена палубної команди судна внутрішнього плавання, спеціального дозволу капітана (судноводія) здійснюється після успішного складення іспиту, що передбачає перевірку теоретичних знань та/або виконання практичних завдань в обсязі та порядку, передбачених відповідними програмами підготовки. Іспит проводиться державною кваліфікаційною комісією - колегіальним органом, який утворюється центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері внутрішнього водного транспорту (у тому числі дистанційно).

У випадках, передбачених Положенням про присвоєння та підтвердження кваліфікації членів екіпажу судна внутрішнього плавання, обмін кваліфікаційного посвідчення члена палубної команди судна внутрішнього плавання здійснюється після успішного складення іспиту, передбаченого абзацом першим цієї частини.

До складу державної кваліфікаційної комісії включаються особи, кваліфікація яких є достатньою для проведення таких іспитів та які не мають конфлікту інтересів. Кваліфікаційні вимоги до членів державної кваліфікаційної комісії встановлюються Положенням про присвоєння та підтвердження кваліфікації членів екіпажу судна внутрішнього плавання.

Кваліфікаційне посвідчення члена палубної команди судна внутрішнього плавання (для капітана, судноводія), спеціальний дозвіл на плавання в умовах обмеженої видимості за допомогою радіолокатора, кваліфікаційне посвідчення фахівця з керування судном, на якому зріджений природний газ використовується як паливо, кваліфікаційне посвідчення фахівця з перевезень пасажирськими суднами видаються після успішного складення практичного іспиту на борту судна або з використанням відповідного тренажерного обладнання.

Спеціальний дозвіл на плавання водними шляхами, що становлять ризик для судноплавства, видається капітану (судноводію) судна, який має додаткову компетенцію у визначеному законодавством обсязі, після успішного складення теоретичного іспиту та практичного іспиту з використанням відповідного тренажерного обладнання.

У разі успішного складення іспитів кваліфікаційна комісія в день складення останнього іспиту складає та видає особі протокол про складення іспитів за формою, встановленою Положенням про присвоєння та підтвердження кваліфікації членів екіпажу судна внутрішнього плавання.

Поновлення кваліфікаційного посвідчення члена палубної команди судна внутрішнього плавання, спеціального дозволу капітана (судноводія), крім кваліфікаційного посвідчення фахівця з перевезень пасажирськими суднами та кваліфікаційного посвідчення фахівця керування судном, на якому зріджений природний газ використовується як паливо, після закінчення строку їх дії здійснюється без складання іспитів, за умови відповідності заявника вимогам, встановленим Положенням про присвоєння та підтвердження кваліфікації членів екіпажу судна внутрішнього плавання.

Поновлення кваліфікаційного посвідчення фахівця з перевезень пасажирськими суднами здійснюється після успішного складення іспиту, передбаченого цією статтею.

7. За видачу, обмін та поновлення кваліфікаційних документів членів палубної команди судна внутрішнього плавання, спеціальних дозволів капітанів (судноводіїв) справляється адміністративний збір.

Розмір плати за надання адміністративної послуги становить:

1) за видачу, обмін, поновлення кваліфікаційних документів членів палубної команди судна внутрішнього плавання, спеціальних дозволів капітанів (судноводіїв) протягом трьох робочих днів з дня подання заяви - 2,02 розміру прожиткового мінімуму, встановленого для працездатних осіб на 1 січня відповідного календарного року;

2) за видачу, обмін, поновлення кваліфікаційних документів членів палубної команди судна внутрішнього плавання, спеціальних дозволів капітанів (судноводіїв) протягом 10 робочих днів з дня подання заяви - 1,5 розміру прожиткового мінімуму, встановленого для працездатних осіб на 1 січня відповідного календарного року;

3) за видачу, обмін, поновлення кваліфікаційних документів членів палубної команди судна внутрішнього плавання, спеціальних дозволів капітанів (судноводіїв) протягом 20 робочих днів з дня подання заяви - 0,2 розміру прожиткового мінімуму, встановленого для працездатних осіб на 1 січня відповідного календарного року.

8. Підставою для відмови у видачі, обміні, поновленні кваліфікаційного посвідчення члена палубної команди судна внутрішнього плавання, спеціального дозволу капітана (судноводія) судна внутрішнього плавання є:

1) неподання документа, передбаченого частиною п'ятою цієї статті;

2) звернення за видачею документа фізичної особи, яка не досягла віку, передбаченого Положенням про присвоєння та підтвердження кваліфікації членів екіпажу судна внутрішнього плавання, або представника особи, яка не має документально підтвердженого права на отримання документа;

3) виявлення недостовірних відомостей у поданих документах;

4) несплата адміністративного збору.

9. Дія кваліфікаційного посвідчення члена палубної команди судна внутрішнього плавання, спеціального дозволу капітана (судноводія) може бути тимчасово (не більш як на 30 днів) зупинена центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері внутрішнього водного транспорту, з міркувань безпеки та забезпечення громадського порядку.

Кваліфікаційне посвідчення члена палубної команди судна внутрішнього плавання, спеціальний дозвіл капітана (судноводія) можуть бути скасовані центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері внутрішнього водного транспорту, у разі невідповідності особи, якій видано відповідний документ, встановленим вимогам.

Порядок тимчасового зупинення дії кваліфікаційного посвідчення члена палубної команди судна внутрішнього плавання, інформування про це заінтересованих осіб, а також порядок встановлення невідповідності особи, якій видано відповідний документ, встановленим вимогам затверджуються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері внутрішнього водного транспорту.

10. Вилучення кваліфікаційних документів членів екіпажів суден внутрішнього плавання здійснюється на підставі рішення суду.

11. Кваліфікаційні документи членів екіпажів суден внутрішнього плавання, видані компетентними органами держав - членів Європейського Союзу, визнаються такими, що підтверджують кваліфікацію на внутрішніх водних шляхах України.

12. Ведення Реєстру кваліфікаційних посвідчень членів палубної команди та послужних книжок, інших кваліфікаційних документів членів екіпажів українських суден внутрішнього плавання, а також спеціальних дозволів капітанів (судноводіїв) забезпечує центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері внутрішнього водного транспорту.

13. Підготовка членів екіпажів суден внутрішнього плавання здійснюється закладами освіти, визначеними (схваленими) у встановленому законодавством порядку. Вимоги до освітніх програм, тренажерного обладнання, суден внутрішнього водного транспорту, що використовуються для виконання практичних завдань під час підготовки та складання іспиту, визначаються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері внутрішнього водного транспорту, з урахуванням відповідних європейських стандартів і національних вимог.

Стандарти освіти з внутрішнього водного транспорту, за якими здійснюється підготовка членів екіпажів суден внутрішнього плавання, затверджуються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сферах освіти і науки, за погодженням із центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері внутрішнього водного транспорту.

14. Члени екіпажів, кандидати у члени екіпажів суден внутрішнього плавання зобов'язані проходити попередні та періодичні медичні огляди та отримувати підтвердну медичну довідку. Порядок і періодичність проведення медичних оглядів та їх обсяг залежно від віку членів екіпажу, а також перелік закладів охорони здоров'я, що проводять такі огляди, форма відповідної медичної довідки визначаються актом центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері охорони здоров'я, за погодженням з центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері внутрішнього водного транспорту.

Перелік медичних протипоказань (захворювань і вад), за наявності яких особа не може бути допущена до роботи у складі екіпажу судна внутрішнього плавання, визначається центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері охорони здоров'я.

15. Підприємства, організації, установи всіх форм власності, органи державної влади, органи місцевого самоврядування, фізичні особи - підприємці, які обробляють персональні дані членів екіпажів суден, вживають усіх необхідних заходів для їх захисту відповідно до [Закону України](#) "Про захист персональних даних".

16. На внутрішніх водних шляхах України не дозволяється експлуатація суден з членами екіпажу, які не мають при собі чинних кваліфікаційних документів та спеціальних дозволів, передбачених законодавством.

17. Вимоги цієї статті не поширюються на членів екіпажів прогулянкових, спортивних суден, а також суден, задіяних для забезпечення руху поромів, що не пересуваються самостійно.

Стаття 31. Суднові документи судна внутрішнього плавання

1. На українському судні внутрішнього плавання з екіпажем, плавучому обладнанні під час його експлуатації повинні бути такі суднові документи:

- 1) свідоцтво про право власності на судно (копія);
- 2) свідоцтво про право плавання під Державним Прапором України (судновий патент) або свідоцтво про тимчасове право плавання під Державним Прапором України;
- 3) класифікаційне свідоцтво (у випадках, передбачених законом);
- 4) свідоцтво судна внутрішнього плавання або тимчасове свідоцтво судна внутрішнього плавання;
- 5) обмірне свідоцтво судна внутрішнього плавання - для суден, що здійснюють перевезення вантажів;
- 6) суднова роль (список членів суднового екіпажу);
- 7) список пасажирів (за наявності);
- 8) судновий журнал;
- 9) документи, передбачені правилами реєстрації операцій із шкідливими речовинами на судах, у морських і річкових портах і терміналах;
- 10) документи щодо перевезення небезпечного вантажу - для судна, що перевозить такий вантаж;
- 11) дозвіл на експлуатацію суднової радіостанції (за наявності).

Список пасажирів є обов'язковим для пасажирських суден з каютами для пасажирів на всю ніч.

Судно, що здійснює міжнародні рейси, також повинно мати документи, передбачені міжнародними договорами України.

2. На українському судні внутрішнього плавання без екіпажу повинні бути такі суднові документи:

- 1) свідоцтво про право власності на судно (копія);
- 2) свідоцтво про право плавання під Державним Прапором України (судновий патент);
- 3) класифікаційне свідоцтво (у випадках, передбачених законом);
- 4) свідоцтво судна внутрішнього плавання або тимчасове свідоцтво судна внутрішнього плавання;

5) обмірне свідоцтво судна внутрішнього плавання - для суден, що здійснюють перевезення вантажів.

3. Допускається не зберігати на судні без екіпажу судові документи, якщо на його борту закріплена металева або пластикова пластина, на якій зазначені унікальний європейський ідентифікаційний номер цього судна, назва визнаного класифікаційного товариства, номер свідоцтва судна внутрішнього плавання і строк його дії. Інформація, зазначена на металевій або пластиковій пластині, повинна відповідати інформації, що міститься у свідоцтві судна внутрішнього плавання (судновому свідоцтві, судновому посвідченні), і підтверджується штампом, який проставляється на пластині визнаним класифікаційним товариством. Суднові документи у такому разі повинні зберігатися на буксирі (якщо таке судно без екіпажу входить до складу суден).

4. За наявності на судні судових документів, передбачених [Кодексом торговельного мореплавства України](#) для морського судна, наявність документів, передбачених частинами першою і другою цієї статті, не є обов'язковою.

5. Свідоцтво про право плавання під Державним Прапором України (свідоцтво про тимчасове право плавання під Державним Прапором України), свідоцтво про право власності видаються центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері внутрішнього водного транспорту, за формою, що встановлюється центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері внутрішнього водного транспорту.

6. Класифікаційне свідоцтво видається класифікаційним товариством, обраним судовласником, за формою, що встановлюється правилами цього класифікаційного товариства. Строк дії класифікаційного свідоцтва визначається класифікаційним товариством відповідно до його правил.

7. Свідоцтво судна внутрішнього плавання або тимчасове свідоцтво судна внутрішнього плавання, додаткове свідоцтво судна внутрішнього плавання видаються визнаним класифікаційним товариством, обраним судовласником, від імені держави за результатами технічного огляду.

Порядок здійснення технічного нагляду за суднами розробляється з урахуванням міжнародних договорів України та затверджується центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері внутрішнього водного транспорту.

Судно внутрішнього плавання може мати лише одне чинне свідоцтво судна внутрішнього плавання або тимчасове свідоцтво судна внутрішнього плавання.

Строк дії свідоцтва судна внутрішнього плавання визначається відповідно до порядку здійснення технічного нагляду за суднами та не може перевищувати 10 років, крім свідоцтв пасажирських і високошвидкісних суден, суден, що перевозять небезпечні вантажі, строк дії яких не може перевищувати п'ять років.

У випадках, визначених законодавством, строк дії свідоцтва внутрішнього плавання (крім тимчасового свідоцтва внутрішнього плавання) може бути подовжений визнаним класифікаційним товариством, яке видало таке свідоцтво, на строк до шести місяців без проведення технічного огляду, про що зазначається у свідоцтві судна внутрішнього плавання.

У випадках, передбачених порядком здійснення технічного нагляду за суднами, що розробляється та затверджується центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері внутрішнього водного транспорту, з урахуванням міжнародних договорів України, допускається видача суднам внутрішнього плавання та плавучим спорудам тимчасового свідоцтва судна внутрішнього плавання.

Визнане класифікаційне товариство анулює свідоцтво судна внутрішнього плавання у разі виявлення невідповідності судна технічним вимогам, встановленим законодавством.

У випадках, передбачених законодавством, визнане класифікаційне товариство відмовляє у видачі або поновленні свідоцтва судна внутрішнього плавання.

Форма, порядок видачі, подовження строку дії, поновлення, заміни та анулювання свідоцтва судна внутрішнього плавання і тимчасового свідоцтва судна внутрішнього плавання встановлюються порядком здійснення технічного нагляду за суднами.

8. Центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері внутрішнього водного транспорту, веде Реєстр виданих свідоцтв судна внутрішнього плавання та оприлюднює його на своєму офіційному веб-сайті, а також вносить відповідну інформацію щодо суден та виданих свідоцтв до Європейської бази даних судових корпусів.

Порядок ведення Реєстру виданих свідоцтв судна внутрішнього плавання, обсяг даних та порядок їх оприлюднення і внесення змін визначаються у порядку здійснення нагляду за суднами.

9. Судновий журнал судна внутрішнього плавання підлягає обов'язковій реєстрації.

Реєстрацію судового журналу здійснює центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері внутрішнього водного транспорту, на безоплатній основі на підставі заяви судовласника або уповноваженої ним особи. Заява подається до центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері внутрішнього водного транспорту, у паперовій формі. До заяви додаються примірник судового журналу та копія свідоцтва про право плавання під Державним Прапором України.

Форма судового журналу та порядок його ведення затверджуються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері внутрішнього водного транспорту.

Ведення Реєстру зареєстрованих судових журналів забезпечує центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері внутрішнього водного транспорту, у порядку, затвердженому центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування

державної політики у сфері внутрішнього водного транспорту, та оприлюднює його на своєму офіційному веб-сайті.

10. Реєстрація операцій із шкідливими речовинами на судах ведеться за правилами реєстрації операцій із шкідливим речовинами на судах, у морських та річкових портах і терміналах, які затверджуються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері внутрішнього водного транспорту, з урахуванням вимог міжнародних договорів України.

11. Дозвіл на експлуатацію суднової радіостанції видається національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації, відповідно до закону.

Стаття 32. Реєстрація суден внутрішнього плавання

1. Реєстрація суден внутрішнього плавання здійснюється у Державному судновому реєстрі України. Під час першої реєстрації судну внутрішнього плавання, якому на момент реєстрації в Україні не присвоєно унікальний європейський ідентифікаційний номер, присвоюється такий ідентифікаційний номер, відомості про який вносяться до свідоцтва судна внутрішнього плавання чи тимчасового свідоцтва судна внутрішнього плавання, до свідоцтва про право плавання під Державним Прапором України або свідоцтва про тимчасове право плавання під Державним Прапором України.

Унікальний європейський ідентифікаційний номер судна не змінюється протягом усього строку експлуатації судна.

2. Органи та умови реєстрації суден внутрішнього плавання у Державному судновому реєстрі України встановлюються [Кодексом торговельного мореплавства України](#) та цим Законом.

3. Право плавання під Державним Прапором України має судно, що перебуває у власності фізичної особи - громадянина України, суб'єкта господарювання, що зареєстровані на території України, або судно, що перебуває у користуванні зазначених осіб за договором бербоут-чартера (крім суден під прапором держави-агресора чи суден, власниками або судновласниками яких чи учасниками (акціонерами, членами) або кінцевими бенефіціарами власників або судновласників яких є громадяни держави, визнаної Україною державою-агресором або державою-окупантом, юридичні особи, зареєстровані на території держави, визнаної Україною державою-агресором або державою-окупантом, держава, визнана Україною державою-агресором або державою-окупантом, фізичні та юридичні особи, стосовно яких застосовано спеціальні економічні та інші обмежувальні заходи (санкції) відповідно до [Закону України "Про санкції"](#)).

Стаття 33. Класифікація і технічний нагляд за суднами внутрішнього плавання

1. Класифікація суден внутрішнього плавання здійснюється класифікаційним товариством, обраним судновласником.

2. Технічний нагляд за виконанням на судах внутрішнього плавання технічних вимог до суден внутрішнього плавання, вимог, що встановлені міжнародними договорами України, здійснюється визнаним класифікаційним товариством, обраним судновласником, з яким центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері внутрішнього водного транспорту, уклав відповідну угоду. Перелік таких класифікаційних товариств оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері внутрішнього водного транспорту.

Порядок визнання, припинення такого визнання, критерії відбору класифікаційних товариств, що здійснюють технічний нагляд за суднами внутрішнього плавання та проводять їх технічні огляди, затверджується центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сферах внутрішнього водного транспорту, з урахуванням міжнародних договорів України та беручи до уваги законодавство Європейського Союзу. У зазначеному порядку встановлюються процедури контролю (нагляду) відповідності таких класифікаційних товариств вимогам, встановленим національним та міжнародним законодавством, порядок укладання з ними угод, типова форма цих угод.

Визнання класифікаційного товариства може бути припинено центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері внутрішнього водного транспорту, зокрема у разі невідповідності класифікаційного товариства вимогам, встановленим законодавством.

3. Контроль, моніторинг та нагляд за здійсненням визнаними класифікаційними товариствами технічного нагляду за виконанням на судах внутрішнього плавання технічних вимог до суден внутрішнього плавання, вимог, що встановлені міжнародними договорами України та законодавством Європейського Союзу, здійснює центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері внутрішнього водного транспорту, який виконує функції компетентного органу з питань контролю за дотриманням технічних вимог на судах, а також взаємодіє з відповідними компетентними органами інших держав.

4. З метою перевірки відповідності технічного стану суден внутрішнього плавання встановленим законодавством вимогам для плавання на внутрішніх водних шляхах визнане класифікаційне товариство проводить первісні, періодичні, спеціальні та добровільні технічні огляди суден. За результатами первісних і періодичних технічних оглядів суднам видаються (поновлюються) свідоцтва судна внутрішнього плавання.

Плавання судна внутрішнього плавання, технічний стан якого не відповідає зазначеному у свідоцтві судна внутрішнього плавання, забороняється.

У разі капітального ремонту або істотних змін у конструкції судна, що впливають на його міцність, маневреність та інші основні характеристики, таке судно перед початком експлуатації має пройти спеціальний огляд, за результатами якого вносяться відповідні зміни до свідоцтва судна внутрішнього плавання.

Порядок проведення первісних, періодичних, спеціальних та добровільних оглядів суден, умови, обсяги та документи, що подаються для здійснення технічного нагляду за суднами, встановлюються порядком здійснення технічного нагляду за суднами з урахуванням вимог законодавства Європейського Союзу.

Розділ VI

МАЛІ, СПОРТИВНІ СУДНА ТА ВОДНІ МОТОЦИКЛИ. ЗАСОБИ ДЛЯ РОЗВАГ НА ВОДІ

Стаття 34. Плавання малих, спортивних суден і водних мотоциклів. Проведення розваг на воді

1. Малі судна та водні мотоцикли допускаються до плавання за умови їх відповідності вимогам безпеки судноплавства, охорони навколишнього природного середовища, відповідної кваліфікації судноводіїв, дотримання безпечних умов для життя та здоров'я людей, а також за наявності необхідних судових документів.

2. Умови плавання спортивних суден під час спортивних змагань визначаються правилами спортивних змагань, які відповідно до закону затверджуються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері фізичної культури і спорту.

3. Місцеві правила плавання для малих, спортивних суден і водних мотоциклів та використання засобів для розваг на воді, розміщення плавучих споруд розробляються та за погодженням із центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері внутрішнього водного транспорту, затверджуються місцевими державними адміністраціями. Такими правилами встановлюються вимоги до використання на водних об'єктах малих, спортивних суден, водних мотоциклів і засобів для розваг на воді, що мають місцевий характер та не передбачені правилами судноплавства на внутрішніх водних шляхах.

Типова форма місцевих правил плавання для малих, спортивних суден і водних мотоциклів та використання засобів для розваг на воді розробляється та затверджується центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері внутрішнього водного транспорту.

4. Місця для проведення розваг на воді з використанням водних мотоциклів та засобів для розваг на воді визначаються місцевими державними адміністраціями за погодженням із центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері внутрішнього водного транспорту, та з центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері цивільного захисту, а в контрольному прикордонному районі - з органом Державної прикордонної служби України, в зоні чи на ділянці відповідальності якого такі місця розміщені.

5. Особливості плавання малих, спортивних суден і водних мотоциклів, а також безпечної експлуатації баз для стоянки малих суден і баз для стоянки спортивних суден у контрольованому прикордонному районі визначаються [Законом України](#) "Про державний кордон України" і включаються до місцевих правил плавання для малих, спортивних суден і водних мотоциклів та використання засобів для розваг на воді відповідно до закону. Такі місцеві правила також погоджуються з органом Державної прикордонної служби України, в зоні чи на ділянці відповідальності якого вони будуть застосовуватися.

6. На борту будь-якого малого моторного судна під час його руху повинні бути в наявності індивідуальні рятувальні засоби у кількості, не меншій ніж кількість людей на борту судна. Такі засоби повинні бути легкодоступними для людей, які перебувають на борту судна. Судноводій малого судна має право прийняти рішення про обов'язкове застосування людьми на борту судна таких засобів за наявності небезпеки для людського життя, зокрема у разі несприятливих погодних умов, небезпечного хвилювання, інтенсивного руху суден.

Діти до 12-річного віку, які перебувають на борту малого моторного судна, оснащеного механічним двигуном (двигунами) загальною максимальною потужністю 12 кіловатів і більше, а також особи, які перебувають на водному мотоциклі, під час руху такого судна або мотоцикла повинні бути одягнені в індивідуальні рятувальні засоби, крім випадків їх перебування у закритих приміщеннях таких малих суден.

Під час проведення спортивних заходів рішення про використання спортсменами індивідуальних рятувальних засобів приймає організатор таких заходів.

Стаття 35. Реєстрація малих і спортивних суден та водних мотоциклів

1. Реєстрація малих і спортивних суден та водних мотоциклів здійснюється у Судновій книзі України і засвідчується судовим білетом, який видається безстроково (крім випадків тимчасової реєстрації).

Судновий білет може бути виданий судну, що перебуває у власності фізичної особи - громадянина України, фізичної особи - підприємця, юридичної особи, зареєстрованих на території України, або судну, що перебуває у користуванні зазначених осіб за договором бербоут-чартера (крім суден, власниками або судовласниками яких є громадяни держави, визнаної Україною державою-агресором або державою-окупантом, юридичні особи, які зареєстровані на території держави, визнаної Україною державою-агресором або державою-окупантом, юридичні особи, зареєстровані на території України, учасниками (акціонерами, членами) або кінцевими бенефіціарами яких є громадяни держави, визнаної Україною державою-агресором або державою-окупантом, чи юридичні особи, зареєстровані на території України, учасниками (акціонерами, членами) або кінцевими бенефіціарами яких є держава, визнана Україною державою-агресором або державою-окупантом, фізичні та юридичні особи, стосовно яких застосовано спеціальні економічні та інші обмежувальні заходи (санкції) відповідно до [Закону України](#) "Про санкції").

2. Обов'язковій реєстрації в Судновій книзі України підлягають:

1) малі моторні судна, оснащені механічним двигуном (двигунами) загальною максимальною потужністю 10 кіловатів і більше;

2) малі судна довжиною більше 4 метрів незалежно від наявності механічного двигуна (крім веслових байдарок (каяків), каное, гондол, катамаранів (водних велосипедів) та копій історичних суден);

3) малі судна, що використовуються для рибогосподарської діяльності, перевезення вантажів та/або пасажирів з метою здійснення підприємницької діяльності (крім веслових байдарок (каяків), каное, гондол, катамаранів (водних велосипедів) та копій історичних суден);

4) водні мотоцикли, прогулянкові вітрильні судна довжиною від 4 до 20 метрів.

3. Реєстрація інших малих суден, спортивних суден, історичних копій суден, інших суден, що не підлягають обов'язковій реєстрації, здійснюється у Судновій книзі України за бажанням судовласника.

Засоби для розваг на воді реєстрації у Судновій книзі України не підлягають.

4. Іноземне судно, зафрахтоване за договором бербоут-чартера, може бути зареєстровано в Судновій книзі України тимчасово, на строк, що не перевищує строку дії такого договору, якщо на момент реєстрації таке судно не внесено до реєстру суден іншої держави або якщо таке судно внесено до реєстру суден іншої держави, але запис про нього припинено або отримано дозвіл уповноваженого органу держави іноземної реєстрації судна на тимчасову реєстрацію в Україні. У такому разі судновий білет видається на строк тимчасової реєстрації в Судновій книзі України.

5. Виключення судна з Суднової книги України (припинення реєстрації) здійснюється:

- 1) за заявою судовласника;
- 2) у разі загибелі судна або зникнення його безвісти;
- 3) у разі визнання судна непридатним для подальшої експлуатації;
- 4) після закінчення строку дії договору бербоут-чартера.

6. Порядок реєстрації суден у Судновій книзі України, внесення змін до Суднової книги України, форма суднового білета, свідоцтва про виключення судна з Суднової книги України, свідоцтва про тимчасове виключення судна з Суднової книги України встановлюються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері внутрішнього водного транспорту, з урахуванням умов реєстрації та припинення реєстрації, визначених цим Законом.

Стаття 36. Реєстрація суден у Судновій книзі України

1. Реєстрація суден у Судновій книзі України здійснюється центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері внутрішнього водного транспорту, і засвідчується судновим білетом. Припинення реєстрації судна у Судновій книзі України засвідчується свідоцтвом про виключення судна з Суднової книги України або свідоцтвом про тимчасове виключення судна з Суднової книги України.

2. Документи, передбачені частиною першою цієї статті, видаються центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері внутрішнього водного транспорту.

У разі виникнення змін, що зумовлюють необхідність виправлення відомостей, внесених до Суднової книги України, центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері внутрішнього водного транспорту, видає нові документи та вносить відповідні зміни до Суднової книги України. При цьому документ, що підлягає заміні, повертається центральному органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері внутрішнього водного транспорту.

Заявник повинен подати документи для внесення змін до Суднової книги України протягом 60 календарних днів з дати виникнення таких змін.

Видача нових документів замість втрачених здійснюється після опублікування судовласником за його рахунок в засобах масової інформації оголошення про втрату документів та визнання їх недійсними.

3. Реєстрація або тимчасова реєстрація судна у Судновій книзі України, виключення або тимчасове виключення судна з Суднової книги України (припинення або тимчасове припинення реєстрації), внесення змін до Суднової книги України, видача нових документів замість втрачених є платними адміністративними послугами (крім випадків виключення судна з Суднової книги України у разі загибелі судна, зникнення його безвісти або визнання його непридатним для подальшої експлуатації, реєстрація яких здійснюється безоплатно).

Реєстрація або тимчасова реєстрація судна у Судновій книзі України, виключення або тимчасове виключення судна з Суднової книги України, внесення змін до Суднової книги України, видача нових документів замість втрачених здійснюються протягом п'яти робочих днів з дати прийняття відповідної заяви. За бажанням заявника зазначені реєстраційні дії проводяться протягом двох робочих днів з дати прийняття відповідної заяви. Заявнику, який бажає отримати документи поштою, такі документи направляються не пізніше наступного робочого дня після проведення реєстраційних дій.

За реєстрацію або тимчасову реєстрацію судна у Судновій книзі України, виключення або тимчасове виключення судна з Суднової книги України (крім випадків виключення судна з Суднової книги України у разі загибелі судна, зникнення його безвісти або визнання його непридатним для подальшої експлуатації), внесення змін до Суднової книги України справляється реєстраційний збір у розмірі 0,5 прожиткового мінімуму для працездатних осіб, встановленого на 1 січня відповідного календарного року. У разі внесення до Суднової книги України змін, зумовлених прийняттям рішень про зміну назви адміністративно-територіальної одиниці, зміну меж адміністративно-територіальної одиниці, перейменування вулиці, реєстраційний збір не справляється.

За реєстрацію або тимчасову реєстрацію судна у Судновій книзі України, виключення або тимчасове виключення судна з Суднової книги України, внесення змін до Суднової книги України протягом двох робочих днів із дня реєстрації заяви справляється реєстраційний збір у розмірі одного прожиткового мінімуму для працездатних осіб, встановленого на 1 січня відповідного календарного року.

За видачу нових документів замість втрачених справляється реєстраційний збір у розмірі 0,25 прожиткового мінімуму для працездатних осіб, встановленого на 1 січня відповідного календарного року.

За видачу нових документів замість втрачених протягом двох робочих днів із дня реєстрації заяви справляється реєстраційний збір у розмірі 0,5 прожиткового мінімуму для працездатних осіб, встановленого на 1 січня відповідного календарного року.

4. Заява про реєстрацію або тимчасову реєстрацію судна у Судновій книзі України, припинення або тимчасове припинення реєстрації судна у Судновій книзі України, внесення змін до Суднової книги України та додані до заяви документи подаються до центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері внутрішнього водного транспорту, в один із таких способів:

- 1) особисто судовласником або уповноваженою ним особою;
- 2) надсилаються поштою з повідомленням про вручення та з описом вкладення;
- 3) в електронній формі.

У заяві окремо зазначаються спосіб, в який заявник бажає отримати відповідний документ (поштою, особисто або через представника), та строк проведення реєстраційних дій (звичайний або протягом двох робочих днів з дати реєстрації заяви).

Копія документа, що посвідчує особу власника судна та підтверджує його громадянство, засвідчується його власником. До всіх документів, складених іноземною мовою, додається переклад державною мовою, засвідчений у встановленому порядку. До заяви також додається підписаний заявником опис доданих документів. У разі подання в електронній формі оригінал заяви та копії доданих до неї документів передаються до отримання відповідного документа.

5. До заяви про реєстрацію судна у Судновій книзі України додаються такі документи:

- 1) копія документа, що підтверджує правомірність придбання судна або підтверджує правомірність майнових прав;
- 2) судновий білет (якщо судно тимчасово зареєстровано у Судновій книзі України і строк дії суднового білета не закінчився);
- 3) документ, що підтверджує технічні характеристики судна;
- 4) документальне підтвердження втрати права плавання під державним прапором іноземної держави або скасування запису в реєстрі суден іноземної держави (якщо раніше судно було внесено до реєстру суден іншої держави);
- 5) письмовий дозвіл заставодержателя на реєстрацію в Судновій книзі України (якщо судно перебуває в заставі);
- 6) копія документа, що підтверджує сплату реєстраційного збору;
- 7) копії документів, що посвідчують особу власника судна, підтверджують його громадянство, присвоєння реєстраційного номера облікової картки платника податків (за наявності), - для суден, що належать фізичним особам; копії установчих документів та довідки з Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань - для суден, що належать юридичним особам; копії документів, що посвідчують особу власника судна, присвоєння реєстраційного номера облікової картки платника податків, довідки з Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань - для суден, що належать фізичним особам - підприємцям.

Для тимчасової реєстрації іноземного судна, зафрахтованого за договором бербоут-чартера, до заяви також додаються:

копія договору фрахтування;

письмовий дозвіл власника судна на тимчасову реєстрацію в Україні;

письмовий дозвіл уповноваженого органу держави іноземної реєстрації судна на тимчасову реєстрацію в Україні (у випадку, передбаченому частиною четвертою статті 35 цього Закону);

письмовий дозвіл заставодержателя на тимчасову реєстрацію в Україні (якщо судно перебуває в заставі).

До заяви про виключення або тимчасове виключення судна з Суднової книги України додаються такі документи:

письмове пояснення заявника щодо необхідності виключення судна з Суднової книги України (у разі загибелі судна, зникнення його безвісти або визнання його непридатним для подальшої експлуатації);

судновий білет (або оголошення в засобах масової інформації про втрату документів та визнання їх недійсними);

письмовий дозвіл заставодержателя на припинення реєстрації у Судновій книзі України (якщо судно перебуває в заставі);

копія документа, що підтверджує сплату реєстраційного збору (крім випадків, передбачених цією статтею).

До заяви про внесення змін до Суднової книги України додаються:

письмове обґрунтування за підписом заявника та документи, що підтверджують необхідність внесення змін до Суднової книги України;

раніше виданий документ, що підлягає заміні;

копія документа, що підтверджує сплату реєстраційного збору.

До заяви про видачу нових документів замість втрачених додається копія документа, що підтверджує сплату реєстраційного збору.

6. Прийняття заяви є обов'язком посадової особи, уповноваженої на це центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері внутрішнього водного транспорту. Під час прийняття заяви посадова особа перевіряє наявність усіх необхідних документів. Відомості, що містяться в поданих документах, під час прийняття заяви перевірячі не підлягають.

За наявності всіх необхідних документів посадова особа центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері внутрішнього водного транспорту, зобов'язана зареєструвати заяву датою її фактичного отримання. Доказом прийняття заяви є наявність на копії заяви відмітки (штампу) посадової особи, яка її прийняла, із зазначенням дати прийняття або поштового повідомлення з відміткою про вручення (у разі надсилання заяви поштою), або відповідної відмітки в електронному кабінеті (у разі подання заяви в електронній формі).

7. Відмова посадової особи центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері внутрішнього водного транспорту, у прийнятті заяви з будь-яких причин, не передбачених цією статтею, у тому числі висунення будь-яких не визначених цією статтею умов щодо прийняття заяви, забороняється.

У разі подання заяви з порушенням вимог цієї статті посадова особа центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері внутрішнього водного транспорту, зобов'язана надати заявнику письмове повідомлення про відмову у прийнятті його заяви із зазначенням причин відмови протягом трьох робочих днів з дня отримання заяви (разом із заявою та пакетом доданих документів).

8. У разі отримання повідомлення про відмову у прийнятті заяви заявник має право:

1) подати виправлену заяву;

2) оскаржити рішення посадової особи центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері внутрішнього водного транспорту, у порядку, передбаченому законодавством.

9. За результатами розгляду заяви центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері внутрішнього водного транспорту:

1) здійснює реєстрацію або тимчасову реєстрацію судна у Судновій книзі України, припинення або тимчасове припинення реєстрації судна у Судновій книзі України, вносить зміни до Суднової книги України, видає нові документи замість втрачених;

2) відмовляє у реєстрації або тимчасовій реєстрації судна у Судновій книзі України, припиненні або тимчасовому припиненні реєстрації судна у Судновій книзі України, внесенні змін до Суднової книги України, видачі нових документів замість втрачених.

10. Підставою для відмови у реєстрації або тимчасовій реєстрації судна у Судновій книзі України, припиненні або тимчасовому припиненні реєстрації судна у Судновій книзі України, внесенні змін до Суднової книги України, видачі нових документів замість втрачених є:

1) неподання всіх документів, передбачених цією статтею;

2) подання документів, що містять недостовірні відомості;

3) невідповідність поданих документів вимогам закону.

11. У разі відмови в реєстрації або тимчасовій реєстрації судна у Судновій книзі України, припиненні або тимчасовому припиненні реєстрації судна у Судновій книзі України, внесенні змін до Суднової книги України, видачі нових документів замість втрачених центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері внутрішнього водного транспорту, направляє заявнику письмове повідомлення про це протягом п'яти робочих днів з дня отримання заяви або протягом двох робочих днів, якщо за бажанням заявника реєстраційні дії мали бути проведені протягом двох робочих днів з дати прийняття заяви.

12. Центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері внутрішнього водного транспорту, оприлюднює відомості про реєстрацію суден у Судновій книзі України на своєму офіційному веб-сайті.

Стаття 37. Суднові документи малого, спортивного судна та водного мотоцикла

1. Кожне судно, зареєстроване в Судновій книзі України, повинно мати судновий білет, а судна, що підлягають технічному нагляду, - також свідоцтво про придатність судна до плавання, яке видається на строк не менше п'яти років.

2. Перелік документів спортивних суден і порядок їх видачі встановлюються законом.

Стаття 38. Технічний нагляд за малими суднами та водними мотоциклами

1. Малі судна, що підлягають обов'язковій реєстрації в Судновій книзі України, підлягають технічному нагляду, що здійснюється відповідно до порядку здійснення технічного нагляду за суднами.

Технічний нагляд за іншими малими суднами може здійснюватися на добровільних засадах за заявкою судновласника.

2. Малі судна та водні мотоцикли з метою здійснення технічного нагляду підлягають таким оглядам, що проводяться визнаним класифікаційним товариством:

1) первісному огляду, за результатами якого судну або водному мотоциклу за рішенням визнаного класифікаційного товариства видається свідоцтво про придатність судна до плавання;

2) черговому огляду після закінчення строку дії свідоцтва про придатність судна до плавання, за результатами якого судну або водному мотоциклу видається нове свідоцтво;

3) позачерговому огляду, за результатами якого судну або водному мотоциклу видається нове свідоцтво про придатність до плавання, який здійснюється:

після переобладнання судна із заміною двигуна або істотною зміною конструкції корпусу судна;

після аварійних подій, внаслідок яких пошкоджено корпус судна.

Стаття 39. Ідентифікація малих, спортивних суден та водних мотоциклів

1. Ідентифікація судна, зареєстрованого в Судновій книзі України, здійснюється за ідентифікаційним номером, який присвоюється та наноситься на судно у порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері внутрішнього водного транспорту.

2. Малим і спортивним суднам, обладнаним стаціонарними засобами зв'язку, присвоюються позивний сигнал та ідентифікаційний номер суднової станції морської рухомої служби.

Стаття 40. Права та обов'язки судноводія малого, спортивного судна та водного мотоцикла

1. Забезпечення безпеки плавання малих, спортивних суден, водних мотоциклів покладається на їх судноводіїв, зокрема керування судном, вжиття всіх заходів, необхідних для забезпечення безпеки плавання та охорони судна, запобігання забрудненню навколишнього природного середовища з судна, підтримання порядку на судні, запобігання заподіяння будь-якої шкоди судну, людям і вантажу, що перебувають на ньому.

2. Судноводій малого, спортивного судна, водного мотоцикла під час керування судном повинен:

1) дотримуватися безпечної швидкості руху судна та практики плавання, вживати всіх необхідних заходів для запобігання:

створенню небезпеки для людського життя та навколишнього природного середовища;

пошкодженню інших суден, об'єктів інфраструктури внутрішнього водного транспорту;

заподіяння шкоди особам, які перебувають на судні та навколо нього;

2) виконувати вимоги цього Закону, правил плавання на внутрішніх водних шляхах і місцевих правил плавання для малих, спортивних суден і водних мотоциклів та використання засобів для розваг на воді.

3. Судноводію малого, спортивного судна, водного мотоцикла забороняється:

1) керувати судном, яке не зареєстровано (крім суден, які не підлягають обов'язковій реєстрації) та/або не пройшло огляд у процесі здійснення технічного нагляду і не має судових документів, передбачених статтею 37 цього Закону;

2) керувати судном без підтвердження кваліфікації безстроковим міжнародним посвідченням на право управління прогулянковим судном або посвідченням судноводія малого судна/водного мотоцикла, виданим до набрання чинності цим Законом;

3) брати на борт судна людей у кількості, що перевищує норми, визначені виробником та/або класифікаційним товариством, або перевищує кількість наявних на борту індивідуальних рятувальних засобів;

4) порушувати обмеження району та швидкості плавання;

5) керувати судном у стані алкогольного, наркотичного чи іншого сп'яніння, втоми або під впливом лікарських препаратів, що знижують увагу та швидкість реакції;

6) керувати судном при обмеженій видимості, зокрема у темний час доби, без використання засобів візуальної та звукової сигналізації, передбачених правилами судноплавства на внутрішніх водних шляхах;

7) скидати або допускати скидання з судна у воду сміття, забруднюючих речовин та будь-яких предметів.

4. Особи, які перебувають на борту суден у контрольованому прикордонному районі, повинні мати при собі документи, що посвідчують особу відповідно до закону.

Стаття 41. Вимоги до судноводіїв малих суден та водних мотоциклів

1. До керування малими суднами, що підлягають обов'язковій реєстрації у Судновій книзі України, та водними мотоциклами допускаються особи, які:

1) досягли 18-річного віку;

2) мають кваліфікацію, підтверджену безстроковим міжнародним посвідченням на право управління прогулянковим судном, посвідченням судноводія малого судна/водного мотоцикла, виданим до набрання чинності цим Законом.

Навчання керуванню малим судном, водним мотоциклом здійснюється під керівництвом інструктора, який допущений до керування відповідним судном та має стаж управління відповідним судном не менше двох років.

2. Порядок підготовки та підтвердження кваліфікації судноводіїв малих суден, водних мотоциклів, зокрема видачі міжнародного посвідчення на право управління прогулянковим судном, а також порядок навчання керуванню такими суднами встановлюється центральним

органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері внутрішнього водного транспорту, з урахуванням вимог законодавства Європейського Союзу.

Особи, які мають кваліфікацію капітана (судноводія) морського або річкового судна, вважаються достатньо кваліфікованими для керування малим судном і мають право отримати міжнародне посвідчення на право управління прогулянковим судном на підставі чинних кваліфікаційних документів капітана (судноводія) морського або річкового судна.

3. Перелік медичних протипоказань (захворювань і вад), за наявності яких особа не може бути допущена до керування малим судном, що підлягає обов'язковій реєстрації у Судновій книзі України, або водним мотоциклом, визначається центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері охорони здоров'я.

4. З метою визначення придатності кандидатів у судноводії малих суден, що підлягають обов'язковій реєстрації у Судновій книзі України, та водних мотоциклів проводиться медичний огляд. Порядок проведення медичного огляду визначається актом центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері охорони здоров'я за погодженням з центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері внутрішнього водного транспорту.

5. Видача та поновлення міжнародного посвідчення на право управління прогулянковим судном є платною адміністративною послугою та здійснюється на підставі заяви. Заява подається до центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері внутрішнього водного транспорту, у паперовій або електронній формі.

Видача міжнародного посвідчення на право управління прогулянковим судном здійснюється після успішного складення іспиту, що проводиться кваліфікаційною комісією - колегіальним органом, який утворюється центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері внутрішнього водного транспорту.

До складу кваліфікаційної комісії включаються особи, кваліфікація яких є достатньою для проведення таких іспитів та які не мають конфлікту інтересів. Кваліфікаційні вимоги до членів кваліфікаційної комісії встановлюються відповідно до порядку підготовки та підтвердження кваліфікації судноводіїв малих суден та водних мотоциклів, який розробляється і затверджується центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері внутрішнього водного транспорту, з урахуванням вимог законодавства Європейського Союзу.

Міжнародне посвідчення на право управління прогулянковим судном видається протягом п'яти або 10 робочих днів після складення іспиту. Поновлення міжнародного посвідчення на право управління прогулянковим судном після закінчення строку його дії здійснюється без складання іспиту протягом п'яти робочих днів з дати подання заяви.

6. Підтвердження кваліфікації кандидатів здійснюється на підставі заяви, до якої додаються:

- 1) копія чинного документа про придатність до управління судном за станом здоров'я (з пред'явленням оригіналу);
- 2) копія протоколу про складення іспиту;
- 3) особова картка судноводія прогулянкового/малого судна;
- 4) копія паспорта або іншого документа, що посвідчує особу (з пред'явленням оригіналу);
- 5) заява про надання згоди на обробку персональних даних;
- 6) копія документа про сплату адміністративного збору;
- 7) копія документа, що підтверджує успішне проходження навчальної підготовки у схваленому навчально-тренажерному закладі (з пред'явленням оригіналу).

7. За видачу міжнародного посвідчення на право управління прогулянковим судном справляється адміністративний збір, що включає вартість всього комплексу дій, необхідних для отримання адміністративної послуги.

Розмір плати за надання адміністративної послуги становить:

у разі видачі документа через 10 робочих днів після подання заяви - 0,2 розміру прожиткового мінімуму, встановленого для працездатних осіб на 1 січня відповідного календарного року;

у разі видачі документа через п'ять робочих днів після подання заяви - 0,5 розміру прожиткового мінімуму, встановленого для працездатних осіб на 1 січня відповідного календарного року.

8. Підставою для відмови у видачі міжнародного посвідчення на право управління прогулянковим судном є:

- 1) подання неповного пакета документів;
- 2) виявлення недостовірних відомостей у поданих документах.

9. Вилучення міжнародних посвідчень на право управління прогулянковим судном, а також посвідчень судноводія малого судна/водного мотоцикла, виданих до набрання чинності цим Законом, здійснюється на підставі рішення суду.

Стаття 42. База для стоянки малих суден

1. Бази для стоянки малих суден створюються з метою організації безпечної відстою, виходу в установлених законом випадках на водні шляхи, ремонту, збереження, обслуговування суден та екіпажів малих прогулянкових суден і водних мотоциклів.

Використання баз для стоянки малих суден, відкритих не у встановленому цим Законом порядку, забороняється.

2. Рішення про відкриття бази для стоянки малих суден приймаються місцевими державними адміністраціями відповідно до порядку, встановленого центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері внутрішнього водного транспорту. Щодо баз, розташованих на внутрішніх водних шляхах, таке рішення приймається за погодженням із центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері внутрішнього водного транспорту, а щодо баз, розташованих на морських водних шляхах, - за погодженням із капітаном морського порту, в зоні державного нагляду за безпекою мореплавства якого знаходиться цей морський шлях. Рішення щодо базування суден флоту рибної промисловості приймається за погодженням із центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері рибного господарства. Вхід, вихід і перебування малих і спортивних суден, водних мотоциклів в акваторії морського порту здійснюються відповідно до [Кодексу торговельного мореплавства України](#) та [Закону України "Про морські порти України"](#).

3. Перелік відкритих баз для стоянки малих суден оприлюднюється на офіційних веб-сайтах місцевих державних адміністрацій.

4. Правила безпечної експлуатації баз для стоянки малих суден затверджуються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері внутрішнього водного транспорту.

Правила безпечної експлуатації баз для стоянки спортивних суден затверджуються у порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері фізичної культури та спорту.

Стаття 43. Вихід у плавання малих і спортивних суден та водних мотоциклів

1. Вихід у плавання малих і спортивних суден здійснюється у будь-яких місцях на узбережжі, крім риболовних суден, вихід у плавання яких дозволяється виключно з місць їх базування.

Місця, в яких забороняється вихід у плавання моторних суден, визначаються місцевими правилами плавання для малих, спортивних суден і водних мотоциклів та використання засобів для розваг на воді.

2. Вихід у плавання водних мотоциклів здійснюється виключно в місцях (зонах) для проведення розваг на воді, визначених відповідно до [статті 44](#) цього Закону.

3. Особливості виходу малих і спортивних суден та водних мотоциклів у плавання внутрішніми водними шляхами загального користування, що розташовані у прикордонній смузі або контрольованому прикордонному районі, встановлюються відповідно до законодавства.

Стаття 44. Організація розваг на воді та спортивних заходів

1. Проведення розваг на воді з використанням водних мотоциклів та/або засобів для розваг на воді, а також навчання керуванню водними мотоциклами забороняються на всіх внутрішніх водних шляхах та інших водоймах, відкритих для загального водокористування, крім спеціально відведених для цього місць (зон).

Місця (зони) для проведення розваг на воді з використанням водних мотоциклів та/або засобів для розваг на воді відводяться за межами суднового ходу, судноплавних гідротехнічних споруд, операційних акваторій причалів, смуги зони водного об'єкта, відведеної відповідно до законодавства для купання, місць для підводних спусків, місць скупчення малих суден та інших місць масового перебування людей на воді.

2. Рішення про відведення місць (зон) для проведення розваг на воді з використанням водних мотоциклів та/або засобів для розваг на воді та період часу проведення таких розваг приймають місцеві державні адміністрації за погодженням із центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері внутрішнього водного транспорту (на внутрішніх водних шляхах), та з центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері цивільного захисту.

3. Плавання інших суден, крім водних мотоциклів та суден, що буксирують засоби для розваг на воді, у місцях (зонах), відведених для проведення розваг на воді, у встановлений для цього час забороняється.

4. Перехід водного мотоцикла від одного місця (зони) для проведення розваг на воді до іншого такого місця (зони) допускається з обмеженою безпечною швидкістю, встановленою правилами судноплавства на внутрішніх водних шляхах. Судноводій водного мотоцикла під час такого переходу повинен уникати смуги зони водного об'єкта, відведеної відповідно до законодавства для купання, місць для підводних спусків, місць скупчення малих суден та інших місць масового перебування людей на воді.

5. Спортивні змагання, інші заходи за участю спортивних суден проводяться їх організаторами у порядку, встановленому законодавством. План проведення спортивних заходів, яким передбачається плавання спортивних суден на судновому ході, іншими внутрішніми водними шляхами, погоджується їх організатором з центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері внутрішнього водного транспорту, а морськими водними шляхами - з капітаном морського порту, у зоні державного нагляду за безпекою мореплавства якого знаходиться цей морський шлях.

6. На закритих ділянках внутрішніх водних шляхів загального користування, визначених за межами суднового ходу місцевими правилами плавання для малих суден і водних мотоциклів та використання засобів для розваг на воді, на яких проводяться тренування і спортивні заходи за участю веслових та/або вітрильних спортивних суден, рух будь-яких моторних суден, що не беруть участі у забезпеченні проведення таких заходів, забороняється.

Розділ VII СУДНОПЛАВСТВО

Стаття 45. Організація судноплавства. Класифікація водних шляхів

1. Правила судноплавства на внутрішніх водних шляхах розробляються з урахуванням Європейських правил судноплавства на внутрішніх водних шляхах, класифікації морських і внутрішніх водних шляхів та інших актів законодавства Європейського Союзу і затверджуються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері внутрішнього водного транспорту.

У частині встановлення вимог до плавання малих і спортивних суден та водних мотоциклів дія правил судноплавства на внутрішніх водних шляхах поширюється також на всі водні шляхи загального користування (крім територіального моря, внутрішніх морських вод і акваторій морських портів).

2. Для забезпечення безпеки судноплавства встановлюються зони морських та внутрішніх водних шляхів. Центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері внутрішнього водного транспорту, визначає класифікаційні характеристики зон морських та внутрішніх водних шляхів, їх критерії, затверджує їх класифікацію, а також визначає ділянки внутрішніх водних шляхів з особливими ризиками.

3. Забороняється захід на внутрішні водні шляхи України:

суднам, що плавають під прапором держави-агресора;

суднам, що належать громадянам держави-агресора або суб'єктам господарювання, які зареєстровані на території держави-агресора, або фізичним та юридичним особам, стосовно яких застосовано спеціальні економічні та інші обмежувальні заходи (санкції) відповідно до [Закону України "Про санкції"](#).

Стаття 46. Навігаційний період

1. Навігаційний період на внутрішніх водних шляхах є цілорічним. Перерва у навігації на внутрішніх водних шляхах або їх окремих ділянках встановлюється центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері внутрішнього водного транспорту, на період:

1) виникнення загрозливих для судноплавства погодних умов (температура повітря, льодова обстановка);

2) проведення планових профілактичних і ремонтних робіт на судноплавних гідротехнічних спорудах або прогонових будівлях судноплавних розвідних прогонів мостів на внутрішніх водних шляхах;

3) сезонної заміни плавучих засобів навігаційного обладнання на окремих ділянках.

Власники розвідних мостів на внутрішніх водних шляхах зобов'язані щороку, до 31 грудня, подавати до центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері внутрішнього водного транспорту, інформацію про заплановані на рік профілактичні і ремонтні роботи на прогонових будівлях судноплавних розвідних прогонів мостів на внутрішніх водних шляхах.

2. Судноплавство на окремих ділянках внутрішніх водних шляхів протягом навігаційного періоду може бути тимчасово припинено центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері внутрішнього водного транспорту, з визначенням строку припинення, у разі:

1) проведення планових, аварійно-рятувальних та інших невідкладних шляхових робіт;

2) проведення аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт на судноплавних гідротехнічних спорудах або прогонових будівлях судноплавних розвідних прогонів мостів на внутрішніх водних шляхах;

3) наявності небезпеки природного або техногенного характеру, що загрожує безпечному проходу суден.

3. Центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері внутрішнього водного транспорту, забезпечує доведення до відома суден, портів (терміналів) та інших заінтересованих суб'єктів внутрішнього водного транспорту інформації про встановлення перерв у навігації, а також про тимчасове припинення судноплавства на окремих ділянках внутрішніх водних шляхів за допомогою річкової інформаційної служби та шляхом оприлюднення такої інформації на своєму офіційному веб-сайті.

Стаття 47. Організація лоцманського проведення суден внутрішніми водними шляхами

1. Лоцманське проведення суден внутрішніми водними шляхами має на меті забезпечення безпеки судноплавства та здійснюється річковими лоцманами. Послуги з лоцманського проведення суден надаються державною лоцманською організацією всім суднам, у тому числі іноземним.

2. Із суден, що користуються послугами річкових лоцманів, справляється лоцманський збір (плата за надання лоцманських послуг), граничний розмір якого встановлюється національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері транспорту. Центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері внутрішнього водного транспорту, встановлює порядок справляння лоцманського збору (плати за надання лоцманських послуг), форму та вимоги до заповнення лоцманської квитанції, що є підставою для справляння лоцманського збору.

Стаття 48. Вимоги до річкового лоцмана

1. Річковим лоцманом може бути особа, професійна кваліфікація якої відповідає вимогам, встановленим цим Законом, що підтверджується посвідченням річкового лоцмана.

Стан здоров'я річкового лоцмана повинен відповідати вимогам, встановленим законодавством для судноводіїв річкових суден.

2. Посвідчення річкового лоцмана видається центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері внутрішнього водного транспорту, у порядку, встановленому положенням про лоцманське проведення внутрішніми водними шляхами, на строк не більше 10 років.

3. Видача посвідчення річкового лоцмана здійснюється на підставі подання державної лоцманської організації, яка уклала з кандидатом на отримання посвідчення трудовий договір.

Подання державної лоцманської організації направляється до центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері внутрішнього водного транспорту, в один із таких способів:

- уповноваженою особою державної лоцманської організації;
- надсилається поштою з повідомленням про вручення та з описом вкладення;
- в електронній формі.

У поданні окремо зазначається спосіб, у який заявник бажає отримати відповідний документ (поштою, особисто або через представника).

До подання державної лоцманської організації додаються:

- 1) заява кандидата на отримання посвідчення річкового лоцмана;
- 2) копія документа, що засвідчує кваліфікацію судноводія на право керування суднами внутрішнього плавання;
- 3) документальне підтвердження стажу плавання на суднах;
- 4) копія документа, що підтверджує успішне проходження кандидатом теоретичної і тренажерної підготовки річкового лоцмана у навчально-тренажерному закладі, що здійснює підготовку і підвищення кваліфікації річкових лоцманів;
- 5) копія протоколу про успішне складення іспиту кваліфікаційної комісії - колегіального органу, утвореного центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері внутрішнього водного транспорту;
- 6) довідка по проходженню кандидатом лоцманського стажування;
- 7) документ встановленого зразка про стан здоров'я;
- 8) копія паспорта або іншого документа, що посвідчує особу;
- 9) копія документа, що підтверджує сплату плати за видачу посвідчення;
- 10) письмова згода на обробку персональних даних.

Порядок проведення лоцманського стажування кандидатів на отримання посвідчення річкового лоцмана в районах обов'язкового та необов'язкового лоцманського проведення, вимоги до стажу їх плавання на суднах визначаються у положенні про лоцманське проведення внутрішніми водними шляхами.

4. За видачу посвідчення річкового лоцмана стягується плата у розмірі 1,08 прожиткового мінімуму, встановленого для працездатних осіб на 1 січня відповідного календарного року.

5. Видача річковому лоцману посвідчення річкового лоцмана здійснюється протягом п'яти робочих днів з дня отримання центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері внутрішнього водного транспорту, подання державної лоцманської організації.

6. Підставою для відмови у видачі посвідчення річкового лоцмана є:

- 1) неподання документів, передбачених частиною третьою цієї статті;
- 2) виявлення недостовірних відомостей у поданих документах;
- 3) невідповідність професійної кваліфікації, стажу плавання на суднах, стажування вимогам цього Закону;
- 4) непридатність кандидата до роботи на суднах за станом здоров'я.

Стаття 49. Лоцманське проведення суден внутрішніми водними шляхами

1. У районах обов'язкового лоцманського проведення суден внутрішніми водними шляхами капітан морського судна, який не має кваліфікаційного свідоцтва члена палубної команди судна внутрішнього плавання або спеціального дозволу, передбаченого [статтею 30](#) цього Закону, повинен взяти на судно річкового лоцмана.

2. Порядок та умови обов'язкового і необов'язкового лоцманського проведення суден внутрішніми водними шляхами, а також порядок надання капітанам (судноводіям) суден права на плавання без річкового лоцмана в районах обов'язкового лоцманського проведення суден внутрішніми водними шляхами встановлюються правилами судноплавства на внутрішніх водних шляхах.

3. У районах необов'язкового лоцманського проведення суден капітан (судноводій) судна за потреби може взяти на судно річкового лоцмана.

4. Річковий лоцман не має права без згоди капітана (судноводія) судна залишити судно раніше, ніж воно стане на якір, відшвартується у безпечному місці, вийде з району обов'язкового лоцманського проведення суден або на судно прибуде інший річковий лоцман.

5. Відповідальність за аварійну подію, що сталася з вини річкового лоцмана під час виконання ним службових обов'язків, несе державна лоцманська організація.

6. Відповідальність, передбачена частиною п'ятою цієї статті, обмежується сумою, що дорівнює 10 відсотків відрахувань від сум лоцманського збору, що надійшли державній лоцманській організації протягом календарного року, що передував аварійній події.

Стаття 50. Розмежування повноважень річкового лоцмана і капітана (судноводія) судна

1. Присутність на судні річкового лоцмана не звільняє капітана (судноводія) судна від відповідальності за керування судном. Капітан судна може уповноважити річкового лоцмана давати розпорядження щодо керування судном вахтовому помічнику капітана, що не звільняє капітана від відповідальності за наслідки, спричинені діями річкового лоцмана. У разі залишення ходової рубки під час проведення судна капітан повинен повідомити річковому лоцману про особу, відповідальну за керування судном у період його відсутності.

2. У разі необхідності річковий лоцман має право вимагати припинення руху судна до усунення обставин, що перешкоджають безпечному плаванню, про що робиться запис у судовому журналі.

Стаття 51. Відмова річкового лоцмана від лоцманського проведення судна

1. Якщо капітан (судноводій) судна під час лоцманського проведення судна внутрішніми водними шляхами діє всупереч рекомендаціям річкового лоцмана, річковий лоцман має право відмовитися від продовження лоцманського проведення судна та вимагати, щоб про це було зроблено запис у судовому журналі і лоцманській квитанції. Якщо це сталося в районі обов'язкового лоцманського проведення суден, річковий лоцман зобов'язаний вимагати зупинення судна та повідомити державну лоцманську організацію і центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері внутрішнього водного транспорту, про відмову від лоцманського проведення судна із зазначенням причини. Після відмови від лоцманського проведення судна річковий лоцман залишається у ходовій рубці і за потреби надає капітану судна інформацію, необхідну для безпечного плавання.

2. На вимогу капітана (судноводія) судна річковий лоцман продовжує лоцманське проведення судна, про що робиться запис у судовому журналі.

3. Державна лоцманська організація несе відповідальність за затримання або простій судна, якщо це відбулося з її вини.

Стаття 52. Відмова від послуг річкового лоцмана

1. Капітан (судноводій) судна, у якого виникли сумніви щодо правильності рекомендацій річкового лоцмана, має право відмовитися від його послуг. Якщо це сталося в районі обов'язкового лоцманського проведення суден, капітан (судноводій) може зупинити судно до прибуття іншого річкового лоцмана та повідомляє державну лоцманську організацію про відмову від послуг річкового лоцмана.

2. Капітан (судноводій) судна, який подав заявку на лоцманське проведення судна і після прибуття річкового лоцмана відмовився від його послуг, зобов'язаний заповнити і підписати лоцманську квитанцію, на підставі якої буде оплачено лоцманське проведення судна, для якого направлено річкового лоцмана.

Розділ VIII ПЕРЕВЕЗЕННЯ ПАСАЖИРІВ І ВАНТАЖІВ

Стаття 53. Міжнародні та каботажні перевезення

1. Перевезення пасажирів і вантажів у міжнародних рейсах між річковими портами (терміналами), іншими місцями здійснення вантажних операцій на внутрішніх водних шляхах України та іноземними портами (терміналами) можуть здійснюватися українськими та іноземними суднами (крім суден під прапором держави-агресора, суден, власниками або судовласниками яких чи учасниками (акціонерами, членами) або кінцевими бенефіціарами власників або судовласників яких є громадяни держави, визнаної Україною державою-агресором або державою-окупантом, юридичні особи, зареєстровані на території держави, визнаної Україною державою-агресором або державою-окупантом, держава, визнана Україною державою-агресором або державою-окупантом, фізичні та юридичні особи, стосовно яких застосовано спеціальні економічні та інші обмежувальні заходи (санкції) відповідно до [Закону України "Про санкції"](#)).

2. Перевезення у каботажних рейсах між річковими портами (терміналами), іншими місцями здійснення вантажних операцій на внутрішніх водних шляхах України та/або морськими портами (терміналами) України можуть здійснюватися українськими суднами або іноземними суднами, судовласниками яких виступають зареєстровані на території України суб'єкти господарювання (крім суден під прапором держави-агресора, суден, власниками або судовласниками яких чи учасниками (акціонерами, членами) або кінцевими бенефіціарами власників або судовласників яких є громадяни держави, визнаної Україною державою-агресором або державою-окупантом, юридичні особи, зареєстровані на території держави, визнаної Україною державою-агресором або державою-окупантом, держава, визнана Україною державою-агресором або державою-окупантом, фізичні та юридичні особи, стосовно яких застосовано спеціальні економічні та інші обмежувальні заходи (санкції) відповідно до [Закону України "Про санкції"](#)).

Стаття 54. Ліцензування господарської діяльності з перевезення пасажирів і небезпечних вантажів внутрішнім водним транспортом

1. Господарська діяльність з перевезення пасажирів, небезпечних вантажів та небезпечних відходів внутрішніми водними шляхами підлягає ліцензуванню.

Ліцензування діяльності у сфері внутрішнього водного транспорту та контроль за дотриманням ліцензіатами ліцензійних умов здійснюються відповідно до [Закону України "Про ліцензування видів господарської діяльності"](#).

Умови отримання ліцензії та вимоги до ліцензіатів встановлюються ліцензійними умовами, що затверджуються Кабінетом Міністрів України.

Стаття 55. Особливості вимог до професійної компетентності перевізника внутрішнім водним транспортом

1. Перевізник повинен відповідати вимогам до професійної компетентності, передбаченим цієї статтею.

2. Перевізник, зазначений у частині першій цієї статті, вважається таким, що має професійну компетентність, за наявності в особи, що здійснює управління діяльністю з перевезення вантажів на постійній основі, дійсного свідоцтва професійної компетентності перевізника внутрішнім водним транспортом.

3. Мінімальні вимоги до закладів, що здійснюють підготовку та перевірку професійної компетентності перевізника внутрішнім водним транспортом, та порядок їх визначення встановлюються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері внутрішнього водного транспорту.

4. Вимоги та порядок підтвердження професійної компетентності перевізника внутрішнім водним транспортом та перелік навчальних дисциплін затверджуються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері внутрішнього водного транспорту.

5. Дипломи, сертифікати, інші свідоцтва, що підтверджують професійну компетентність перевізників, видані державами їх реєстрації - членами Європейського Союзу, визнаються такими, що відповідають вимогам цієї статті, на основі взаємного визнання дипломів, сертифікатів та інших свідоцтв, що підтверджують професійну компетентність перевізників.

6. Вимоги цієї статті не застосовуються до перевізників, що здійснюють перевезення вантажів внутрішніми водними шляхами на суднах, дедейт яких становить менше 200 тонн при максимальній осадці, та поромів.

Стаття 56. Правила перевезення вантажів, договір про перевезення

1. Правила перевезення вантажів внутрішнім водним транспортом розробляються і затверджуються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері внутрішнього водного транспорту.

2. Правила перевезення небезпечних вантажів внутрішнім водним транспортом у міжнародних рейсах встановлюються міжнародними договорами України. Порядок застосування таких міжнародних договорів для перевезення небезпечних вантажів у каботажних рейсах розробляється та затверджується центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері внутрішнього водного транспорту.

Правила перевезення небезпечних вантажів внутрішнім водним транспортом розробляються і затверджуються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері внутрішнього водного транспорту.

3. Перевезення вантажів судном (складом суден) здійснюється на підставі договору про перевезення вантажів (крім перевезення перевізником власних вантажів).

4. Для кожного перевезення вантажу судном внутрішнього водного плавання перевізник оформлює перевізний документ (транспортна накладна, внутрішній коносамент або коносамент), у тому числі в разі перевезення власного вантажу. Перевізний документ засвідчує факт прийняття перевізником вантажу до перевезення у стані, описаному в транспортному документі.

Оформлення коносаменту для транзитних і міжнародних перевезень є обов'язковим.

Типова форма перевізного документа для перевезень внутрішніми водними шляхами у каботажних рейсах затверджується центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері внутрішнього водного транспорту.

5. Перевізник визначає, яке судно він буде використовувати для перевезення вантажу, якщо інше не визначено договором про перевезення. Перевізник зобов'язаний до і на початку рейсу здійснити необхідні заходи для забезпечення, з огляду на характер вантажу, що підлягає перевезенню, здатності судна прийняти вантаж, придатності судна для плавання, його оснащеності, укомплектованості екіпажем, а також наявності на судні документів, необхідних для перевезення відповідного вантажу.

6. Вантажовідправник, який уклав з перевізником договір про перевезення, зобов'язаний до передачі вантажу перевізнику надати йому інформацію про вантаж, що підлягає перевезенню, зокрема:

1) розміри, кількість місць, кількість або вагу та питомий навантажувальний об'єм вантажу;

2) маркування, необхідне для ідентифікації вантажу;

3) характер, особливості та властивості вантажу;

4) інформацію щодо митного режиму.

Стаття 57. Перевезення та обслуговування пасажирів і багажу

1. Перевезення пасажирів та багажу здійснюється на основі договору перевезення пасажирів.

2. При перевезенні пасажирів перевізник зобов'язаний видати їм індивідуальний або колективний квиток.

3. При перевезенні багажу перевізник зобов'язаний видати пасажиру багажну квитанцію або інший документ, що містить інформацію про кількість та характер його багажу.

4. Правила перевезення пасажирів та багажу на суднах, а також правила обслуговування пасажирів і багажу портами (терміналами) розробляються та затверджуються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері внутрішнього водного транспорту.

Стаття 58. Автоматизований облік перевезень внутрішніми водними шляхами

1. Центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері внутрішнього водного транспорту, організовує впровадження та забезпечує функціонування інформаційної системи автоматизованого обліку перевезень внутрішніми водними шляхами, що діє у складі річкової інформаційної служби.

2. Інформаційна система автоматизованого обліку перевезень внутрішніми водними шляхами має забезпечувати облік, систематизацію та обробку інформації про перевезення пасажирів, вантажів, багажу та/або пошти, використання для таких перевезень річкових портів (терміналів), інших місць відправлення/призначення суден внутрішнього плавання. Інформація про перевезення пасажирів, вантажів, багажу та/або пошти вноситься до інформаційної системи у порядку, встановленому [статтею 66](#) цього Закону.

3. Порядок внесення даних до інформаційної системи автоматизованого обліку перевезень внутрішніми водними шляхами затверджується центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері внутрішнього водного транспорту.

Розділ ІХ

БЕЗПЕКА СУДНОПЛАВСТВА НА ВНУТРІШНІХ ВОДНИХ ШЛЯХАХ. ДЕРЖАВНИЙ НАГЛЯД І КОНТРОЛЬ

Стаття 59. Забезпечення безпеки судноплавства

1. Забезпечення безпеки судноплавства на внутрішніх водних шляхах організовує центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері внутрішнього водного транспорту, та інші суб'єкти в межах їхніх повноважень.

2. Забезпечення безпеки судноплавства на території річкових портів (терміналів), причальних спорудах та їх операційній акваторії покладається на річкові порти (термінали).

Річковий порт (термінал) розробляє, запроваджує і підтримує систему управління безпекою судноплавства відповідно до положення про систему управління безпекою судноплавства на морському і річковому транспорті, затвердженого центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері внутрішнього водного транспорту.

3. Надавати послуги суднам на внутрішніх водних шляхах мають право річкові порти (термінали), які відповідають вимогам, передбаченим частиною другою цієї статті, та внесені до Реєстру об'єктів інфраструктури внутрішнього водного транспорту.

4. Безпечна експлуатація баз для стоянки малих суден, у тому числі забезпечення безпеки судноплавства в їх межах, покладається на власників таких баз. Для організації робіт з безпечної експлуатації бази для стоянки малих суден її власником може бути призначена інша відповідальна особа.

5. Керівництво діяльністю державних аварійно-рятувальних служб на внутрішніх водних шляхах здійснює центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері цивільного захисту.

Стаття 60. Забезпечення безпеки плавання суден внутрішнього плавання

1. Забезпечення безпеки плавання суден на внутрішніх водних шляхах покладається на капітанів та судовласників, які несуть відповідальність відповідно до законодавства України.

Капітан за своїм службовим становищем визнається представником судовласника і вантажовласника щодо дій, зумовлених потребами судна, вантажу або плавання, а також позовів, що стосуються довіреного йому майна, якщо на місці немає інших представників судовласника або вантажовласника.

2. На капітана судна покладається керування судном, у тому числі судноводіння, вжиття всіх заходів, необхідних для забезпечення безпеки плавання і охорони судна, запобігання забрудненню навколишнього природного середовища, підтримання порядку на судні, запобігання заподіяння будь-якої шкоди судну, людям і вантажу, що перебувають на ньому.

3. Судновласник судна внутрішнього плавання відповідно до законодавства повинен забезпечити:

1) комплектування судна кваліфікованим екіпажем у необхідному складі, що підтверджується судовими документами і кваліфікаційними документами членів екіпажу;

2) належний і безпечний стан судна, що підтверджується судовими документами;

3) безпечні умови і режим праці на судні;

4) охорону здоров'я членів екіпажу на борту судна, обладнання судна всіма необхідними для цього засобами і устаткуванням;

5) постачання продовольства і води в достатній кількості та належної якості;

6) належні судові приміщення.

Судновласник забезпечує і контролює виконання капітаном судна покладених на нього функцій із забезпечення безпеки плавання судна, дотримання вимог законодавства та міжнародних договорів України.

4. Судновласники пасажирських суден і самохідних суден валовою місткістю більше 500 одиниць, що не здійснюють міжнародних рейсів, повинні розробити у зручній для них формі, впровадити і підтримувати (в компанії і на судах) систему управління безпечною експлуатацією суден та запобігання забрудненню, функціональні вимоги до якої затверджуються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері внутрішнього водного транспорту. Для здійснення контролю за безпекою судноплавства на судах, забезпечення їх достатніми ресурсами і допомогою з берега такі судовласники повинні призначити уповноважену особу з безпеки судноплавства.

5. Учасники перевезення небезпечних вантажів повинні вживати всіх належних заходів безпеки, передбачених законодавством та міжнародними договорами України.

Стаття 61. Підтримання порядку на судні

1. Розпорядження капітана судна, видані в межах його повноважень, є обов'язковими для виконання всіма особами, які перебувають на судні. У разі невиконання особами, які перебувають на судні, законних розпоряджень капітана він вживає до таких осіб всіх необхідних заходів.

2. Капітан судна має право застосовувати заходи заохочення і накладати дисциплінарні стягнення на членів екіпажу судна, у тому числі усувати їх від виконання службових обов'язків у випадках та порядку, передбачених законодавством.

3. Якщо дії особи, яка перебуває на судні, загрожують безпеці судна або людей і майна, що перебувають на ньому, капітан судна має право ізолювати таку особу в окремому приміщенні. За незаконне утримування в окремому приміщенні або інше перевищення повноважень щодо підтримання порядку на судні капітан несе відповідальність згідно із законодавством.

Стаття 62. Вжиття заходів у разі аварійного випадку на судні

1. У разі виникнення аварійної події з судном, а також у разі псування, пошкодження і втрати вантажу або багажу, що перевозиться, заподіяння травм людям та в інших випадках, внаслідок яких можуть бути висунуті претензії або подані позови до судновласника, капітан судна повинен вжити всіх необхідних заходів для документального оформлення таких випадків у порядку, встановленому законодавством, а також провести попереднє розслідування аварійної події.

2. Капітан судна зобов'язаний, якщо він може це зробити без серйозної загрози для свого судна та осіб, які перебувають на ньому:

1) надати допомогу будь-якій виявленій на воді особі, яка зазнала лиха;

2) прямувати з найбільшою швидкістю на допомогу особам, які зазнали лиха, якщо йому повідомлено, що вони потребують допомоги, і якщо на такі дії з його боку можна розумно розраховувати.

У разі зіткнення суден капітан кожного із суден, що зіткнулися, зобов'язаний після зіткнення, наскільки він може це зробити без серйозної загрози для своїх пасажирів, екіпажу і судна, надати допомогу іншому судну, його пасажирам та екіпажу.

За невиконання передбачених цією частиною обов'язків капітан судна несе відповідальність згідно із законом. Судновласник не несе відповідальності за невиконання капітаном судна обов'язку з надання допомоги.

3. Якщо особа, яка перебуває на борту судна, потребує невідкладної медичної допомоги, яку неможливо надати на судні, капітан зобов'язаний зайти у найближче місце, де такій особі можливо надати невідкладну медичну допомогу.

4. У разі воєнної небезпеки, загрози захоплення судна капітан зобов'язаний вжити всіх необхідних і можливих заходів щодо рятування людей, які перебувають на судні, і недопущення захоплення судна, документів, вантажу та іншого майна, що знаходиться на судні.

5. Якщо, на думку капітана, судну загрожує неминуча загибель, він повинен вжити всіх заходів для рятування пасажирів та членів екіпажу. Після рятування пасажирів капітан дозволяє судовому екіпажу залишити судно.

Капітан залишає судно останнім після вжиття всіх можливих заходів для рятування судових документів.

Стаття 63. Річкова інформаційна служба

1. Річкова інформаційна служба надає гармонізовані інформаційні послуги відповідно до положення про річкову інформаційну службу, яке затверджується центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері внутрішнього водного транспорту.

Положенням про річкову інформаційну службу встановлюються, зокрема, перелік внутрішніх водних шляхів, на яких надаються гармонізовані інформаційні послуги, технічні вимоги до використання на судах електронних навігаційних карт, електронної звітності суден, включаючи уніфіковану європейську систему нумерації суден, повідомлення судноводіям, а також прокладення курсу і стеження за рухом суден.

2. Центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері внутрішнього водного транспорту, виконує функції компетентного органу з питань застосування річкової інформаційної служби, а також взаємодіє з відповідними компетентними органами інших держав.

Центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері внутрішнього водного транспорту, приймає рішення щодо типів обладнання терміналів та електронних мереж, а також програмного забезпечення, які можуть використовуватися річковою інформаційною службою, якщо таке обладнання і програмне забезпечення не схвалені для цього національними компетентними органами держав - членів Європейського Союзу.

3. Користувачами послуг річкової інформаційної служби є капітани (судноводії) суден, судновласники, перевізники, фрахтові брокери, судові агенти, експедитори, оператори судноплавних гідротехнічних споруд і розвідних мостів, центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері внутрішнього водного транспорту, оперативного чергової служби органів виконавчої влади, інші учасники відповідної функціональної підсистеми єдиної державної системи цивільного захисту.

Користування послугами річкової інформаційної служби у встановленій зоні її дії є обов'язковим для всіх суден, у тому числі іноземних.

Річкова інформаційна служба надає послуги суднам та іншим користувачам безоплатно.

4. Річкова інформаційна служба:

1) збирає, узагальнює та передає суднам та іншим користувачам географічну, навігаційно-гідрографічну, метеорологічну, гідрологічну та іншу актуальну для судноплавства інформацію, надає інформацію про виключення річкових портів (терміналів) з Реєстру об'єктів інфраструктури внутрішнього водного транспорту, про компетентні органи з питань застосування річкової інформаційної служби інших держав, попереджає судна про фактори небезпеки на внутрішніх водних шляхах;

2) здійснює моніторинг суден, встановлює зв'язок з ними, отримує, реєструє та передає необхідні дані;

3) бере участь у налагодженні радіозв'язку між суднами та іншими суб'єктами внутрішнього водного транспорту;

4) забезпечує необхідною інформацією державні органи;

5) взаємодіє в установленому порядку з річковими інформаційними службами інших держав з питань, віднесених до її компетенції;

6) забезпечує роботу інформаційної системи автоматизованого обліку перевезень внутрішніми водними шляхами;

7) здійснює інші функції відповідно до законодавства.

Послуги річкової інформаційної служби, зміст даних і формат обміну ними, а також частота передачі інформації повинні бути гармонізовані відповідно до законодавства Європейського Союзу.

5. Судно внутрішнього плавання, що здійснює міжнародний рейс на внутрішніх водних шляхах, повинно сповістити про це засобами радіозв'язку компетентний орган з питань застосування річкової інформаційної служби іншої держави до прибуття на кордон.

6. Інформація, надана суднам річковою інформаційною службою, має виключно рекомендаційний характер. Капітан (судноводій) судна зобов'язаний брати до уваги цю інформацію під час плавання внутрішніми водними шляхами. Надання послуг річковою інформаційною службою не повинно призводити до неконтрольованого використання інформації, яка отримана цією службою і стосується ринкових відносин суб'єктів внутрішнього водного транспорту. Охорона інформації здійснюється відповідно до закону.

Стаття 64. Аварійні та невідкладні роботи на внутрішніх водних шляхах

1. Центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері внутрішнього водного транспорту, забезпечує організацію здійснення невідкладних заходів з ліквідації наслідків аварій та аварійних подій, а також заходів, спрямованих на запобігання виникненню аварійних подій, пов'язаних із судноплавством та функціонуванням стратегічних об'єктів інфраструктури внутрішнього водного транспорту.

2. Витрати, понесені відповідно до частини першої цієї статті, підлягають компенсації особами, дії або бездіяльність яких призвели до аварійних подій.

Стаття 65. Перевірки суден внутрішнього плавання

1. Перевірки суден внутрішнього плавання проводяться посадовою особою центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері внутрішнього водного транспорту, у визначених цим Законом випадках.

Перевірки суден проводяться відповідно до правил контролю суден внутрішнього плавання, затверджених центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері внутрішнього водного транспорту.

2. Перевірки суден внутрішнього плавання проводяться у таких випадках:

1) за заявою судновласника;

2) після аварійної події з судном;

3) для перевірки виконання припису посадової особи центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері внутрішнього водного транспорту, щодо усунення порушення вимог безпеки судноплавства;

4) при виявленні ознак:

скидання з судна забруднюючих речовин або сміття;

завантаження судна понад вантажну марку або з порушенням правил перевезення небезпечних вантажів;

невідповідності стану корпусу судна, його механізмів та обладнання вимогам безпеки судноплавства;

незабезпечення кругового огляду з поста керування судном;

невідповідності розмірів судна габаритам суднового ходу;

виходу в рейс без надання інформації про це річковій інформаційній службі.

3. Перевірки суден внутрішнього плавання здійснюються без затримання суден:

1) під час стоянки суден;

2) під час очікування проходження суднами судноплавних шлюзів;

3) згідно із заявою судновласника під час перебування судна в рейсі.

Перевірки судна внутрішнього плавання здійснюються у присутності капітана (судноводія).

Капітан (судноводій) може уповноважити особу із числа членів екіпажу для надання судна внутрішнього плавання для проведення перевірки.

4. За результатами перевірки посадова особа центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері внутрішнього водного транспорту, складає акт перевірки, в якому зазначає:

- 1) дату складання;
- 2) найменування органу державного нагляду (контролю), посаду, прізвище та власне ім'я посадової особи, яка здійснила перевірку;
- 3) найменування юридичної особи або прізвище та власне ім'я фізичної особи - власника судна;
- 4) прізвище та власне ім'я капітана (судноводія) та уповноваженої особи (за наявності);
- 5) інформацію про відсутність порушень вимог безпеки судноплавства або про наявність порушення таких вимог (з посиланням на відповідну норму законодавства), яке не перешкоджає подальшій експлуатації чи плаванню судна, але потребує усунення у визначений в акті строк, або про наявність порушення вимог безпеки судноплавства (з посиланням на відповідну норму законодавства), яке перешкоджає подальшій експлуатації чи плаванню судна і потребує усунення у визначений в акті строк;
- 6) приписи, що надаються капітану судна (судноводію) щодо змісту і строку усунення порушень вимог безпеки судноплавства, умов і строку заборони експлуатації або плавання судна (за наявності підстав для надання таких приписів).

Якщо капітан судна (судноводій) або уповноважена ним особа не погоджується з актом перевірки, такий акт перевірки підписується із зауваженнями, які є його невід'ємною частиною.

У разі відмови капітана судна (судноводія) або уповноваженої ним особи від підписання акта перевірки посадова особа центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері внутрішнього водного транспорту, вносить до акта перевірки відповідний запис.

Перевірка судна внутрішнього плавання завершується врученням капітану судна (судноводію) посадовою особою центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері внутрішнього водного транспорту, одного примірника акта перевірки і припису (за наявності).

Приписи посадової особи центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері внутрішнього водного транспорту, є обов'язковими до виконання.

5. Правилами контролю суден внутрішнього плавання встановлюються детальні процедури перевірки суден, права та обов'язки посадових осіб центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері внутрішнього водного транспорту, форми акта перевірки судна, приписів щодо змісту і строку усунення порушень вимог безпеки судноплавства, порядок оскарження дій особи, яка проводить перевірку.

6. Капітан судна (судноводій) або уповноважена ним особа зобов'язані забезпечити посадовій особі центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері внутрішнього водного транспорту, яка проводить перевірку судна:

- 1) доступ на судно, до судових приміщень;
- 2) ознайомлення з судовими документами, іншою судовою документацією;
- 3) можливість вільного спілкування з членами екіпажу;
- 4) можливість перевірки судових експлуатаційних процедур;
- 5) можливість присутності під час проведення навчальних судових тривоги, що проводяться на вимогу такої посадової особи.

У разі відсутності капітана (судноводія) або уповноваженої ним особи на судні внутрішнього плавання під час проведення перевірки посадова особа центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері внутрішнього водного транспорту, має право провести таку перевірку у присутності уповноваженого працівника органів або підрозділів Національної поліції України.

7. Перевірка суден посадовими особами центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері внутрішнього водного транспорту, здійснюється безоплатно.

8. Дія цієї статті не поширюється на малі, спортивні, прогулянкові судна і водні мотоцикли.

Стаття 66. Вихід судна в рейс на внутрішніх водних шляхах

1. Судно (склад суден) може вийти в рейс на внутрішніх водних шляхах за умови наявності діючих судових документів і діючих кваліфікаційних документів членів екіпажу.

2. Кожне судно до виходу в рейс на внутрішніх водних шляхах зобов'язане надати інформацію про це річковій інформаційній службі. Капітан судна безпосередньо або через судового агента до виходу в рейс надає таку інформацію:

- 1) назву судна і прапор, місце реєстрації судна;
- 2) унікальний європейський ідентифікаційний номер судна та/або (за наявності) - номер Міжнародної морської організації (International Maritime Organization, IMO);
- 3) найменування судовласника та судового агента (за наявності);
- 4) вид рейсу (каботажний, міжнародний);
- 5) назву порту (терміналу) або місця відходу, очікуваний час відходу;
- 6) назву порту (терміналу) або місця призначення (за наявності);

7) строк дії свідоцтва судна внутрішнього плавання або тимчасового свідоцтва судна внутрішнього плавання (суднового свідоцтва або суднового посвідчення - для суден, побудованих або переобладнаних до набрання чинності цим Законом);

8) строк дії свідоцтва про безпеку пасажирського судна або свідоцтва про безпеку вантажного судна (для морських суден та суден змішаного плавання);

9) копію суднової ролі;

10) перелік кваліфікаційних документів членів екіпажу (назва і строк дії).

Якщо судно перевозить у рейсі пасажирів та/або вантаж, річковій інформаційній службі надаються також для внесення до інформаційної системи автоматизованого обліку перевезень внутрішніми водними шляхами такі дані, що мають відповідати перевізному документу:

найменування вантажу, його тип, розміри, кількість або вага, характер упаковки (за наявності), позначення характеру небезпеки (при перевезенні небезпечних вантажів), а також ідентифікаційне маркування (за наявності);

кількість контейнерів та їх тип (за наявності);

кількість пасажирів (за наявності).

Вихід у рейс без надання передбаченої цією частиною інформації забороняється.

Порядок надання судном інформації відповідно до цієї статті встановлюється правилами контролю суден внутрішнього плавання.

Відповідальність за надання недостовірної інформації несуть капітан і судновласник судна.

3. Уповноважена посадова особа центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері внутрішнього водного транспорту, зобов'язана заборонити подальше плавання судна у разі виявлення у наданій відповідно до частини другої цієї статті інформації про:

1) порушення на судні вимог безпеки судноплавства, що перешкоджає подальшій експлуатації чи плаванню судна;

2) відсутність суднових документів;

3) відсутність необхідних кваліфікаційних документів у члена (членів) екіпажу.

4. Уповноважена посадова особа центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері внутрішнього водного транспорту, зобов'язана заборонити подальше плавання судна також у разі ненадання до виходу в рейс інформації, передбаченої частиною другою цієї статті.

5. У випадках, передбачених частинами третьою і четвертою цієї статті, уповноважена посадова особа центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері внутрішнього водного транспорту, разом із капітаном (судноводієм) судна узгоджує місце безпечної зупинки судна (для суден, які вийшли в рейс).

6. Судну, плавання якого було заборонено уповноваженою посадовою особою центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері внутрішнього водного транспорту, дозволяється подальше плавання після проведення перевірки судна і виконання приписів, наданих капітану (судновласнику) судна відповідно до [статті 65](#) цього Закону.

7. Якщо місцем безпечної зупинки судна, визначеним відповідно до частини п'ятої цієї статті, є акваторія морського порту, уповноважена посадова особа центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері внутрішнього водного транспорту, надає інформацію про заборону плавання такого судна капітану морського порту, який після здійснення перевірки судна у порядку, встановленому правилами контролю суден внутрішнього плавання і [Кодексом торговельного мореплавства України](#), приймає рішення про його подальшу експлуатацію або плавання, а також про вихід із морського порту.

Стаття 67. Розслідування аварійних подій, пов'язаних із судноплавством на внутрішніх водних шляхах

1. Аварійні події, пов'язані із судноплавством на внутрішніх водних шляхах, підлягають розслідуванню.

2. Розслідування аварійних подій та їх класифікація здійснюються відповідно до положення про класифікацію, порядок розслідування та ведення обліку аварійних подій, пов'язаних із судноплавством, яке затверджується центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері внутрішнього водного транспорту.

3. Технічне розслідування аварійних подій покладається на державну спеціалізовану експертну установу з технічного розслідування подій на транспорті та координується Кабінетом Міністрів України.

4. Технічне розслідування аварійних подій проводиться з метою встановлення їх причин, удосконалення безпеки судноплавства та вжиття профілактичних заходів для запобігання таким подіям у майбутньому.

Будь-яке досудове розслідування, спрямоване на встановлення вини або відповідальності, має проводитися окремо від технічного розслідування аварійної події.

5. Державна спеціалізована експертна установка з технічного розслідування подій на транспорті приймає рішення про проведення розслідування аварійних подій з урахуванням тяжкості їх наслідків, особливостей та рівня впливу, а також за зверненням центрального органу виконавчої влади, що забезпечує реалізацію державної політики у сфері внутрішнього водного транспорту.

Процедура технічного розслідування аварійних подій та порядок складання звіту за результатами технічного розслідування аварійних подій визначаються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері внутрішнього водного транспорту.

6. Державна спеціалізована експертна установа з технічного розслідування подій на транспорті має бути незалежною за своєю організаційно-правовою структурою та порядком прийняття рішень від центрального органу виконавчої влади, що забезпечує реалізацію державної політики у сфері внутрішнього водного транспорту, а також від будь-якої сторони, інтереси якої можуть суперечити завданням, покладеним на таку установу.

Фінансування діяльності державної спеціалізованої експертної установи з технічного розслідування подій на транспорті здійснюється за рахунок коштів державного бюджету та інших джерел, передбачених законодавством.

7. Державна спеціалізована експертна установа з технічного розслідування подій на транспорті під час проведення розслідування аварійних подій має право:

- 1) доступу до місця, де сталася аварійна подія, а також до суден та споруд, пов'язаних з аварійною подією;
- 2) запису свідчень та контрольованого вилучення уламків з метою вивчення або аналізу;
- 3) доступу до результатів огляду тіл жертв;
- 4) доступу до результатів обстеження членів палубної команди та інших членів екіпажу, які мають відношення до аварійної події;
- 5) опитування учасників аварійної події та інших свідків;
- 6) доступу до будь-якої інформації чи записів, наявних у центрального органу виконавчої влади, що забезпечує реалізацію державної політики у сфері внутрішнього водного транспорту, перевізників та портів (терміналів), пов'язаних з аварійною подією.

Стаття 68. Арешт судна

1. Судно може бути арештоване чи звільнене з-під арешту за рішенням суду або рішенням арбітражного суду, якщо це передбачено договором.

2. Якщо судом або Головою Морської арбітражної комісії при Торгово-промисловій палаті України прийнято рішення про забезпечення позову шляхом накладення арешту на судно (якщо таке рішення підлягає обов'язковому виконанню) або якщо судно примусово реалізовано під час здійснення виконавчих дій, орган, що прийняв відповідне рішення, направляє інформацію про це до органу, що проводить державну реєстрацію суден, для внесення відповідного запису до Державного судового реєстру України або Суднової книги.

Судновласник має бути поінформований органом, що проводить державну реєстрацію суден, про накладення на судно арешту чи його зняття.

3. Для забезпечення вимог, що виникають з права власності та інших майнових прав на судно, будівництво судна, управління, експлуатацію або комерційне використання судна, заставу судна чи здійснення заходів, пов'язаних з рятуванням судна, судно може бути арештовано відповідно до закону.

4. Арештоване судно може бути звільнено під заставу чи інший вид достатнього забезпечення відповідно до закону.

Розділ X

МАЙНО, ЩО ЗАТОНУЛО НА ВНУТРІШНІХ ВОДНИХ ШЛЯХАХ

Стаття 69. Поняття майна, що затонуло на внутрішніх водних шляхах, і сфера його застосування

1. Майном, що затонуло на внутрішніх водних шляхах (далі - затонуле майно), для цілей цього розділу є судна або інші плавучі засоби, що зазнали катастрофи, плавучі споруди, літальні апарати, їх уламки, обладнання, вантажі та інші предмети незалежно від того, знаходяться вони на плаву чи під поверхнею води, опустилися на дно чи викинуті на мілководдя або на берег.

2. Правила цього розділу застосовуються щодо підняття, видалення або знищення затонулого майна.

3. Правила цього розділу не застосовуються щодо:

- 1) підняття, видалення або знищення військового майна;
- 2) підняття майна, що має культурне, археологічне або історичне значення.

Стаття 70. Підняття затонулого майна його власником

1. Власник затонулого майна повинен негайно повідомити про те, що його майно затонуло на внутрішніх водних шляхах, центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері внутрішнього водного транспорту.

2. Центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері внутрішнього водного транспорту, встановлює достатній за обставинами строк для підняття затонулого майна, порядок проведення таких робіт і доводить відповідну інформацію до відома власника майна.

3. У разі якщо затонуле майно не створює перешкод для судноплавства, шляхових робіт, не становить загрози життю або здоров'ю людей чи забруднення навколишнього природного середовища, підняття такого майна здійснюється не пізніше одного року з дня його затоплення або виявлення.

Стаття 71. Порядок підняття небезпечного затонулого майна

1. У разі якщо затонуле майно створює перешкоду для судноплавства, шляхових або інших робіт, становить загрозу життю або здоров'ю людей чи забруднення навколишнього природного середовища, власник такого майна зобов'язаний видалити його або знищити у строк, встановлений центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері внутрішнього водного транспорту.

2. Центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері внутрішнього водного транспорту, повідомляє інформацію, зазначену у частині першій цієї статті, центральному органу виконавчої влади, що реалізує державну політику із здійснення державного нагляду (контролю) у сфері охорони навколишнього природного середовища.

3. Якщо затонуле майно становить безпосередню загрозу безпеці судноплавства, життю чи здоров'ю людей, забруднення навколишнього природного середовища, а власник не підняв його у строк, встановлений згідно з частиною першою цієї статті, центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері внутрішнього водного транспорту, має право організувати вжиття необхідних заходів для негайного підняття такого майна, а за потреби - для знищення або видалення його в інший спосіб з подальшою компенсацією витрат за рахунок власника затонулого майна.

4. Якщо власник затонулого майна невідомий, ліквідований або визнаний померлим, центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері внутрішнього водного транспорту, організовує опублікування інформації про строк, встановлений для підняття такого майна. Якщо відома держава, під прапором якої плавало затонуле судно, центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері внутрішнього водного транспорту, направляє відповідне повідомлення до Міністерства закордонних справ України для порушення питання підняття затонулого майна через дипломатичні представництва.

Стаття 72. Втрата права на затонуле майно

1. Власник затонулого майна втрачає право на нього, якщо не зробить повідомлення та/або не підніме майно у строки, передбачені [статтями 70 і 71](#) цього Закону. У такому разі зазначене майно переходить у власність держави.

Стаття 73. Витребування піднятого затонулого майна

1. Небезпечно затонуле майно, підняте відповідно до [статті 71](#) цього Закону, внаслідок того, що воно становило безпосередню загрозу безпеці судноплавства, життю чи здоров'ю людей, забруднення навколишнього природного середовища, може бути витребуване його власником протягом двох років з дня, коли майно було фактично підняте. При цьому власник майна відшкодовує вартість підняття та інші заподіяні у зв'язку з цим збитки і витрати у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.

2. Якщо підняте майно реалізовано через неможливість або недоцільність його зберігання, власнику майна повертається виручена від реалізації сума за вирахуванням усіх витрат, здійснених у зв'язку з підняттям, зберіганням і реалізацією майна. При цьому якщо виручена від реалізації піднятого майна сума не покриває всіх витрат і збитків, власник майна зобов'язаний їх відшкодувати.

3. Відмова від затонулого або піднятого майна не звільняє власника від обов'язку відшкодування витрат і збитків у випадках, передбачених цією статтею та [статтею 71](#) цього Закону.

Розділ XI

ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ СУДНОВЛАСНИКІВ ЗА ПОРУШЕННЯ ЗАКОНОДАВСТВА ПРО ВНУТРІШНІЙ ВОДНИЙ ТРАНСПОРТ ТА ВИРІШЕННЯ СПОРІВ

Стаття 74. Відповідальність за порушення законодавства про внутрішній водний транспорт

1. За порушення законодавства про внутрішній водний транспорт на судновласників накладаються адміністративно-господарські штрафи у таких розмірах:

1) за завантаження судна внутрішнього плавання понад вантажну марку - 3 тисячі неоподатковуваних мінімумів доходів громадян;

2) за вихід у рейс судна внутрішнього плавання, яке не має судових документів або стан корпусу чи судові механізми та обладнання якого не відповідають встановленим вимогам щодо безпеки судноплавства, - 3 тисячі неоподатковуваних мінімумів доходів громадян;

3) за вихід у рейс судна внутрішнього плавання, не зареєстрованого у встановленому порядку або з відключеним чи несправним обладнанням для автоматичної ідентифікації судна, або з внесеними до такого обладнання недостовірними даними, - 5 тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян;

4) за вихід у рейс судна внутрішнього плавання без надання інформації або з наданням недостовірної інформації, надання якої передбачено [частиною другою](#) статті 66 цього Закону, - 3 тисячі неоподатковуваних мінімумів доходів громадян;

5) за перевезення судном вантажу без оформлення транспортного документа, якщо таке оформлення передбачено законом або міжнародним договором України, - 1 тисяча неоподатковуваних мінімумів доходів громадян;

6) за здійснення обслуговування судна та/або виконання вантажних операцій із судном у місцях, інформація про які не внесена до Реєстру об'єктів інфраструктури внутрішнього водного транспорту, - 3 тисячі неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

2. За порушення законодавства про внутрішній водний транспорт щодо здійснення діяльності без внесення до Реєстру об'єктів інфраструктури внутрішнього водного транспорту на власників річкових портів (терміналів) накладаються адміністративно-господарські штрафи у розмірі 3 тисячі неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

3. За порушення законодавства про внутрішній водний транспорт щодо проведення робіт, які призвели до збільшення габаритів суднового ходу понад розміри, встановлені договором (контрактом) на виконання робіт із забезпечення габаритів суднового ходу (обслуговування суднового ходу), на суб'єктів господарювання, які виконували відповідні роботи, накладається штраф у розмірі 10 тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

4. У разі вчинення однією особою двох або більше правопорушень адміністративно-господарський штраф накладається за кожне правопорушення окремо.

5. Справи про правопорушення, передбачені цим Законом, розглядаються керівником центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері внутрішнього водного транспорту, його заступниками, керівниками територіальних органів та їх заступниками.

6. Право накладення адміністративно-господарських штрафів у межах та відповідно до вимог цього Закону від імені центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері внутрішнього водного транспорту, мають керівник, його заступники, керівники територіальних органів та їх заступники.

7. Протокол про порушення вимог законодавства про внутрішній водний транспорт суб'єктом господарювання (далі - протокол) складає посадова особа центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері внутрішнього водного транспорту, яка проводила захід, під час якого виявлено такі порушення.

8. У протоколі зазначаються:

1) дата і місце його складення;

2) посада, прізвище та власне ім'я особи, яка склала протокол;

3) відомості про особу, щодо якої складено протокол (найменування та місцезнаходження юридичної особи або прізвище, власне ім'я та місце проживання фізичної особи - підприємця, адреса відповідного місця проведення діяльності, потужності, контактні дані);

4) місце, час вчинення і суть вчиненого порушення;

5) посилання на положення нормативно-правового акта (із зазначенням відповідної статті, частини, пункту, абзацу), яке було порушено особою, щодо якої складено протокол;

6) посилання на акт та інші докази, якими підтверджується вчинення порушення законодавства про внутрішній водний транспорт особою, щодо якої складено протокол;

7) прізвище, власне ім'я та місце проживання, контактні дані свідків та їхні пояснення (за наявності);

8) пояснення особи, щодо якої складено протокол, чи запис про відмову від надання пояснень (за наявності);

9) інші відомості, що сприяють всебічному та об'єктивному розгляду і вирішенню справи (за наявності).

9. Матеріали, зафіксовані технічними приладами і засобами, у тому числі які мають функції фото- та/або відеозйомки, аудіо- та/або відеозапису, долучаються до протоколу на паперових носіях чи в електронному вигляді на дисках для лазерних систем зчитування, на яких проставляється номер протоколу. Про долучення таких матеріалів робиться відмітка у протоколі.

10. Протокол складається у двох примірниках і підписується особою, яка його склала. Один примірник протоколу разом з повідомленням про час та місце розгляду справи надсилається особі, щодо якої складено протокол, не пізніше 15 днів після його складення рекомендованим поштовим відправленням з повідомленням про вручення, а другий - зберігається у центральному органі виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері внутрішнього водного транспорту. Протокол надсилається за відповідною адресою, зазначеною в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань, і вважається врученим після отримання поштового повідомлення про вручення або про відмову в його отриманні, або повернення поштового відправлення з позначкою про невручення.

11. Справа розглядається не пізніше 30 робочих днів з дня складення протоколу відповідною посадовою особою. За письмовим клопотанням особи, щодо якої складено протокол, розгляд справи може бути відкладений для подання такою особою додаткових матеріалів або з інших поважних причин, але не більш як на 10 робочих днів.

12. Справа може бути розглянута за відсутності особи, щодо якої складено протокол, якщо є відомості про її належне повідомлення про час і місце розгляду справи і якщо від неї не надійшло клопотання про відкладення розгляду справи.

13. Особа, щодо якої складено протокол, має право ознайомлюватися з матеріалами справи, надавати пояснення, докази, заявляти клопотання, користуватися правовою допомогою, оскаржувати постанову в суді.

14. Справа не може бути розпочата, а розпочата справа підлягає закриттю у разі:

1) відсутності події або складу порушення законодавства про внутрішній водний транспорт;

2) втрати чинності положенням закону, яким встановлено відповідальність за порушення законодавства про внутрішній водний транспорт;

3) закінчення визначеного законом строку, протягом якого можуть бути накладені адміністративно-господарські штрафи;

4) наявності за тим самим фактом порушення законодавства про внутрішній водний транспорт постанови про застосування адміністративно-господарських санкцій або нескасованої постанови про закриття справи, винесеної щодо тієї самої особи;

5) державної реєстрації припинення у результаті ліквідації юридичної особи, щодо якої складено протокол;

6) смерті фізичної особи - підприємця, щодо якої складено протокол.

15. За результатами розгляду справи посадова особа центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері внутрішнього водного транспорту, виносить одну з таких постанов:

1) про застосування адміністративно-господарських санкцій;

2) про закриття справи.

16. Постанова про застосування адміністративно-господарських санкцій має містити:

1) прізвище та власне ім'я посадової особи, яка винесла постанову;

2) дату і місце розгляду справи;

3) відомості про особу, щодо якої винесено постанову;

4) опис обставин, встановлених під час розгляду справи, та доказів, що їх підтверджують;

5) посилання на положення законодавства, які були порушені, та/або зазначення підстав для закриття справи;

6) посилання на положення закону, які передбачають відповідальність за правопорушення;

7) прийняте у справі рішення.

17. Постанова набирає законної сили після її вручення особі або отримання поштового повідомлення про вручення, або про відмову в її отриманні, або повернення поштового відправлення з позначкою про невручення.

18. Штраф підлягає сплаті протягом 15 днів після набрання законної сили постановою про застосування адміністративно-господарських санкцій. Суми штрафів зараховуються до державного бюджету.

19. Постанова про застосування адміністративно-господарських санкцій є виконавчим документом відповідно до [Закону України](#) "Про виконавче провадження". Примусове виконання постанови про застосування адміністративно-господарських санкцій здійснюється в порядку, встановленому Законом України "Про виконавче провадження", якщо штраф не сплачено протягом 15 днів після набрання законної сили такою постановою. У порядку примусового виконання постанови про застосування адміністративно-господарських санкцій з правопорушника також стягуються витрати на облік зазначених правопорушень. Розмір витрат на облік правопорушень визначається Кабінетом Міністрів України.

20. Постанову у справі може бути оскаржено до суду в порядку, встановленому законодавством України.

21. Порядок стягнення штрафу за порушення, передбачені цією статтею, порядок оскарження постанови у справі про порушення законодавства про внутрішній водний транспорт та форму протоколу визначає Кабінет Міністрів України.

Стаття 75. Вирішення спорів

1. Спори, що виникають у зв'язку з діяльністю внутрішнього водного транспорту, зокрема щодо перевезення вантажів, буксирування суден та інших плавучих засобів, лоцманського проведення суден, купівлі-продажу, фрахтування, застави та ремонту суден і плавучих засобів, бункерування суден, агентського та іншого обслуговування суден, страхування та перестрахування суден, використання суден та інших плавучих засобів для видобування корисних копалин, гідротехнічних та інших робіт, рятування суден, піднімання затонулих суден та іншого майна, а також спори, пов'язані із зіткненням суден, заподіянням судном пошкоджень портовим, причальним, судноплавним гідротехнічним спорудам, мостам, навігаційним та іншим об'єктам, вирішуються судом або, за домовленістю сторін, Морською арбітражною комісією при Торгово-промисловій палаті України.

2. Передбачені частиною першою цієї статті спори за участю іноземних юридичних або фізичних осіб за домовленістю сторін можуть бути передані до Морської арбітражної комісії при Торгово-промисловій палаті України або до іншого міжнародного арбітражу.

Розділ XII

ПРИКІНЦЕВІ ТА ПЕРЕХІДНІ ПОЛОЖЕННЯ

1. Цей Закон набирає чинності з 1 січня 2022 року, крім [абзацу третього](#) частини п'ятої статті 26, [статті 55](#), [частини третьої](#) статті 59, [пункту 6](#) частини першої та [частини другої](#) статті 74, які набирають чинності через три роки з дня опублікування цього Закону.

2. Документи членів екіпажів українських суден внутрішнього плавання, що підтверджують кваліфікацію та надають право на управління суднами внутрішнього плавання, використання суднового радіолокатора, радіотелефона, електронних картографічних та навігаційно-інформаційних систем, видані до набрання чинності цим Законом, підлягають обов'язковому обміну до 31 грудня 2031 року включно. Починаючи з 1 січня 2032 року зазначені у цьому пункті документи, видані до набрання чинності цим Законом, втрачають чинність.

До членів екіпажів українських суден внутрішнього плавання, для яких отримання документів, що підтверджують їхню кваліфікацію, до набрання чинності цим Законом не вимагалось, положення частини першої статті 30 цього Закону є обов'язковим з 1 січня 2032 року.

3. На українських суднах внутрішнього плавання, зареєстрованих у Державному судновому реєстрі України до набрання чинності цим Законом, до 31 грудня 2035 року допускається відсутність свідоцтва судна внутрішнього плавання, за умови наявності чинного

класифікаційного свідоцтва.

Установити, що всі судові документи, видані до набрання чинності цим Законом, зберігають чинність протягом періоду, на який їх видано.

Копії документів, подання яких передбачено при поданні заяв про отримання адміністративних послуг, зазначених у [статтях 30, 31, 36, 48](#) цього Закону, вимагаються до початку функціонування електронних реєстрів та баз даних, які веде центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері внутрішнього водного транспорту.

4. Внести зміни до таких законодавчих актів України:

1) у [Кодексі України про адміністративні правопорушення](#) (Відомості Верховної Ради УРСР, 1984 р., додаток до № 51, ст. 1122):

а) [статтю 61](#) викласти в такій редакції:

"**Стаття 61.** Пошкодження гідротехнічних споруд і пристроїв, порушення встановлених режимів роботи штучних водних об'єктів і водогосподарських систем

Пошкодження гідротехнічних споруд і пристроїв -

тягне за собою накладення штрафу на громадян від п'ятдесяти до ста неоподатковуваних мінімумів доходів громадян і на посадових осіб - від ста до двохсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Порушення встановлених режимів роботи штучних водних об'єктів і водогосподарських систем -

тягне за собою накладення штрафу на громадян від п'ятдесяти до ста неоподатковуваних мінімумів доходів громадян і на посадових осіб - від ста до двохсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян";

б) [статті 114-118](#) викласти в такій редакції:

"**Стаття 114.** Порушення правил охорони порядку та безпеки плавання на морському і внутрішньому водному транспорті

Невиконання особами, які перебувають на борту морського або річкового судна, законних розпоряджень капітана або судноводія судна -

тягне за собою попередження або накладення штрафу в розмірі двадцяти п'яти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Повторне протягом року вчинення порушення, за яке особу вже було піддано адміністративному стягненню, передбаченого частиною першою цієї статті, -

тягне за собою накладення штрафу в розмірі двадцяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Створення особою перешкод капітану, іншій особі судового екіпажу у керуванні морським або річковим судном, у забезпеченні безпечного плавання або охорони такого судна, у забезпеченні безпеки людського життя -

тягне за собою накладення штрафу в розмірі ста неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Керування капітаном (судноводієм) морським або річковим судном, не зареєстрованим у встановленому порядку або з відключеним чи несправним обладнанням для автоматичної ідентифікації судна, або з введеними до такого обладнання недостовірними даними, -

тягне за собою накладення штрафу в розмірі п'ятисот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Повторне протягом року вчинення порушення, за яке особу вже було піддано адміністративному стягненню, передбаченого частиною четвертою цієї статті, -

тягне за собою накладення штрафу в розмірі однієї тисячі неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Керування капітаном (судноводієм) морським або річковим судном з неуккомплектованим екіпажем чи екіпажем, у членів якого немає належних кваліфікаційних документів, або з порушенням правил завантаження, норм пасажиромісткості, обов'язкових вимог щодо охорони суден, обмежень щодо району та умов плавання, вимог щодо забезпечення безпечних умов і режиму праці, охорони здоров'я членів екіпажу, постачання продовольства і води, обладнання судна всіма необхідними для цього засобами і устаткуванням, належними судовими приміщеннями, або судном, якому заборонено плавання або експлуатація чи не надано дозвіл на вихід у море, або на якому немає судових документів, -

тягне за собою накладення штрафу в розмірі трьохсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Повторне протягом року вчинення порушення, за яке особу вже було піддано адміністративному стягненню, передбаченого частиною шостою цієї статті, -

тягне за собою накладення штрафу в розмірі однієї тисячі неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Порушення правил плавання морськими і внутрішніми водними шляхами, порядку входження суден у порт, стоянки в порту і виходу з порту, правил охорони портових засобів, руху, маневрування і стоянки суден, буксирування складу суден, подачі звукових і світлових сигналів, несення судових вогнів і знаків, правил, що забезпечують безпеку судна, екіпажу та пасажирів під час посадки на судно, стоянки і плавання судна, висадки з судна, -

тягне за собою накладення штрафу на громадян у розмірі ста п'ятдесяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян і на посадових осіб - у розмірі трьохсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Повторне протягом року вчинення порушення, за яке особу вже було піддано адміністративному стягненню, передбаченого частиною восьмою цієї статті, -

тягне за собою накладення штрафу на громадян від двохсот до трьохсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян і на посадових осіб - у розмірі однієї тисячі п'ятисот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Керування морським або річковим судном особою, яка не має права керування таким судном, або передача керування таким судном особі, яка не має права керування, -

тягне за собою накладення штрафу в розмірі ста п'ятдесяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Повторне протягом року вчинення порушення, передбаченого частиною десятою цієї статті,

-

тягне за собою накладення штрафу в розмірі трьохсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Стаття 115. Порушення правил користування морськими суднами та суднами внутрішнього плавання

Пошкодження обладнання суден -

тягне за собою накладення штрафу в розмірі ста неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Повторне протягом року вчинення порушення, передбаченого частиною першою цієї статті,

-

тягне за собою накладення штрафу в розмірі двохсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Порушення правил користування судном, крім порушення правил, передбачених частиною першою цієї статті, -

тягне за собою накладення штрафу до тридцяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Повторне протягом року вчинення порушення, за яке особу вже було піддано адміністративному стягненню, передбаченого частиною третьою цієї статті, -

тягне за собою накладення штрафу в розмірі ста неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Стаття 116. Порушення правил охорони порядку та безпеки плавання малих, спортивних суден і водних мотоциклів

Керування судноводіями малими суднами, що підлягають обов'язковій реєстрації, водними мотоциклами, не зареєстрованими у встановленому порядку, або на які не нанесено назву (ідентифікаційний номер), або на борту яких немає необхідних сигнальних чи рятувальних засобів, судових документів, або з порушенням правил завантаження, норм пасажиромісткості, обмежень щодо району та умов плавання -

тягне за собою накладення штрафу в розмірі п'ятдесяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Повторне протягом року вчинення порушення, за яке особу вже було піддано адміністративному стягненню, передбаченого частиною першою цієї статті, -

тягне за собою накладення штрафу в розмірі ста неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Перевищення судноводіями малих, спортивних суден, водних мотоциклів установленої швидкості руху, недодержання вимог навігаційних знаків, умисне зупинення або стоянка судна в заборонених місцях, порушення правил маневрування, подачі звукових сигналів, несення бортових вогнів і знаків, плавання на заборонених для цього ділянках водних об'єктів, порушення інших встановлених правил плавання -

тягнуть за собою накладення штрафу в розмірі ста неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Повторне протягом року вчинення порушення, за яке особу вже було піддано адміністративному стягненню, передбаченого частиною третьою цієї статті, -

тягне за собою накладення штрафу в розмірі двохсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Керування малим, спортивним судном, водним мотоциклом особою, яка не має права керування таким судном, або передача керування таким судном особі, яка не має права керування, -

тягне за собою накладення штрафу в розмірі ста неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Повторне протягом року вчинення порушення, за яке особу вже було піддано адміністративному стягненню, передбаченого частиною п'ятою цієї статті, -

тягне за собою накладення штрафу в розмірі двохсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Стаття 116¹. Порухення правил випуску судна у плавання або допуск до керування судном осіб, які не мають відповідного документа

Випуск (направлення) у плавання морського або річкового судна, не зареєстрованого у встановленому порядку, або з відключеним чи несправним обладнанням для автоматичної ідентифікації судна, або з внесеними до такого обладнання недостовірними даними, або з неупкомплектованим екіпажем, або з екіпажем, члени якого не мають відповідної кваліфікації, або з порушенням правил завантаження, норм пасажиромісткості, обов'язкових вимог щодо охорони суден, обмежень щодо району та умов плавання, вимог щодо забезпечення безпечних умов і режиму праці, охорони здоров'я членів екіпажу, постачання продовольства і води, обладнання судна всіма необхідними для цього засобами і устаткуванням, належними судовими приміщеннями, або судна, якому заборонено плавання або експлуатація чи не надано дозвіл на вихід з морського порту, або такого, що не повідомило до виходу в рейс на внутрішніх водних шляхах інформацію про судно, вантаж і пасажирів, або на якому немає судових документів чи документів системи управління безпечною експлуатацією судна, -

тягне за собою накладення штрафу на посадових осіб у розмірі однієї тисячі неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Повторне протягом року вчинення порушення, за яке особу вже було піддано адміністративному стягненню, передбаченого частиною першою цієї статті, -

тягне за собою накладення штрафу на посадових осіб у розмірі двох тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Випуск у плавання малих суден, що підлягають обов'язковій реєстрації, водних мотоциклів, не зареєстрованих у встановленому порядку, або таких, що не пройшли технічний огляд у встановленому порядку, а також допуск до керування такими суднами осіб, які не мають права керування такими суднами, -

тягнуть за собою накладення штрафу на громадян у розмірі шістдесяті неоподатковуваних мінімумів доходів громадян і на посадових осіб - у розмірі ста п'ятдесяті неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Повторне протягом року вчинення порушення, за яке особу вже було піддано адміністративному стягненню, передбаченого частиною третьою цієї статті, -

тягне за собою накладення штрафу на громадян у розмірі ста п'ятдесяті неоподатковуваних мінімумів доходів громадян і на посадових осіб - у розмірі трьохсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Стаття 116². Порухення правил судноплавства на морських і внутрішніх водних шляхах, в акваторії морського порту

Проведення без належного дозволу водолазних робіт в акваторії морського порту, на морських або внутрішніх водних шляхах, а також недодержання правил подачі сигналів під час проведення таких робіт -

тягнуть за собою накладення штрафу на громадян у розмірі п'ятдесяті неоподатковуваних мінімумів доходів громадян і на посадових осіб - у розмірі двохсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Пошкодження гідротехнічних споруд, засобів навігаційного обладнання та зв'язку -

тягне за собою накладення штрафу на громадян у розмірі двохсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян і на посадових осіб - у розмірі трьохсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Знищення, пошкодження, зривання, самовільна перестановка плавучих і берегових засобів навігаційного обладнання, зв'язку, сигналізації, інформаційних систем, порушення правил утримання, експлуатації і встановленого режиму роботи навігаційного обладнання на мостах та гідротехнічних спорудах, самовільне (без погодження) розміщення плавучих споруд (стоянкових суден) на судовому ході, самовільне (без погодження) встановлення на береговій смузі знаків, споруд, джерел звукових і світлових сигналів, що створюють перешкоди для розпізнавання навігаційних знаків і сигналів, -

тягнуть за собою накладення штрафу на громадян у розмірі двохсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян і на посадових осіб - у розмірі трьохсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Скидання за борт морського, річкового, малого, спортивного судна або водного мотоцикла сміття та інших предметів -

тягне за собою накладення штрафу в розмірі двадцяти п'яти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Ненадання або надання недостовірної інформації про вихід у рейс річкової інформаційній службі, неповідомлення уповноваженої особи центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері внутрішнього водного транспорту, про вихід у рейс, ненадання або надання уповноваженій особі центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері внутрішнього водного транспорту, недостовірної інформації про судно, судовий екіпаж, судові документи, вантаж -

тягнуть за собою накладення штрафу на посадових осіб у розмірі п'ятисот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Повторне протягом року вчинення порушення, за яке особу вже було піддано адміністративному стягненню, передбаченого частиною п'ятою цієї статті, -

тягне за собою накладення штрафу на посадових осіб у розмірі двох тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Стаття 116³. Порухення правил реєстрації суден

Неповідомлення або несвоєчасне повідомлення органу реєстрації судна про будь-які зміни відомостей, що підлягають внесенню у встановленому порядку до Суднової книги України, протягом двох тижнів з дня настання таких змін -

тягне за собою попередження громадян і накладення штрафу на посадових осіб у розмірі ста неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Повторне протягом року вчинення порушення, за яке особу вже було піддано адміністративному стягненню, передбаченого частиною першою цієї статті, -

тягне за собою накладення штрафу на громадян у розмірі п'ятдесяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян і на посадових осіб - у розмірі двохсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Ухилення від обов'язкової реєстрації судна в Суднової книзі України -

тягне за собою накладення штрафу на громадян у розмірі шістдесяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян і на посадових осіб - у розмірі двохсот п'ятдесяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Неповідомлення або несвоєчасне повідомлення органу реєстрації судна про будь-які зміни відомостей, що підлягають внесенню у встановленому порядку до Державного суднового реєстру України, протягом двох тижнів з дня настання таких змін -

тягне за собою попередження громадян і накладення штрафу на посадових осіб у розмірі ста неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Повторне протягом року вчинення порушення, за яке особу вже було піддано адміністративному стягненню, передбаченого частиною четвертою цієї статті, -

тягне за собою накладення штрафу на громадян у розмірі двохсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян і на посадових осіб - у розмірі трьохсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Ухилення від обов'язкової реєстрації судна в Державному судновому реєстрі України -

тягне за собою накладення штрафу на громадян у розмірі двохсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян і на посадових осіб - у розмірі однієї тисячі неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Стаття 117. Порушення правил користування малими, спортивними суднами та водними мотоциклами

Порушення правил користування малими, спортивними суднами та водними мотоциклами -

тягне за собою попередження або накладення штрафу в розмірі двадцяти п'яти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Повторне протягом року вчинення порушення, за яке особу вже було піддано адміністративному стягненню, передбаченого частиною першою цієї статті, -

тягне за собою накладення штрафу в розмірі п'ятдесяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Стаття 118. Порушення правил безпечної експлуатації баз для стоянки малих суден

Порушення посадовими особами правил безпечної експлуатації баз для стоянки малих суден -

тягне за собою накладення штрафу в розмірі двохсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Повторне протягом року вчинення порушення, за яке особу вже було піддано адміністративному стягненню, передбаченого частиною першою цієї статті, -

тягне за собою накладення штрафу в розмірі семисот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян";

в) доповнити статтею 118¹ такого змісту:

"**Стаття 118¹.** Недопуск на судна внутрішнього водного плавання посадових осіб, уповноважених на проведення перевірок суден

Недопуск на судна внутрішнього водного плавання посадових осіб, уповноважених на проведення перевірок суден, -

тягне за собою накладення штрафу на капітана, а в разі його відсутності - на судноводія у розмірі однієї тисячі п'ятисот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян";

г) [абзац другий](#) частини першої статті 120 викласти в такій редакції:

"тягне за собою накладення штрафу на громадян у розмірі п'ятдесяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян і на посадових осіб - у розмірі шестисот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян";

г) [частину третю](#) статті 129 викласти в такій редакції:

"Допуск до керування морськими, річковими, малими, спортивними суднами або водними мотоциклами осіб, які перебувають у стані алкогольного, наркотичного чи іншого сп'яніння або під впливом лікарських препаратів, що знижують увагу та швидкість реакції, -

тягне за собою накладення штрафу на посадових осіб, відповідальних за експлуатацію суден, у розмірі однієї тисячі неоподатковуваних мінімумів доходів громадян";

д) [абзац другий](#) частини другої статті 133 викласти в такій редакції:

"тягне за собою накладення штрафу на громадян у розмірі п'ятдесяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян з оплатним вилученням чи конфіскацією зазначених речовин і предметів або без таких і накладення штрафу на посадових осіб - у розмірі трьохсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян";

е) [абзац десятий](#) статті 135 викласти в такій редакції:

"на суднах морського і внутрішнього водного транспорту";

є) у [статті 136](#):

в абзаці першому частини першої слова "плавучих засобів" замінити словом "суден", а слово "шлюзів" - словами "судноплавних гідротехнічних споруд";

в абзаці першому частини другої слово "плавучих" замінити словом "суден";

ж) [статтю 188¹⁵](#) викласти в такій редакції:

"**Стаття 188¹⁵.** Невиконання законних вимог посадових осіб органів морського і внутрішнього водного транспорту

Невиконання законних вимог посадових осіб органів морського і внутрішнього водного транспорту щодо усунення порушень законодавства з безпеки на морському та внутрішньому водному транспорті та державної реєстрації суден, надання їм недостовірної інформації, створення перешкод для виконання покладених на них обов'язків -

тягнуть за собою накладення штрафу на громадян у розмірі шістдесяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян і на посадових осіб - у розмірі однієї тисячі неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Повторне протягом року вчинення порушення, передбаченого частиною першою цієї статті,

тягне за собою накладення штрафу на громадян у розмірі ста двадцяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян і на посадових осіб - у розмірі однієї тисячі п'ятисот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян";

з) у [статті 221](#) слова і цифри "[частиною третьою](#) статті 133" замінити словами і цифрами "[частинами другою і третьою](#) статті 133";

и) [частину першу](#) статті 222 викласти в такій редакції:

"Органи Національної поліції розглядають справи про такі адміністративні правопорушення: про порушення громадського порядку, правил дорожнього руху, правил паркування транспортних засобів, правил, що забезпечують безпеку руху транспорту, правил користування засобами транспорту, правил випуску у плавання малих, спортивних суден і водних мотоциклів, правил судноплавства на морських і внутрішніх водних шляхах, правил, спрямованих на забезпечення схоронності вантажів на транспорті, а також про незаконний відпуск і незаконне придбання бензину або інших паливно-мастильних матеріалів ([статті 80 і 81](#) (в частині перевищення нормативів вмісту забруднюючих речовин у відпрацьованих газах транспортних засобів), [частина перша](#) статті 44, [стаття 89](#), [частина друга](#) статті 106¹, частини [перша](#), [друга](#), [третя](#), [четверта](#) і [шоста](#) статті 109, [стаття 110](#), частина четверта статті 116², [стаття 117](#), частини [перша](#) і [друга](#) статті 119, частини [перша](#), [друга](#), [третя](#), [п'ята](#), [шоста](#), [восьма](#), [десята](#) і [одинадцята](#) статті 121, [статті 121¹](#), [121²](#), частини [перша](#), [друга](#), [третя](#), [п'ята](#) і [шоста](#) статті 122, [частина перша](#) статті 123, [статті 124¹](#), [125](#), частини [перша](#), [друга](#) і [четверта](#) статті 126, частини [перша](#), [друга](#) і [третя](#) статті 127, [статті 128-129](#), [частина перша](#) статті 132¹, частини [перша](#) і [п'ята](#) статті 133, частини [третя](#), [шоста](#), [восьма](#), [дев'ята](#), [десята](#) і [одинадцята](#) статті 133¹, [стаття 135](#), [стаття 136](#) (за винятком порушень на автомобільному транспорті), [стаття 137](#), частини [перша](#), [друга](#) і [третя](#) статті 140, [статті 148](#), [151](#), частини [шоста](#), [сьома](#) і [восьма](#) статті 152¹, [статті 161](#), [164⁴](#), [стаття 175¹](#) (за винятком порушень, вчинених у місцях, заборонених рішенням відповідної сільської, селищної, міської ради), [статті 176](#), [177](#), частини [перша](#) і [друга](#) статті 178, [статті 180](#), [181¹](#), [частина перша](#) статті 182, [статті 183](#), [192](#), [194](#), [195](#))";

і) [статтю 225](#) викласти в такій редакції:

"**Стаття 225.** Органи морського і внутрішнього водного транспорту

Органи морського і внутрішнього водного транспорту розглядають справи про такі адміністративні правопорушення: про порушення правил охорони порядку і безпеки плавання на морському і внутрішньому водному транспорті, правил користування морськими суднами та суднами внутрішнього плавання, правил охорони порядку і безпеки плавання малих, спортивних суден і водних мотоциклів, правил випуску судна у плавання або допуск до керування судном осіб, які не мають відповідного документа, правил судноплавства на морських і внутрішніх водних шляхах, в акваторії морського порту, правил реєстрації суден, правил користування малими, спортивними суднами та водними мотоциклами, правил безпечної експлуатації баз для стоянки малих суден, правил пожежної безпеки на морському і внутрішньому водному транспорті, допуск до керування морським, річковим, малим, спортивним судном або водним мотоциклом осіб, які перебувають у стані сп'яніння, передачу керування судном особі, яка перебуває у стані сп'яніння, керування річковими, малим, спортивним судном або водним мотоциклом судноводіями у стані сп'яніння, у тому числі вчинене особами, які не мають права керування плавучими засобами, ухилення від проходження огляду на стан сп'яніння, недопуск на судна внутрішнього водного плавання посадових осіб, уповноважених на проведення перевірок суден, перевезення ручної поклажі понад установлені норми морським і внутрішнім водним транспортом, безквитковий проїзд на суднах морського і внутрішнього водного транспорту, порушення порядку провадження господарської діяльності (у частині порушення порядку провадження господарської діяльності у сферах морського і внутрішнього водного транспорту), невиконання законних вимог посадових осіб органів морського і внутрішнього водного транспорту ([статті 114](#), [115](#), [116](#), [116¹](#), [116²](#), [116³](#), [118](#), [118¹](#), [частина перша](#) статті 120, [частина третя](#) статті 129, [частина перша](#) статті

134, [абзац десятий](#) статті 135, [стаття 164](#) (у частині порушення порядку провадження господарської діяльності у сферах морського і внутрішнього водного транспорту), [стаття 188¹⁵](#) цього Кодексу).

Від імені органів морського і внутрішнього водного транспорту розглядати справи про адміністративні правопорушення і накладати адміністративні стягнення мають право:

1) за адміністративні правопорушення, передбачені частинами [першою](#), [другою](#) і [третьою](#) статті 114, [статтею 118¹](#) цього Кодексу, - капітан судна, судноводій;

2) за адміністративні правопорушення, передбачені частинами четвертою, п'ятою, шостою, сьомою, восьмою, дев'ятою, десятою і одинадцятю статті 114 цього Кодексу, - керівник центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері морського та внутрішнього водного транспорту, його заступники, керівник територіального органу центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері морського та внутрішнього водного транспорту, його заступники, капітан морського порту, його заступники;

3) за адміністративні правопорушення, передбачені [статтею 115](#) цього Кодексу, - керівник центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері морського та внутрішнього водного транспорту, його заступники, керівник територіального органу центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері морського та внутрішнього водного транспорту, його заступники, державний інспектор центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері морського та внутрішнього водного транспорту, капітан морського порту, його заступники, капітан судна та судноводій;

4) за адміністративні правопорушення, передбачені [статтями 116](#) і [118](#) цього Кодексу, - державний інспектор центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері морського та внутрішнього водного транспорту, інспектор служби капітана морського порту;

5) за адміністративні правопорушення, передбачені [статтею 116¹](#), частинами [першою](#), [другою](#), [третьою](#), п'ятою і шостою статті 116², частинами четвертою, п'ятою і шостою статті 116³, [частиною третьою](#) статті 129 цього Кодексу, - керівник центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері морського та внутрішнього водного транспорту, його заступники, керівник територіального органу центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері морського та внутрішнього водного транспорту, його заступники, капітан морського порту, його заступники;

6) за адміністративні правопорушення, передбачені частинами [першою](#), [другою](#) і [третьою](#) статті 116³ цього Кодексу, - керівник центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері морського та внутрішнього водного транспорту, його заступники, керівник територіального органу центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері морського та внутрішнього водного транспорту, його заступники, державний інспектор центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері морського та внутрішнього водного транспорту;

7) за адміністративні правопорушення, передбачені [частиною першою](#) статті 120 цього Кодексу, - керівник центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері морського та внутрішнього водного транспорту, його заступники, керівник територіального органу центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері морського та внутрішнього водного транспорту, його заступники, капітан морського порту, його заступники, капітан судна;

8) за адміністративні правопорушення, передбачені [частиною першою](#) статті 134 та [абзацом десятим](#) статті 135 цього Кодексу, - капітан морського порту, капітан судна та судноводій;

9) за адміністративні правопорушення, передбачені [статтею 164](#) (у частині порушення порядку провадження господарської діяльності у сферах морського і внутрішнього водного транспорту) цього Кодексу, - керівник центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері морського та внутрішнього водного транспорту, його заступники, керівник територіального органу центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері морського та внутрішнього водного транспорту, його заступники;

10) за адміністративні правопорушення, передбачені [статтею 188¹⁵](#) цього Кодексу, - керівник центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері морського та внутрішнього водного транспорту, його заступники, керівник територіального органу центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері морського та внутрішнього водного транспорту, його заступники, капітан морського порту, його заступники";

ї) у [статті 255](#):

абзац "центрального органу виконавчої влади, що забезпечує реалізацію державної політики у сфері безпеки на морському та річковому транспорті ([стаття 136](#))" пункту 1 частини першої викласти в такій редакції:

"центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері морського та внутрішнього водного транспорту ([частина друга](#) статті 133)";

пункт 3 частини другої викласти в такій редакції:

"3) державний інспектор центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері морського та внутрішнього водного транспорту (частини четверта, п'ята, шоста, сьома, восьма, дев'ята, десята і одинадцята статті 114, частини [перша](#), п'ята, шоста статті 116², частини четверта - шоста статті 116³, [статті 118](#), 118¹, [частина третя](#) статті 129, [стаття 164](#) (у частині порушення порядку провадження господарської діяльності у сферах морського і внутрішнього водного транспорту), [стаття 188¹⁵](#))";

й) [частину першу](#) статті 258 викласти в такій редакції:

"Протокол не складається в разі вчинення адміністративних правопорушень, передбачених [статтями 70, 77, частиною третьою](#) статті 85, [статтею 153](#), якщо розмір штрафу не перевищує трьох неоподатковуваних мінімумів доходів громадян, [частиною першою](#) статті 85, якщо розмір штрафу не перевищує семи неоподатковуваних мінімумів доходів громадян, [статтею 107](#) (у випадках вчинення правопорушень, перелічених у [частині третій](#) статті 238), [частиною третьою](#) статті 109, [статтею 110](#), частинами [першою, другою і третьою](#) статті 114, [статтею 115](#), частинами [першою, другою](#) статті 116¹, частинами [першою, другою і третьою](#) статті 116³, [статтями 119, 134, 135](#), частинами [першою, другою, третьою і п'ятою](#) статті 185³, [статтею 197](#) (при накладенні адміністративного стягнення у вигляді попередження), [статтею 198](#) (при накладенні адміністративного стягнення у вигляді попередження), а також [статтями 202-203¹, 204², 204⁴](#) (у випадках виявлення цих правопорушень у пунктах пропуску (пунктах контролю) через державний кордон України чи контрольних пунктах в'їзду-виїзду) цього Кодексу, якщо особа не оспорує допущене порушення і адміністративне стягнення, що на неї накладається";

к) у частинах [першій і другій](#) статті 260 слова "водіїв" та "річковими і маломірними суднами" замінити відповідно словами "осіб" та "морськими, річковими, малими, спортивними суднами або водними мотоциклами";

л) у [статті 266](#):

у назві, частинах першій та сьомій слова "річковими і маломірними суднами", "річковими або маломірними суднами" у всіх відмінках і числах замінити словами "морськими, річковими, малими, спортивними суднами або водними мотоциклами" у відповідному відмінку і числі;

у частинах другій і третій слова "водія (судноводія)" замінити словами "особи, яка керувала транспортним засобом, морським, річковим, малим, спортивним судном або водним мотоциклом";

м) у [статтях 267 і 318](#) слова "річкове і маломірне судно" та "річкове або маломірне судно" у всіх відмінках і числах замінити словами "морські, річкові, малі, спортивні судна або водні мотоцикли" у відповідному відмінку і числі;

н) у [частині третій](#) статті 306 слова "центральним органом виконавчої влади, що забезпечує реалізацію державної політики у сфері безпеки на морському та річковому транспорті" замінити словами "центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері морського (внутрішнього водного) транспорту";

о) [частину другу](#) статті 317 викласти в такій редакції:

"Постанова про позбавлення права керування суднами виконується керівником центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері морського (внутрішнього водного) транспорту, його заступниками, керівником територіального органу центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері морського (внутрішнього водного) транспорту, його заступниками, капітаном морського порту, його заступниками";

п) у тексті [Кодексу](#) слова "річковий транспорт" у всіх відмінках замінити словами "внутрішній водний транспорт" у відповідному відмінку;

2) у [Водному кодексі України](#) (Відомості Верховної Ради України, 1995 р., № 24, ст. 189):

а) [пункт 5](#) статті 8 викласти в такій редакції:

"5) встановлення у визначеному законом порядку місцевих правил плавання для малих, спортивних суден і водних мотоциклів та використання засобів для розваг на воді";

б) [пункт 10](#) статті 8¹ викласти в такій редакції:

"10) встановлення у визначеному законом порядку місцевих правил плавання для малих, спортивних суден і водних мотоциклів та використання засобів для розваг на воді";

в) [пункт 7](#) статті 14 після слів "днопоглиблювальні роботи" доповнити словами "(крім експлуатаційного днопоглиблення)";

г) [пункт 5](#) частини першої статті 15¹ після слів "на землях водного фонду" доповнити словами "(крім експлуатаційного днопоглиблення)";

г) у [частині першій](#) статті 16:

[пункт 2](#) викласти в такій редакції:

"2) розроблення та встановлення режимів роботи штучних водних об'єктів і водогосподарських систем, затвердження правил їх експлуатації";

[пункт 9¹](#) після слів "на проведення робіт" доповнити словами "(крім експлуатаційного днопоглиблення)";

д) у частинах [першій і другій](#) статті 47 слова "плавання на човнах" замінити словами "плавання на прогулянкових суднах";

е) [частину третю](#) статті 48 після абзацу одинадцятого доповнити двома новими абзацами такого змісту:

"використання поверхневих вод для судноплавства;

проведення робіт з експлуатаційного днопоглиблення".

У зв'язку з цим абзаци дванадцятий і тринадцятий вважати відповідно абзацами чотирнадцятим і п'ятнадцятим;

є) у [частині сьомій](#) статті 51 слова "плавання на човнах" замінити словами "плавання на прогулянкових суднах";

ж) [частину четверту](#) статті 66 викласти в такій редакції:

"Гідроенергетичні підприємства зобов'язані дотримуватися режимів накопичення та спрацювання запасів води, режимів коливань рівня у верхньому і нижньому б'єфах та пропускання води через гідровузли з урахуванням підтримання рівня води, необхідного для збереження гарантованих габаритів суднового ходу, безперервного судноплавства та пропуску суден через судноплавні шлюзи, а також пропуску риби до місць нересту відповідно до проектів рибопропускних споруд згідно із встановленими відповідно до законодавства режимами роботи штучних водних об'єктів і водогосподарських систем з урахуванням прогнозу водності, екологічних вимог та інтересів всіх водокористувачів. Гідроенергетичні підприємства, що експлуатують гідровузли, зобов'язані завчасно інформувати центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері внутрішнього водного транспорту, про прогнозовану тимчасову неможливість забезпечення необхідного рівня води";

з) [статтю 67](#) викласти в такій редакції:

"**Стаття 67.** Особливості користування водними об'єктами для потреб морського і внутрішнього водного транспорту, малих суден

Річки, озера, водосховища, канали, інші водойми, акваторії морських портів, а також внутрішні морські води і територіальне море є водними шляхами загального користування, крім випадків, якщо відповідно до законодавства їх використання з цією метою повністю або частково заборонено.

Перелік внутрішніх морських вод і внутрішніх водних шляхів, віднесених до категорії судноплавних, затверджується Кабінетом Міністрів України. Класифікацію морських і внутрішніх водних шляхів здійснює центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сферах морського і внутрішнього водного транспорту.

Скидання з суден нафти, нафтовмісних сумішей, шкідливих рідких речовин, вантажних та експлуатаційних відходів і сміття (крім харчових відходів) у виключній (морській) економічній зоні України, територіальному морі, на інших водних шляхах загального користування забороняється. Скидання чистого водяного баласту з суден здійснюється відповідно до міжнародних договорів України та правил охорони внутрішніх морських вод і територіального моря від забруднення та засмічення. Скидання чистого водяного баласту на внутрішніх водних шляхах забороняється.

Скидання з суден харчових відходів здійснюється з дотриманням вимог [Міжнародної конвенції по запобіганню забрудненню з суден 1973 року](#), зміненої [Протоколом 1978 року](#) до неї.

Скидання з суден стічних вод дозволяється у територіальному морі, внутрішніх морських водах, на інших водних шляхах загального користування, в акваторіях морських портів без обмежень на ходу і під час стоянки суден, за умови їх оброблення та знезараження в судових установках відповідно до вимог [Міжнародної конвенції по запобіганню забрудненню з суден 1973 року](#), зміненої [Протоколом 1978 року](#) до неї, або відповідно до технічних вимог до суден внутрішнього плавання, які затверджуються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері внутрішнього водного транспорту.

У територіальному морі, внутрішніх морських водах, на інших водних шляхах загального користування, в акваторіях морських портів дозволяється скидання з суден ізольованого баласту, якщо він прийнятий на судно в межах вод басейнів Чорного та Азовського морів або якщо цей водяний баласт замінено під час прямування судном настільки далеко від найближчого берега, наскільки це можливо, але на відстані не менше 50 морських миль від найближчого берега та в місцях із глибиною не менше 200 метрів, або якщо цей водяний баласт знешкоджений (знезаражений) у судовій системі поводження з баластними водами, що відповідає вимогам міжнародних конвенцій у сфері торговельного мореплавства.

У цій статті терміни "ізолюваний баласт", "нафта", "нафтовмісна суміш", "сміття", "стічні води", "чистий баласт", "шкідлива рідка речовина" вживаються у значеннях, наведених у [Міжнародній конвенції по запобіганню забрудненню з суден 1973 року](#), зміненої [Протоколом 1978 року](#) до неї. Під судовими харчовими відходами для цілей цієї статті розуміються продукти харчування, що повністю або частково втратили свої початкові споживчі властивості у процесах їх зберігання, переробки і споживання на борту судна.

Судна та плавучі споруди з метою запобігання забрудненню водних шляхів загального користування оснащуються обладнанням для накопичення та/або утилізації забруднюючих речовин відповідно до вимог [Міжнародної конвенції по запобіганню забрудненню з суден 1973 року](#), зміненої [Протоколом 1978 року](#) до неї, або відповідно до технічних вимог до суден внутрішнього плавання, що мають відповідати законодавству Європейського Союзу.

Користування водними об'єктами для плавання на малих, спортивних судах і водних мотоциклах, використання засобів для розваг на воді дозволяється з дотриманням правил плавання у районах інтенсивного судноплавства на морських водних шляхах і правил судноплавства на внутрішніх водних шляхах, які затверджуються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сферах морського і внутрішнього водного транспорту, та місцевих правил плавання для малих, спортивних суден і водних мотоциклів та використання засобів для розваг на воді, що затверджуються Верховною Радою Автономної Республіки Крим, обласними, Київською та Севастопольською міськими радами за погодженням із центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сферах морського та внутрішнього водного транспорту.

Зведення на малих річках мостів, мостових переходів, інших споруд, прокладання інженерних комунікацій, що створюють перешкоду для проходу малих суден, забороняється. Підмостовий габарит судноплавного прогону таких мостів, переходів, споруд має становити не менше 1,5 метра від розрахункового високого судноплавного рівня води, а його ширина - не менше 3 метрів. Забороняється також прокладання на малих річках підводних комунікацій (переходів), що створюють перешкоду для проходу малих суден з максимальною осадкою до 1,5 метра від проектного рівня води";

и) [статтю 76](#) виключити;

і) [статті 77 і 78](#) викласти в такій редакції:

"**Стаття 77.** Експлуатація штучних водних об'єктів і водогосподарських систем

Режим роботи штучного водного об'єкта, водогосподарської системи встановлюється центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері розвитку водного господарства, з урахуванням прогнозу водності, екологічних вимог та інтересів всіх водокористувачів.

Розроблення режимів роботи водосховищ та водогосподарських систем здійснюється з урахуванням правил експлуатації, які затверджуються центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері розвитку водного господарства, для кожного водосховища та водогосподарської системи окремо. Правила експлуатації для каскаду водосховищ комплексного призначення і порядок встановлення режимів роботи штучних водних об'єктів та водогосподарських систем затверджуються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері охорони навколишнього природного середовища, за погодженням із центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сферах морського і внутрішнього водного транспорту, центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики в паливно-енергетичному комплексі, центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері житлово-комунального господарства, центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері рибного господарства, центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері цивільного захисту, центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері санітарного та епідемічного благополуччя населення, та центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері розвитку водного господарства.

Стаття 78. Обов'язки водокористувачів, які експлуатують споруди штучних водних об'єктів і водогосподарських систем

Водокористувачі, які експлуатують споруди штучних водних об'єктів і водогосподарських систем, зобов'язані дотримуватися встановлених режимів їх роботи. Замовником розроблення правил експлуатації водосховищ або водогосподарських систем є балансоутримувачі відповідних гідротехнічних споруд";

і) [статтю 79](#) після частини четвертої доповнити новою частиною такого змісту:

"Переліки великих і середніх річок із зазначенням інформації щодо площі їх водозбору складаються центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері розвитку водного господарства, і розміщуються на його офіційному веб-сайті".

У зв'язку з цим частину п'яту і шосту вважати відповідно частинами шостою і сьомою;

й) у [статті 86](#):

частину першу викласти в такій редакції:

"На землях водного фонду можуть проводитися роботи, пов'язані з будівництвом гідротехнічних, лінійних та гідрометричних споруд, інженерно-технічних і фортифікаційних споруд, огорож, прикордонних знаків, прикордонних просік, поглибленням дна для забезпечення судноплавства, у тому числі експлуатаційне днопоглиблення (роботи, що проводяться з метою підтримання заданих навігаційних габаритів морських і внутрішніх водних шляхів, акваторій морських портів), видобуванням корисних копалин (крім піску, гальки і гравію в руслах малих та гірських річок), розчисткою русел річок, каналів і дна водойм, прокладанням кабелів, трубопроводів, інших комунікацій, а також бурові та геологорозвідувальні роботи";

частину другу після слів "проведення зазначених робіт" доповнити словами "(крім експлуатаційного днопоглиблення)";

доповнити частиною третьою такого змісту:

"Місця і порядок проведення експлуатаційного днопоглиблення визначаються відповідно до паспортів гідротехнічних споруд та/або плану шляхових робіт і не потребують отримання дозволу на проведення робіт на землях водного фонду";

к) [частину четверту](#) статті 88 після слів "земель морського" доповнити словами "і внутрішнього водного";

л) [частину другу](#) статті 92 викласти в такій редакції:

"Розмір берегової смуги водного шляху визначається шириною не менше 20 метрів від урізу води вглиб берега при середньо-багаторічному рівні води у межах природних ділянок річок і нормальному підпірному рівні у межах штучно створених водних шляхів. На березі, що має ухил більше 45 градусів, берегова смуга водного шляху визначається вглиб берега від його краю";

м) текст [статті 102](#) викласти в такій редакції:

"У внутрішні морські води і територіальне море забороняється скидання з суден, засобів для розваг на воді, стаціонарних та плавучих платформ, а також повітряних суден хімічних, радіоактивних та інших шкідливих речовин, радіоактивних або інших відходів, матеріалів, предметів та сміття, що можуть спричинити забруднення моря (крім скидання, що здійснюється відповідно до статті 67 цього Кодексу).

Охорона внутрішніх морських вод і територіального моря від забруднення та засмічення здійснюється відповідно до цього Кодексу, міжнародних договорів України, а також правил охорони внутрішніх морських вод і територіального моря від забруднення, що розробляються з урахуванням міжнародних договорів України і затверджуються Кабінетом Міністрів України";

3) у [Кодексі торговельного мореплавства України](#) (Відомості Верховної Ради України, 1995 р., №№ 47-52, ст. 349):

а) частину другу статті 1 викласти в такій редакції:

"Під торговельним мореплаванням у цьому Кодексі розуміється діяльність, пов'язана з використанням суден для перевезення вантажів, пасажирів, багажу та пошти, рибогосподарської діяльності, розвідки та видобування корисних копалин, пошуку і рятування людей, що зазнали лиха на морі, виконання буксирних, криголамних і аварійно-рятувальних операцій, навігаційно-гідрографічних робіт, прокладання кабелю, а також для інших господарських, наукових і культурних цілей";

б) у статті 3:

у частині першій слова "центральный орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сферах морського і річкового транспорту" замінити словами "центральный орган виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сферах морського і внутрішнього водного транспорту, центральный орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері морського транспорту";

частину другу після слів "прямого водному сполученні" доповнити словами "технічні вимоги до морських суден, порядок здійснення технічного нагляду за суднами, правила контролю суден з метою забезпечення безпеки мореплавання, положення про класифікацію, порядок розслідування та обліку аварійних морських подій із суднами, порядок реєстрації суден у Державному судовому реєстрі України та порядок реєстрації суден у Судовій книзі України, інші акти";

частину третю виключити;

в) у статті 10:

назву і частину першу викласти в такій редакції:

"Стаття 10. Державний нагляд і забезпечення реалізації державної політики у сфері торговельного мореплавання

Державний нагляд і забезпечення реалізації державної політики у сфері торговельного мореплавання покладається на центральный орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері морського транспорту, який здійснює:

забезпечення дотримання і виконання зобов'язань, узятих за міжнародними договорами України у сферах морського транспорту, торговельного мореплавання, навігаційно-гідрографічного забезпечення мореплавання;

державний нагляд за виконанням вимог міжнародних договорів України та інших актів законодавства у сфері торговельного мореплавання на українських (контроль державою прапора) та іноземних (контроль державою порту) торговельних суднах, за забезпеченням безпеки мореплавання на морських шляхах, в акваторіях морських портів і на об'єктах портової інфраструктури, регулюванням руху і лоцманським проведенням суден;

організацію і контроль здійснення навігаційно-гідрографічного забезпечення мореплавання, пошуку і рятування людей, які зазнали лиха на морі, дипломування моряків, а також контроль за здійсненням охорони суден і портових засобів;

контроль за діяльністю визнаних організацій, яким відповідно до міжнародних договорів України у сфері торговельного мореплавання та цього Кодексу надаються повноваження на здійснення технічного нагляду за українськими торговельними суднами;

реєстрацію морських суден та суден внутрішнього плавання, видачу у встановленому порядку судових документів, посвідчень особи і кваліфікаційних документів моряків;

інші функції, покладені на нього відповідно до закону";

частину другу виключити;

г) у статті 12:

частину другу викласти в такій редакції:

"Центральный орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері морського транспорту, в межах повноважень, визначених законом, погоджує відведення землі та водного простору для торговельного мореплавання, а також проектів будівництва або виконання інших робіт у зоні дії навігаційного обладнання та морських шляхів. Порядок погодження відведення землі та водного простору для торговельного мореплавання, а також проектів будівництва або виконання інших робіт в зоні дії навігаційного обладнання і морських шляхів визначається центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сферах морського і внутрішнього водного транспорту";

частину третю виключити;

у частині четвертій слова "центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері транспорту" замінити словами "центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері морського транспорту";

г) у статті 13:

абзаци другий і третій частини першої викласти в такій редакції:

"на морські судна - під час їх прямування морськими водними шляхами і внутрішніми водними шляхами, якщо Законом України "Про внутрішній водний транспорт" або міжнародними договорами України не встановлено інше;

на судна внутрішнього плавання - під час їх прямування морськими шляхами та у випадках, передбачених статтями 15, 22, 24, 26-31, 297 і 327 цього Кодексу";

у частині четвертій слова "за участю морського транспорту" замінити словами "за участю морських суден";

д) у [статті 15](#):

пункти 1 і 2 частини першої викласти в такій редакції:

"1) для перевезення вантажів, пасажирів, багажу і пошти, здійснення рибогосподарської діяльності (в тому числі риболовні судна), розвідки і добування корисних копалин, пошуку і рятування людей, які зазнали лиха на морі, буксирування інших суден та плавучих об'єктів, здійснення аварійно-рятувальних, навігаційно-гідрографічних, гідротехнічних робіт, обслуговування суден і пасажирів у морському порту (морському терміналі), піднімання майна, що затонуло в морі;

2) для здійснення державного нагляду за безпекою мореплавства (судноплавства), охороною морського природного середовища і водних біоресурсів";

доповнити частинами п'ятою і шостою такого змісту:

"Пасажирське судно для цілей цього Кодексу - це будь-яке судно, що перевозить більше 12 пасажирів.

Терміни "мале судно", "прогулянкове судно", "спортивне судно", "судно внутрішнього плавання" вживаються в цьому Кодексі у значеннях, наведених у Законі України "Про внутрішній водний транспорт";

е) у [частині другій](#) статті 20 слова "суб'єкт права власності або особа" замінити словами "фізична або юридична особа";

є) [статтю 22](#) викласти в такій редакції:

"Стаття 22. Класифікація морських суден. Нагляд за суднами. Визнані організації

Класифікація українських суден здійснюється класифікаційним товариством (визнаною організацією), обраним судновласником.

Нагляд за виконанням на українських суднах вимог, встановлених законодавством України та міжнародними договорами України у сфері торгового мореплавства, видача відповідних судових документів здійснюються центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері морського транспорту, або класифікаційним товариством (визнаною організацією), уповноваженим центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сферах морського і внутрішнього водного транспорту.

Уповноваження класифікаційного товариства (визнаної організації) на здійснення нагляду за виконанням на морських суднах вимог, встановлених законодавством України та міжнародними договорами України у сфері торгового мореплавства, здійснюється у порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сферах морського і внутрішнього водного транспорту, на підставі угоди про уповноваження з надання послуг щодо нагляду за виконанням на українських суднах вимог, встановлених законодавством України та міжнародними договорами України у сфері торгового мореплавства. Зазначені угоди укладає з класифікаційним товариством (визнаною організацією) центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері морського транспорту.

Порядок здійснення нагляду за виконанням на українських суднах вимог, встановлених законодавством України та міжнародними договорами України у сфері торгового мореплавства, розробляється з урахуванням міжнародних договорів України та вимог законодавства Європейського Союзу і затверджується центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сферах морського і внутрішнього водного транспорту.

Порядком уповноваження класифікаційного товариства (визнаної організації) на здійснення нагляду за виконанням на українських суднах вимог, встановлених законодавством України та міжнародними договорами України у сфері торгового мореплавства, визначаються, зокрема, вимоги (критерії), яким повинні відповідати класифікаційні товариства (визнані організації), порядок укладання угоди про уповноваження з надання послуг щодо нагляду за виконанням на морських суднах під прапором України вимог, встановлених законодавством України та міжнародними договорами України у сфері торгового мореплавства, і типова форма такої угоди, порядок контролю (моніторингу) здійснення класифікаційними товариствами (визнаними організаціями) нагляду за виконанням на морських суднах вимог, встановлених законодавством України та міжнародними договорами України у сфері торгового мореплавства, а також за відповідністю класифікаційних товариств (визнаних організацій) вимогам, встановленим законодавством.

Контроль (моніторинг) за здійсненням уповноваженими класифікаційними товариствами (визнаними організаціями) нагляду за виконанням на українських суднах вимог, встановлених законодавством України та міжнародними договорами України у сфері торгового мореплавства, здійснює центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері морського транспорту.

Технічний нагляд за виконанням суднами внутрішнього плавання, малими суднами і водними мотоциклами вимог національного законодавства та міжнародних договорів України, їх класифікація здійснюються відповідно до Закону України "Про внутрішній водний транспорт";

ж) [статтю 23](#) доповнити частинами другою - п'ятою такого змісту:

"Технічні вимоги до морських суден розробляються і затверджуються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сферах морського і внутрішнього водного транспорту, та включають основні вимоги до конструкції, комплектації та експлуатації судна, не встановлені міжнародними договорами України і технічним регламентом морського обладнання суден, з урахуванням районів та умов плавання судна, а також міжнародних договорів України, вимог законодавства Європейського Союзу.

Технічними вимогами до морських суден встановлюється також перелік обов'язкового радіобладнання суден, що не здійснюють міжнародних рейсів.

Пасажирські судна повинні бути придатними для їх використання особами з маломобільних груп населення.

Технічні вимоги до суден внутрішнього плавання встановлюються відповідно до Закону України "Про внутрішній водний транспорт";

з) у підпунктах "б" і "в" статті 25 слова "центральный орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері морського і річкового транспорту" в усіх відмінках замінити словами "центральный орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері морського транспорту" у відповідному відмінку;

и) частини першу - третю і шосту статті 26 викласти в такій редакції:

"Українські морські судна і судна внутрішнього плавання підлягають реєстрації у Державному судновому реєстрі України. Судна, що не підлягають реєстрації у Державному судновому реєстрі України, реєструються у Судновій книзі України відповідно до Закону України "Про внутрішній водний транспорт".

Забороняється реєстрація у Державному судновому реєстрі України суден, власниками або судновласниками яких є громадяни держави, визнаної Україною державою-агресором або державою-окупантом, юридичні особи, які зареєстровані на території держави, визнаної Україною державою-агресором або державою-окупантом, юридичні особи, зареєстровані на території України, учасниками (акціонерами, членами) або кінцевими бенефіціарами яких є громадяни держави, визнаної Україною державою-агресором або державою-окупантом, чи юридичні особи, зареєстровані на території України, учасниками (акціонерами, членами) або кінцевими бенефіціарами яких є держава, визнана Україною державою-агресором або державою-окупантом; фізичні та юридичні особи, стосовно яких застосовано спеціальні економічні та інші обмежувальні заходи (санкції) відповідно до Закону України "Про санкції".

Іноземні судна, зафрахтовані за договором бербоут-чартера, підлягають реєстрації в Державному судновому реєстрі України тимчасово, на строк, що не перевищує строку дії такого договору, якщо на момент реєстрації судна воно не було внесено до суднового реєстру іншої держави або якщо таке судно внесено до суднового реєстру іншої держави, але запис про нього припинено, або отримано дозвіл уповноваженого органу держави іноземної реєстрації судна на тимчасову реєстрацію в Україні";

"Порядок реєстрації суден у Державному судновому реєстрі України встановлюється центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сферах морського і внутрішнього водного транспорту";

і) статтю 27 викласти в такій редакції:

"Стаття 27. Порядок та умови реєстрації суден, припинення або тимчасового припинення реєстрації суден у Державному судновому реєстрі України

Реєстрація морських суден і суден внутрішнього плавання у Державному судновому реєстрі України здійснюється центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері морського транспорту. Реєстрація судна у Державному судновому реєстрі України засвідчується свідоцтвом про право плавання під Державним Прапором України (судновий патент), яке видається безстроково, або свідоцтвом про тимчасове право плавання під Державним Прапором України, а також свідоцтвом про право власності на судно, яке видається безстроково.

Припинення реєстрації морського судна або судна внутрішнього плавання у Державному судновому реєстрі України засвідчується свідоцтвом про тимчасове виключення судна з Державного суднового реєстру України або свідоцтвом про виключення судна з Державного суднового реєстру України.

Документи, передбачені частинами першою і другою цієї статті, видаються центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері морського транспорту.

У разі виникнення змін, що зумовлюють необхідність виправлення відомостей, внесених до Державного суднового реєстру України, центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері морського транспорту, видає нові документи та вносить відповідні зміни до Державного суднового реєстру України. При цьому документ, що підлягає заміні, повертається цьому органу. Заявник повинен подати документи для внесення змін до Державного суднового реєстру України протягом 14 календарних днів з дати виникнення таких змін.

Видача нових документів замість втрачених здійснюється після опублікування судновласником за його рахунок оголошення в засобах масової інформації про втрату таких документів та визнання їх недійсними.

Реєстрація або тимчасова реєстрація судна у Державному судновому реєстрі України, виключення або тимчасове виключення судна з Державного суднового реєстру України (припинення або тимчасове припинення реєстрації), внесення змін до Державного суднового реєстру України, видача нових документів замість втрачених є платними послугами, за які справляється адміністративний збір.

Адміністративний збір не справляється у разі:

первинної реєстрації під Державним Прапором України судна (крім прогулянкових, малих суден), побудованого в Україні, віком не більше п'яти років;

виключення судна з Державного суднового реєстру України у разі загибелі судна, зникнення його безвісти, визнання його непридатним для подальшої експлуатації;

внесення до Державного суднового реєстру України змін, зумовлених прийняттям рішень про зміну назви адміністративно-територіальної одиниці, зміну меж адміністративно-територіальної одиниці, перейменування вулиці.

Реєстрація або тимчасова реєстрація судна у Державному судновому реєстрі України, виключення або тимчасове виключення судна з Державного суднового реєстру України, внесення змін до Державного суднового реєстру України, видача нових документів замість втрачених здійснюються протягом п'яти робочих днів з дати прийняття відповідної заяви. За бажанням заявника зазначені реєстраційні дії можуть бути проведені протягом двох робочих днів з дати прийняття відповідної заяви, при цьому розмір адміністративного збору подвоюється. Заявнику, який бажає отримати документи поштою, такі документи направляються не пізніше наступного робочого дня після проведення реєстраційних дій.

За реєстрацію судна під Державним Прапором України адміністративний збір розраховується у такому порядку: прожитковий мінімум, встановлений для працездатних осіб на 1 січня відповідного календарного року, помножений на коефіцієнт віку судна, помножений на коефіцієнт технічних характеристик судна, помножений на фактичну кількість одиниць виміру типу судна.

розмір адміністративного збору розраховується з диференціацією відповідно до віку, типу та параметрів судна	коефіцієнт 0,5 коефіцієнт 0,7 коефіцієнт 0,8 коефіцієнт 1,0 коефіцієнт 1,2	до 5 років від 5 до 10 років від 10 до 15 років від 15 до 20 років понад 20 років
1) прогулянкових	0,0008	від 501 одиниці як за судно місткістю 10 000 одиниць
2) пасажирських	0,002	до 2000 одиниць включно як за судно місткістю 2000 одиниць
	0,003	від 2001 одиниці
3) танкерів (бункерувальників)	0,008	до 2000 одиниць включно як за судно місткістю 2000 одиниць
	0,004	від 2001 одиниці до 5000 одиниць включно як за судно місткістю 5000 одиниць
	0,005	від 5001 одиниці
4) суден, що перевозять хімічні та небезпечні вантажі	0,006	до 5000 одиниць включно як за судно місткістю 5000 одиниць
	0,007	від 5001 одиниці
5) суховантажних	0,005	до 2000 одиниць включно як за судно місткістю 2000 одиниць
	0,006	від 2001 одиниці
6) суден спеціального призначення та інших	0,008	до 500 одиниць включно як за судно місткістю 500 одиниць
	0,004	від 501 одиниці до 2000 одиниць включно як за судно місткістю 2000 одиниць
	0,005	від 2001 одиниці

Розмір адміністративного збору за тимчасову реєстрацію судна під Державним Прапором України становить 0,8 вартості реєстрації судна у Державному судновому реєстрі України.

Розмір адміністративного збору за тимчасове виключення судна з Державного суднового реєстру України з видачею свідоцтва становить 0,8 вартості реєстрації судна у Державному судновому реєстрі України.

Розмір адміністративного збору за виключення судна з Державного суднового реєстру України з видачею свідоцтва становить 0,5 вартості реєстрації судна у Державному судновому реєстрі України.

Заява про реєстрацію або тимчасову реєстрацію судна, припинення або тимчасове припинення реєстрації судна у Державному судновому реєстрі України та додані до неї документи подаються до центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері морського транспорту, в один із таких способів:

особисто судновласником або уповноваженою ним особою;
надсилаються поштою з повідомленням про вручення та з описом вкладення;
в електронній формі.

У заяві окремо зазначаються спосіб, у який заявник бажає отримати відповідні документи (поштою, особисто або через представника), та строк проведення реєстраційних дій (звичайний або протягом двох робочих днів з дати прийняття заяви).

Копії документів, що додаються до заяви, засвідчуються нотаріусом або органами, які здійснили їх оформлення та видачу. Копія документа, що посвідчує особу власника судна та підтверджує його громадянство, засвідчується його власником. Копія обмірного свідоцтва може бути завірена заявником. До всіх документів, складених іноземною мовою, додається переклад на державну мову, засвідчений у встановленому порядку. Разом із заявою подається також підписаний заявником перелік доданих документів.

До заяви про реєстрацію судна додаються такі документи:

копії документів, що підтверджують право власності на судно, а також на двигун, якщо його придбано окремо;

копія обмірного свідоцтва (за наявності);

свідоцтво про тимчасове право плавання під Державним Прапором України (якщо судно тимчасово зареєстровано у Державному судновому реєстрі України і строк дії цього свідоцтва не закінчився);

документальне підтвердження втрати права плавання під державним прапором іншої держави або скасування запису у реєстрі суден іншої держави (якщо судно раніше було зареєстровано органом реєстрації іншої держави);

копія документа, що посвідчує особу власника судна та підтверджує його громадянство;

фотографічні знімки судна у паперовому вигляді (загальний вигляд з правого та лівого борту);

копія документа, що підтверджує сплату адміністративного збору.

Для тимчасової реєстрації іноземного судна, зафрахтованого за договором бербоут-чартера, до заяви також додаються:

копія договору фрахтування;

письмовий дозвіл власника судна на тимчасову реєстрацію в Україні;

письмовий дозвіл уповноваженого органу держави іноземної реєстрації судна на тимчасову реєстрацію в Україні (у випадку, передбаченому частиною третьою статті 26 цього Кодексу);

письмовий дозвіл заставодержателя на тимчасову реєстрацію в Україні (якщо судно перебуває в заставі).

До заяви про виключення або тимчасове виключення судна з Державного суднового реєстру України додаються такі документи:

письмове пояснення заявника щодо необхідності виключення судна з Державного суднового реєстру України (у разі загибелі судна, зникнення його безвісти, визнання його непридатним для подальшої експлуатації);

свідоцтво про право плавання під Державним Прапором України або свідоцтво про тимчасове право плавання під Державним Прапором України (не додається у разі загибелі судна, зникнення його безвісти);

свідоцтво про право власності на судно;

письмовий дозвіл заставодержателя на припинення реєстрації у Державному судновому реєстрі України (якщо судно перебуває в заставі);

копія документа, що підтверджує сплату адміністративного збору.

До заяви про внесення змін до Державного суднового реєстру України додаються:

письмове обґрунтування за підписом заявника та документи, що підтверджують необхідність внесення змін до Державного суднового реєстру України (за наявності);

раніше виданий документ, що підлягає заміні (за потреби);

копія документа, що підтверджує сплату адміністративного збору.

До заяви про видачу нових документів замість втрачених додаються:

примірник друкованого видання засобу масової інформації, в якому розміщено оголошення про втрату документів та визнання їх недійсними;

копія документа, що підтверджує сплату адміністративного збору.

Прийняття заяви є обов'язком посадової особи центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері морського транспорту. Під час прийняття заяви посадова особа перевіряє наявність необхідних документів. Інформація, наведена в документах, перевіряється під час прийняття заяви не підлягає.

За наявності необхідних документів посадова особа центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері морського транспорту, зобов'язана зареєструвати заяву датою її фактичного отримання. Доказом прийняття заяви є наявність на копії аркуша заяви відмітки (штампу) посадової особи, яка прийняла заяву, із зазначенням дати її прийняття, або поштового повідомлення з відміткою про вручення посадовій особі (у разі надсилання заяви поштою).

Відмова посадової особи центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері морського транспорту, у прийнятті заяви з причин, не визначених цією статтею, у тому числі висування будь-яких не визначених цією статтею умов для прийняття заяви, забороняються.

За результатами розгляду заяви центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері морського транспорту:

здійснює реєстрацію або тимчасову реєстрацію судна у Державному судновому реєстрі України, припиняє або тимчасово припиняє реєстрацію судна у Державному судновому реєстрі України, вносить зміни до Державного суднового реєстру України, видає нові документи замість втрачених;

відмовляє у реєстрації або тимчасовій реєстрації судна у Державному судновому реєстрі України, припиненні або тимчасовому припиненні реєстрації судна у Державному судновому реєстрі України, внесенні змін до Державного суднового реєстру України, видачі нових документів замість втрачених.

Підставою для відмови у реєстрації або тимчасовій реєстрації судна, припиненні або тимчасовому припиненні реєстрації судна, внесенні змін до Державного суднового реєстру України, видачі нових документів замість втрачених є:

- неподання документів, зазначених у цій статті;
- подання документів, що містять недостовірні відомості;
- невідповідність поданих документів вимогам закону.

У разі відмови у реєстрації або тимчасовій реєстрації морського судна внутрішнього плавання у Державному судновому реєстрі України, виключенні або тимчасовому виключенні судна з Державного суднового реєстру України, внесенні змін до Державного суднового реєстру України, видачі нових документів замість втрачених центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері морського транспорту, зобов'язаний надати заявнику відповідну письмову відповідь протягом п'яти робочих днів з дня отримання заяви або двох робочих днів, якщо за бажанням заявника реєстраційні дії повинні бути проведені протягом двох робочих днів з дати прийняття відповідної заяви.

У разі отримання повідомлення про відмову у прийнятті заяви заявник має право:

подати виправлену заяву;

оскаржити рішення посадової особи центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері внутрішнього водного транспорту, у порядку, передбаченому законодавством.

У разі відмови у реєстрації або тимчасовій реєстрації судна, тимчасовому припиненні реєстрації судна, внесенні змін до Суднової книги України, видачі нових документів замість втрачених заявник має право на повернення коштів реєстраційного збору як надміру зарахованих до бюджету платежів у встановленому законодавством порядку.

Відомості про судна, зареєстровані або тимчасово зареєстровані у Державному судновому реєстрі України, доступ до яких є вільним і безоплатним, оприлюднюються у систематизованому вигляді на офіційному веб-сайті центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері морського транспорту.

Порядок та умови реєстрації суден у Судновій книзі України встановлюються Законом України "Про внутрішній водний транспорт";

ї) [статті 28 і 30](#) виключити;

й) [частину третю](#) статті 32 викласти в такій редакції:

"Право плавання під Державним Прапором України має судно, яке перебуває у власності фізичної особи - громадянина України, фізичної особи - підприємця, юридичної особи, зареєстрованих на території України, або судно, що використовується зазначеними особами на умовах договору бербоут-чартера (крім суден, власниками чи судовласниками яких є громадяни держави, визнаної Україною державою-агресором або державою-окупантом, юридичні особи, які зареєстровані на території держави, визнаної Україною державою-агресором або державою-окупантом, юридичні особи, зареєстровані на території України, учасниками (акціонерами, членами) або кінцевими бенефіціарами яких є громадяни держави, визнаної Україною державою-агресором або державою-окупантом, чи юридичні особи, зареєстровані на території України, учасниками (акціонерами, членами) або кінцевими бенефіціарами яких є держава, визнана Україною державою-агресором або державою-окупантом, фізичні та юридичні особи, стосовно яких застосовано спеціальні економічні та інші обмежувальні заходи (санкції) відповідно до [Закону України "Про санкції"](#));

к) у [частині першій](#) статті 33 слова "та свідоцтва про одержання права плавання під цим прапором" замінити словами "та отримання суднового патенту або суднового білета";

л) у [статті 34](#) слова "за згодою центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері транспорту (центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері безпеки мореплавства суден флоту рибного господарства)" виключити;

м) [статтю 35](#) викласти в такій редакції:

"**Стаття 35.** Суднові документи

На українському самохідному морському судні повинні знаходитися такі суднові документи:

- свідоцтво про право плавання під Державним Прапором України (судновий патент);
- класифікаційне свідоцтво;

обмірне свідоцтво (на судні з корпусом довжиною 24 метри і більше);

свідоцтво про мінімальний безпечний склад екіпажу;

пасажирське свідоцтво (на пасажирському судні);

суднова роль (список осіб судового екіпажу);

список пасажирів, які перебувають на судні (за наявності);

судновий журнал;

машинний журнал (для суден з механічним двигуном), який може бути об'єднаний із судовим журналом;

дозвіл на експлуатацію судової радіостанції (за наявності);

свідоцтво про вантажну марку, якщо судно використовується для цілей, передбачених пунктами 1, 3 частини першої статті 15 цього Кодексу;

документи, передбачені правилами реєстрації операцій із шкідливими речовинами на судах, у морських та річкових портах і терміналах;

документи щодо перевезення небезпечного вантажу (на судні, що перевозить такий вантаж).

Список пасажирів є обов'язковим для пасажирських суден із каютами для пасажирів на всю ніч.

На українському морському судні без екіпажу повинні знаходитися:

свідоцтво про право плавання під Державним Прапором України (судновий патент);

обмірне свідоцтво (на судні довжиною 24 метри і більше).

Реєстрація операцій із шкідливими речовинами на судах, визначення мінімального безпечного складу екіпажу суден, безперервна реєстрація історії судна ведуться за правилами, встановленими центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сферах морського і внутрішнього водного транспорту, з урахуванням вимог міжнародних договорів України.

Судно, що здійснює міжнародні рейси, повинно також мати документи, передбачені міжнародними договорами України.

Перелік документів малих, спортивних суден і водних мотоциклів встановлюється Законом України "Про внутрішній водний транспорт";

н) [статтю 37](#) виключити;

о) [статтю 38](#) викласти в такій редакції:

"Стаття 38. Видача судових документів

Свідоцтво про право плавання під Державним Прапором України видається центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері морського транспорту.

Судновий білет видається центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері внутрішнього водного транспорту.

Суднові документи, передбачені міжнародними договорами України, видає визнана організація, уповноважена на це двостороннім договором, укладеним такою організацією з центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері морського транспорту.

Класифікаційне свідоцтво, обмірне свідоцтво, пасажирське свідоцтво, свідоцтво про вантажну марку для суден, що не здійснюють міжнародних рейсів, видаються класифікаційним товариством. Відповідно до правил класифікаційного товариства окремі категорії суден можуть не мати обмірного свідоцтва або свідоцтва про вантажну марку.

Свідоцтво про мінімальний безпечний склад екіпажу і журнал безперервної реєстрації історії судна видаються центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері морського транспорту.

Збір за видачу свідоцтва про мінімальний склад екіпажу при первинній реєстрації під Державним Прапором України судна, побудованого в Україні, віком не більше п'яти років не справляється.

Збір за видачу свідоцтва про мінімальний склад екіпажу малих суден, що здійснюють комерційні перевезення до 12 пасажирів, становить 0,3 прожиткового мінімуму, встановленого для працездатних осіб на 1 січня відповідного календарного року.

За видачу свідоцтва про мінімальний склад екіпажу справляється збір у таких розмірах:

для пасажирських суден - 1,5 прожиткового мінімуму, встановленого для працездатних осіб на 1 січня відповідного календарного року;

для танкерів (бункерівників) - 2,5 прожиткового мінімуму, встановленого для працездатних осіб на 1 січня відповідного календарного року;

для суден, що перевозять хімічні та небезпечні вантажі, - 1,9 прожиткового мінімуму, встановленого для працездатних осіб на 1 січня відповідного календарного року;

для суден спеціального призначення - 0,9 прожиткового мінімуму, встановленого для працездатних осіб на 1 січня відповідного календарного року;

для суховантажних та інших суден - 1,4 прожиткового мінімуму, встановленого для працездатних осіб на 1 січня відповідного календарного року.

Збір за видачу журналу безперервної реєстрації історії судна становить 1,4 розміру прожиткового мінімуму, встановленого для працездатних осіб на 1 січня відповідного календарного року.

Збір за видачу дублікату журналу безперервної реєстрації історії судна становить 0,7 розміру прожиткового мінімуму, встановленого для працездатних осіб на 1 січня відповідного календарного року.

Свідоцтво про мінімальний безпечний склад екіпажу видається за заявою судновласника або уповноваженої ним особи. До заяви додається розрахунок мінімального безпечного складу екіпажу, що відповідає правилам визначення мінімального безпечного складу екіпажу суден і міжнародним договорам України, та копія документа, що підтверджує сплату збору.

Журнал безперервної реєстрації історії судна видається за письмовою заявою судновласника, до якої додаються анкета судна за формою, встановленою правилами безперервної реєстрації історії судна, та копія документа, що підтверджує сплату збору.

Видача свідоцтва про мінімальний склад екіпажу і журналу безперервної реєстрації історії судна здійснюється протягом п'яти робочих днів з дати прийняття відповідної заяви. За бажанням заявника видача може бути проведена протягом двох робочих днів з дати прийняття відповідної заяви. Заявнику, який бажає отримати документи поштою, такі документи направляються не пізніше наступного робочого дня після видачі. Відмова посадової особи центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері морського транспорту, у прийнятті заяви з причин, не визначених цією статтею, у тому числі висування будь-яких не визначених цією статтею умов для прийняття заяви, забороняється.

Підставою для відмови у видачі свідоцтва про мінімальний безпечний склад екіпажу або журналу безперервної реєстрації історії судна є:

- неподання документів, зазначених у цій статті;
- подання документів, що містять недостовірні відомості;
- невідповідність поданих документів вимогам закону.

У разі відмови у видачі свідоцтва про мінімальний безпечний склад екіпажу або журналу безперервної реєстрації історії судна центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері морського транспорту, зобов'язаний поінформувати про це заявника протягом п'яти робочих днів з дня отримання заяви або двох робочих днів, якщо за бажанням заявника видача мала бути проведена протягом двох робочих днів з дати прийняття відповідної заяви.

У разі отримання повідомлення про відмову у прийнятті заяви заявник має право:

подати виправлену заяву;

оскаржити рішення посадової особи центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері морського транспорту, у порядку, передбаченому законодавством.

У разі відмови у видачі свідоцтва про мінімальний безпечний склад екіпажу або журналу безперервної реєстрації історії судна заявник має право на повернення коштів реєстраційного збору як надміру зарахованих до бюджету платежів у встановленому законодавством порядку.

Відомості про свідоцтва про мінімальний безпечний склад екіпажу і журнали безперервної реєстрації історії судна оприлюднюються на офіційному веб-сайті центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері морського транспорту.

Дозвіл на експлуатацію суднової радіостанції видається національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації, відповідно до закону";

п) у [статті 39](#):

у частині першій слова "за винятком свідоцтва про право власності на судно і суднового білета, що можуть бути в нотаріально засвідченій копії" замінити словами "крім свідоцтва про право власності на судно, яке може бути в нотаріально засвідченій копії";

доповнити частинами другою і третьою такого змісту:

"У випадках, передбачених законодавством та/або міжнародними договорами України, судові документи можуть бути на судні в електронному вигляді.

Допускається не зберігати на морському судні без екіпажу судові документи, якщо на його борту міститься металева або пластикова пластина з даними про ідентифікаційний номер судна, назву класифікаційного товариства, номер класифікаційного свідоцтва та строк його дії. Інформація, зазначена на металевій або пластиковій пластині, повинна відповідати інформації класифікаційного свідоцтва, що підтверджується штампом, який проставляється на пластині класифікаційним товариством. Суднові документи у такому разі можуть знаходитися на буксирі (якщо це судно без екіпажу входить до складу суден) або зберігатися у судновласника";

р) у [статті 50](#) слова "(центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері безпеки мореплавства суден флоту рибного господарства)" виключити;

с) у [статті 54](#):

у частині першій слова "законодавством України, цим Кодексом, статутами служби на морських і риболовних суднах" замінити словами "законодавством і міжнародними договорами України, цим Кодексом";

частину другу виключити;

т) текст [статті 57](#) викласти в такій редакції:

"Судновласник судна відповідно до правил, що затверджуються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сферах морського і внутрішнього водного транспорту, а також міжнародних договорів України забезпечує:

- 1) комплектування судна кваліфікованим екіпажем у необхідному складі, що підтверджується судовими документами і кваліфікаційними документами членів екіпажу;
- 2) наявність та ефективне функціонування на судні і у судновласника системи управління безпечною експлуатацією судна та запобігання забрудненню;
- 3) безпечні умови і режим праці на судні;
- 4) охорону здоров'я членів екіпажу на борту судна і на березі, обладнання судна всіма необхідними для цього засобами та устаткуванням;
- 5) постачання продовольства і води в достатній кількості та належної якості;
- 6) належні судові приміщення.

Мінімальні норми, які забезпечують власники торговельних суден, що не здійснюють міжнародних рейсів, не можуть бути нижче рівня, встановленого міжнародними договорами України для таких суден, що здійснюють міжнародні рейси";

у) [частину першу](#) статті 78 доповнити пунктами 12¹ та 12² такого змісту:

"12¹) погодження рішень місцевих державних адміністрацій про відкриття баз для стоянки малих суден на морських водних шляхах, в акваторіях морських портів;

12²) погодження плану проведення спортивних змагань, інших заходів за участю спортивних суден, яким передбачається плавання спортивних суден морськими водними шляхами, що подається для погодження організаторами таких змагань";

ф) у [частині другій](#) статті 79 слова "центральним органом виконавчої влади, що забезпечує реалізацію державної політики у сфері безпеки на морському та річковому транспорті" замінити словами "центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері морського транспорту";

х) у [статті 90](#):

назву викласти в такій редакції:

"Стаття 90. Контроль за суднами у морському порту";

у частинах другій і третій слова "центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері транспорту" замінити словами "центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері морського транспорту", а слова "(центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері безпеки мореплавства суден флоту рибного господарства)" виключити;

у частині четвертій слова "за погодженням із центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері безпеки мореплавства суден флоту рибного господарства" виключити;

доповнити частиною п'ятою такого змісту:

"Особливості здійснення перевірки суден внутрішнього плавання встановлюються Законом України "Про внутрішній водний транспорт";

ц) у [частині другій](#) статті 110 слова "Правилами плавання у цій зоні" замінити словами "правилами плавання у районі інтенсивного судноплавства";

ч) у [статті 130](#):

у частині першій слова "центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері транспорту" замінити словами "центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сферах морського і внутрішнього водного транспорту";

у частині другій слова "центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері транспорту" замінити словами "центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сферах морського і внутрішнього водного транспорту", а слова "центрального органу виконавчої влади, що забезпечує реалізацію державної політики у сфері безпеки на морському та річковому транспорті" - словами "центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері морського транспорту";

ш) у [статті 131](#) слова "за умови одержання на це дозволу центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері транспорту" замінити словами " (крім суден під прапором держави-агресора та суден, власником чи судновласником яких чи учасниками (акціонерами, членами) або кінцевими бенефіціарами власників або судновласників яких є громадяни держави, визнаної Україною державою-агресором або державою-окупантом, юридичні особи, які зареєстровані на території держави, визнаної Україною державою-агресором або державою-окупантом, держава, визнана Україною державою-агресором або державою-окупантом, фізичні та юридичні особи, стосовно яких застосовано спеціальні економічні та інші обмежувальні заходи (санкції) відповідно до [Закону України "Про санкції"](#));

щ) у [статті 175](#) слова "або за ставками, встановленими центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері транспорту" виключити;

ю) у [частині другій](#) статті 3, [частині другій](#) статті 21, [статтях 50 і 67](#), [частині другій](#) статті 92, [статті 93](#), [частині першій](#) статті 94, [статтях 101 і 102](#), [статті 106](#), частинах [першій](#) і [другій](#) статті 110, частинах [першій](#) і [другій](#) статті 111, [статті 112](#), [частині першій](#) статті 115, [частині четвертій](#) статті 167, [частині другій](#) статті 188, [частині п'ятій](#) статті 190, [статтях 290, 310 і 322](#) слова "центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у

сфері транспорту", "центральною владою, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сферах морського і річкового транспорту" в усіх відмінках замінити словами "центральною владою, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сферах морського і внутрішнього водного транспорту" у відповідному відмінку;

я) у [частині першій](#) статті 75, [статті 77](#), [частині другій](#) статті 79 слова "центральною владою, що забезпечує реалізацію державної політики у сфері безпеки на морському і річковому транспорті", "центральною владою, що забезпечує реалізацію державної політики у сфері безпеки на морському та річковому транспорті" в усіх відмінках замінити словами "центральною владою, що реалізує державну політику у сфері морського транспорту" у відповідному відмінку;

4) у [Земельному кодексі України](#) (Відомості Верховної Ради України, 2002 р., № 3-4, ст. 27):

а) [статті 64](#) і [70](#) викласти в такій редакції:

"Стаття 64. Берегові смуги водних шляхів

1. На судноплавних водних шляхах за межами населених пунктів для користування з метою проведення робіт, пов'язаних із судноплавством, встановлюються берегові смуги водних шляхів.

Користування береговою смугою водних шляхів для навігаційно-гідрографічного забезпечення судноплавства на внутрішніх водних шляхах здійснюється безоплатно.

2. Розмір берегової смуги водного шляху визначається шириною 20 метрів від урізу води вглиб берега при середньо-багаторічному рівні води у межах природних ділянок річок і нормальному підпірному рівні у межах штучно створених водних шляхів. На березі, що має ухил більше 45 градусів, берегова смуга водного шляху визначається вглиб берега від його краю.

3. Порядок встановлення та використання берегових смуг водних шляхів визначаються Кабінетом Міністрів України.

4. Право користування береговою смугою водних шляхів не поширюється на особливо охоронювані природні території, земельні ділянки, на яких розміщені гідротехнічні та меліоративні споруди";

"Стаття 70. Землі внутрішнього водного транспорту

До земель внутрішнього водного транспорту належать території річкових портів (терміналів), а також землі під:

а) причальними спорудами, операційними акваторіями причальних споруд і затонами з усіма технічними спорудами та устаткуванням, що обслуговують внутрішній водний транспорт;

б) пасажирськими вокзалами, павільйонами і причалами;

в) судновими ходами, судноплавними каналами, судноплавними і захисними гідротехнічними спорудами внутрішніх водних шляхів;

г) берегоукріплювальними спорудами та насадженнями;

г) вузлами зв'язку, радіоцентрами і радіостанціями;

д) будівлями, береговими навігаційними знаками та іншими спорудами для обслуговування водних шляхів, судноремонтними і суднобудівними заводами, ремонтно-експлуатаційними базами, майстернями, судноверф'ями, відстійно-ремонтними пунктами, складами, матеріально-технічними базами, інженерними мережами, службовими та культурно-побутовими будівлями, іншими об'єктами, що забезпечують роботу внутрішнього водного транспорту";

б) у тексті [Кодексу](#) слова "річковий транспорт" в усіх відмінках замінити словами "внутрішній водний транспорт" у відповідному відмінку;

5) у [Господарському кодексі України](#) (Відомості Верховної Ради України, 2003 р., №№ 18-22, ст. 144):

а) у [статті 306](#):

у частині третій слова "внутрішній флот" замінити словами "внутрішній водний транспорт";

у частині п'ятій слова "транспортними кодексами" замінити словами "кодексами, законами";

б) у [статті 307](#):

у частині четвертій слова "на річковому транспорті (внутрішньому флоті)" замінити словами "на внутрішньому водному транспорті";

у частині п'ятій слова "транспортними кодексами" замінити словами "кодексами, законами";

б) [статтю 62](#) Лісового кодексу України (Відомості Верховної Ради України, 2006 р., № 21, ст. 170) після частини другої доповнити новою частиною такого змісту:

"На береговій смузі внутрішніх водних шляхів з метою забезпечення безпеки судноплавства використання земельних ділянок здійснюється відповідно до Закону України "Про внутрішній водний транспорт".

У зв'язку з цим частину третю вважати частиною четвертою;

7) у [Законі України](#) "Про основи соціальної захищеності осіб з інвалідністю в Україні" (Відомості Верховної Ради УРСР, 1991 р., № 21, ст. 252 із наступними змінами):

а) у [частині четвертій](#) статті 28 слово "річковий" замінити словами "внутрішній водний";

б) у [статті 38¹](#):

у частині третій слово "річкового" замінити словами "морського, внутрішнього водного";

у частині шостій слово "річковим" замінити словами "морським, внутрішнім водним";

8) у [частині першій](#) статті 20² Закону України "Про охорону навколишнього природного середовища" (Відомості Верховної Ради України, 1991 р., № 41, ст. 546; 2013 р., № 46, ст. 640; 2017 р., № 29, ст. 315; 2018 р., № 41, ст. 320; 2020 р., № 22, ст. 150):

абзац шістнадцятий пункту "а" виключити;

пункт "б" після слів "транспортних засобів" доповнити словами "(крім екологічного контролю суден)";

9) у [Законі України](#) "Про державний кордон України" (Відомості Верховної Ради України, 1992 р., № 2, ст. 5; 1996 р., № 37, ст. 167; 2003 р., № 27, ст. 209; 2009 р., № 38, ст. 535):

а) [статтю 14](#) викласти в такій редакції:

"Стаття 14. Порядок заходження іноземних невійськових суден та військових кораблів у внутрішні води і порти України

Іноземні невійськові судна можуть заходити у внутрішні води і порти України з урахуванням обмежень, встановлених законом. Порядок заходження іноземних невійськових суден у внутрішні води і порти України, перебування в них, проведення вантажних і пасажирських операцій, сполучення суден з берегом, сходу на берег членів екіпажу судна, відвідування суден особами, які не є членами екіпажу судна, та інші правила, пов'язані з перебуванням іноземних невійськових суден у внутрішніх водах і портах України, у частинах вод прикордонних річок, озер та інших водойм, що належать Україні, встановлюються міжнародними договорами і законодавством України.

Іноземні підводні човни та інші підводні транспортні засоби у разі заходження у внутрішні води і порти України повинні переміщатися на поверхні води під своїм прапором.

Іноземні військові кораблі заходять у внутрішні води і порти України відповідно до міжнародних договорів та законодавства України";

б) у [статті 23](#):

у частинах першій і другій слова "на пристанях, причалах і в пунктах базування" замінити словами "на пристанях, причалах, базах для стоянки малих і спортивних суден і в пунктах базування";

у частині третій слова "пристанями, причалами і пунктами базування" замінити словами "на пристанях, причалах, базах для стоянки малих і спортивних суден і в пунктах базування";

10) у [Законі України](#) "Про транспорт" (Відомості Верховної Ради України, 1994 р., № 51, ст. 446 із наступними змінами):

а) [статтю 16³](#) викласти в такій редакції:

"Стаття 16³. Повноваження центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері морського транспорту, та центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері внутрішнього водного транспорту

Центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері морського транспорту:

надає пропозиції щодо Стратегії забезпечення виконання зобов'язань держави прапора, держави порту і прибережної держави за міжнародними договорами у сфері торговельного мореплавства, організовує виконання функцій, що випливають із зобов'язань за цими договорами;

забезпечує виконання зобов'язань, що випливають із членства України в міжнародних організаціях, діяльність яких пов'язана з морським і внутрішнім водним транспортом, торговельним мореплавством, судноплавством на внутрішніх водних шляхах;

забезпечує дотримання і виконання зобов'язань, взятих за міжнародними договорами України у сфері морського транспорту, торговельного мореплавства;

здійснює в межах повноважень регулювання торговельного мореплавства;

організовує в межах повноважень, визначених законом, реалізацію державної політики щодо зменшення шкідливого впливу морського транспорту на навколишнє природне середовище;

бере участь у розслідуванні і здійснює аналіз причин аварій із суднами на морі, на морському транспорті, веде облік таких аварій, розробляє профілактичні заходи щодо запобігання їх виникненню та контролює виконання цих заходів;

здійснює державний нагляд за додержанням вимог законодавства і міжнародних договорів України у сфері морського транспорту, торговельного мореплавства у морських портах і терміналах, територіальному морі, внутрішніх морських водах, на українських суднах і в судноплавних компаніях - судновласниках;

здійснює державний нагляд за виконанням на українських суднах і в судноплавних компаніях незалежно від форми власності вимог законодавства та міжнародних договорів України з безпеки судноплавства та запобігання забрудненню навколишнього природного середовища (контроль держави прапора);

здійснює державний нагляд за відповідністю іноземних суден незалежно від прапора, що заходять у морські порти України, вимогам з безпеки судноплавства та запобігання забрудненню навколишнього природного середовища із суден, що встановлені міжнародними договорами України (контроль держави порту);

укладає договори з визнаними організаціями, уповноваженими видавати судові документи українським суднам, судноплавним компаніям - судновласникам таких суден, надавати таким суднам і судноплавним компаніям послуги від імені держави прапора відповідно до міжнародних договорів України та з урахуванням вимог законодавства Європейського Союзу, контролює виконання цими організаціями обов'язкових вимог, встановлених такими договорами;

здійснює контроль (моніторинг) за здійсненням класифікаційними товариствами (визнаними організаціями) нагляду за виконанням на українських суднах вимог, встановлених законодавством України та міжнародними договорами України у сфері торговельного мореплавства, за видачею ними відповідних судових документів і наданням ними відповідних послуг судновласникам і суднам;

надає визнаним організаціям погодження щодо звільнення українських суден від виконання окремих вимог міжнародних договорів України в установлених такими договорами випадках, а також щодо видачі відповідних судових документів та інформує про це в установленому порядку Міжнародну морську організацію;

здійснює перевірки суден незалежно від прапора, перевірку судових документів і кваліфікаційних документів членів екіпажу, дотримання на суднах вимог, встановлених законодавством і міжнародними договорами України;

здійснює державний нагляд на морському транспорті за організацією безпечного перевезення вантажів, у тому числі небезпечних, пасажирів і багажу, систем управління безпекою судноплавства;

здійснює державний нагляд за дотриманням вимог щодо запобігання забрудненню навколишнього природного середовища з суден, правил реєстрації операцій із шкідливими речовинами на суднах, у морських портах і терміналах;

доводить українським суднам, морським портам і портовим засобам встановлений рівень охорони;

проводить перевірки відповідності системи охорони морських портів і портових засобів міжнародним вимогам;

здійснює контроль за проведенням аварійно-рятувальних робіт, виконанням планів локалізації та ліквідації аварій (катастроф) у морських портах;

здійснює управління функціональною підсистемою запобігання і реагування на загрозу або виникнення надзвичайних ситуацій на морському і річковому транспорті, в акваторіях морських портів, організації пошуково-рятувальних робіт в акваторіях Чорного та Азовського морів;

здійснює державний нагляд за регулюванням руху суден та лоцманським проведенням суден;

організовує і контролює здійснення навігаційно-гідрографічного забезпечення судноплавства у територіальному морі, внутрішніх морських водах;

організовує і контролює здійснення пошуку та рятування людей, які зазнали лиха на морі, у морському пошуково-рятувальному районі України;

організовує і контролює функціонування систем радіонавігації та спостереження морської рухомої служби, у тому числі Глобальної морської системи зв'язку, у разі лиха та для забезпечення безпеки мореплавства, а також системи дальньої ідентифікації та контролю за місцезнаходженням українських суден;

організовує і контролює проведення підготовки, перепідготовки, підвищення кваліфікації та дипломування членів екіпажів морських суден, у тому числі, відповідно до міжнародних договорів України, працівників берегових підприємств морського транспорту, робота яких пов'язана із забезпеченням безпеки судноплавства, запобіганням забрудненню навколишнього природного середовища із суден та здійсненням державного нагляду в цих сферах;

відповідно до законодавства реєструє судна і припиняє реєстрацію суден в Державному судовому реєстрі України, видає свідоцтва про право плавання під Державним Прапором України (судновий патент), свідоцтва про тимчасове право плавання під Державним Прапором України, свідоцтва про виключення суден з Державного судового реєстру України, свідоцтва про тимчасове виключення судна з Державного судового реєстру України;

реєструє лінії закордонного плавання та розміщує відповідну інформацію на своєму офіційному веб-сайті;

розміщує дані про зареєстровані у Державному судовому реєстрі України судна на своєму офіційному веб-сайті;

здійснює відповідно до законодавства видачу свідоцтв про мінімальний склад екіпажу суден, журналів безперервної реєстрації історії суден;

здійснює відповідно до законодавства видачу посвідчень особи моряка, кваліфікаційних документів членів екіпажів морських суден, морських лоцманів, лоцманів-операторів служб регулювання руху суден;

здійснює інші повноваження, визначені законом та покладені на нього Кабінетом Міністрів України.

Центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері внутрішнього водного транспорту:

забезпечує виконання зобов'язань, що випливають із членства України в міжнародних організаціях, діяльність яких пов'язана з внутрішнім водним транспортом, судноплавством на внутрішніх водних шляхах;

забезпечує дотримання і виконання зобов'язань, взятих за міжнародними договорами України у сферах внутрішнього водного транспорту, судноплавства на внутрішніх водних шляхах;

здійснює в межах повноважень регулювання судноплавства на внутрішніх водних шляхах;

організовує в межах повноважень, визначених законом, реалізацію державної політики щодо зменшення шкідливого впливу внутрішнього водного транспорту на навколишнє природне середовище;

бере участь у розслідуванні і здійснює аналіз причин аварійних подій з суднами на внутрішніх водних шляхах та на внутрішньому водному транспорті, веде облік таких подій, розробляє профілактичні заходи щодо запобігання їх виникненню та контролює виконання таких заходів;

здійснює державний нагляд за додержанням вимог законодавства і міжнародних договорів України у сферах внутрішнього водного транспорту, судноплавства на внутрішніх водних шляхах, у річкових портах і терміналах, на українських судах внутрішнього плавання і в судноплавних компаніях - судновласниках;

здійснює державний нагляд за виконанням на українських судах внутрішнього плавання і в судноплавних компаніях незалежно від форми власності вимог законодавства та міжнародних договорів України з безпеки судноплавства та запобігання забрудненню навколишнього природного середовища (контроль держави прапора);

здійснює державний нагляд на внутрішніх водних шляхах за відповідністю суден незалежно від їх прапора вимогам з безпеки судноплавства та запобігання забрудненню навколишнього природного середовища із суден, що встановлені законодавством та міжнародними договорами України;

укладає договори з визнаними класифікаційними товариствами, уповноваженими видавати українським суднам внутрішнього плавання судові документи, надавати цим суднам і судноплавним компаніям послуги від імені держави прапора відповідно до міжнародних договорів України і з урахуванням вимог законодавства Європейського Союзу, контролює виконання цими організаціями обов'язкових вимог, встановлених такими договорами;

здійснює нагляд за здійсненням визнаними класифікаційними товариствами технічного нагляду за виконанням на українських судах внутрішнього плавання вимог, встановлених законодавством і міжнародними договорами України та законодавством Європейського Союзу, за видачею ними відповідних судових документів і наданням ними відповідних послуг судновласникам і суднам;

здійснює перевірки суден внутрішнього плавання незалежно від прапора, перевірку судових документів і кваліфікаційних документів членів екіпажів, виконання на судах вимог, встановлених законодавством і міжнародними договорами України;

здійснює державний нагляд на внутрішньому водному транспорті за безпекою під час перевезення вантажів, у тому числі небезпечних, пасажирів і багажу, організацією систем управління безпекою судноплавства;

здійснює державний нагляд за дотриманням вимог щодо запобігання забрудненню навколишнього природного середовища з суден внутрішнього плавання, правил реєстрації операцій із шкідливими речовинами на судах, у річкових портах (терміналах);

доводить українським суднам, річковим портам (терміналам) і портовим засобам встановлений рівень охорони;

проводить перевірки відповідності системи охорони річкових портів (терміналів) і портових засобів міжнародним вимогам;

здійснює державний нагляд за регулюванням руху суден та лоцманським проведенням суден на внутрішніх водних шляхах;

організовує і контролює здійснення навігаційно-гідрографічного забезпечення на внутрішніх водних шляхах України;

організовує і контролює проведення підготовки, перепідготовки, підвищення кваліфікації та дипломування членів екіпажів річкових суден, у тому числі, відповідно до міжнародних договорів України, працівників берегових підприємств внутрішнього водного транспорту, робота яких пов'язана із забезпеченням безпеки судноплавства, запобіганням забрудненню навколишнього природного середовища із суден та здійсненням державного нагляду в цих сферах;

відповідно до законодавства реєструє судна і припиняє реєстрацію суден у Судновій книзі України, видає судові білети, свідоцтва про виключення судна із Суднової книги України, свідоцтва про тимчасове виключення судна із Суднової книги України;

розміщує дані про зареєстровані у Судновій книзі України судна та дані реєстру свідоцтв суден внутрішнього плавання на своєму офіційному веб-сайті;

здійснює відповідно до законодавства видачу кваліфікаційних документів членів екіпажів річкових суден, річкових лоцманів, лоцманів-операторів служб регулювання руху суден;

погоджує місцеві правила плавання для малих, спортивних суден і водних мотоциклів та використання засобів для розваг на воді, розміщення плавучих споруд;

здійснює інші повноваження, визначені законом та покладені на нього Кабінетом Міністрів України";

б) [статтю 26](#) виключити;

в) [статтю 27](#) викласти в такій редакції:

"**Стаття 27.** Внутрішній водний транспорт і його склад

До складу внутрішнього водного транспорту належать судна, підприємства, установи та організації, що здійснюють та забезпечують перевезення переважно внутрішніми водними шляхами вантажів, пасажирів, багажу і пошти, надають інші послуги з використанням суден внутрішнього плавання, здійснюють навігаційно-гідрографічне забезпечення судноплавства";

г) назву та [частину першу](#) статті 28 викласти в такій редакції:

"Стаття 28. Землі внутрішнього водного транспорту

До земель внутрішнього водного транспорту належать території річкових портів (терміналів), а також землі під:

причальними спорудами, операційними акваторіями причальних споруд і затонами з усіма технічними спорудами та устаткуванням, що обслуговують внутрішній водний транспорт;

пасажирськими вокзалами, павільйонами і причалами;

судновими ходами, судноплавними каналами, судноплавними і захисними гідротехнічними спорудами;

берегоукріплювальними спорудами та насадженнями;

вузлами зв'язку, радіоцентрами і радіостанціями;

будівлями, береговими навігаційними знаками та іншими спорудами для обслуговування водних шляхів, судноремонтними і суднобудівними заводами, ремонтно-експлуатаційними базами, майстернями, судноверф'ями, відстійно-ремонтними пунктами, складами, матеріально-технічними базами, інженерними мережами, службовими та культурно-побутовими будівлями, іншими об'єктами, що забезпечують роботу внутрішнього водного транспорту";

г) [статтю 29](#) виключити;

д) у тексті [Закону](#):

слова "річковий транспорт" в усіх відмінках замінити словами "внутрішній водний транспорт" у відповідному відмінку;

слова "центральний орган виконавчої влади, що забезпечує реалізацію державної політики у сфері безпеки на морському та річковому транспорті" в усіх відмінках замінити словами "центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сферах морського і внутрішнього водного транспорту" у відповідному відмінку;

11) [статтю 20](#) Закону України "Про місцеві державні адміністрації" (Відомості Верховної Ради України, 1999 р., № 20-21, ст. 190 із наступними змінами) доповнити пунктами 11-14 такого змісту:

"11) встановлює тарифи на суспільно важливі регулярні перевезення пасажирів на судах із одночасним визначенням джерел компенсації перевізнику різниці у разі встановлення розміру тарифів нижче за економічно обґрунтовану вартість перевезень;

12) розробляє та за погодженням із центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сферах морського і внутрішнього водного транспорту, затверджує місцеві правила плавання для малих, спортивних суден і водних мотоциклів та використання засобів для розваг на воді, розміщення плавучих споруд;

13) погоджує проведення спортивних та інших масових заходів на воді;

14) у порядку, який затверджується центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сферах морського і внутрішнього водного транспорту:

відкриває бази для стоянки малих суден і бази для стоянки спортивних суден, здійснює їх огляд та оприлюднює інформацію про відкриті бази на своєму офіційному вебсайті;

контролює виконання правил безпечної експлуатації баз для стоянки малих суден і баз для стоянки спортивних суден;

забезпечує організацію перевірки суднових документів та міжнародних посвідчень на право управління прогулянковим судном та посвідчень судноводія малого судна або водного мотоцикла, виданих до набрання чинності Законом України "Про внутрішній водний транспорт";

12) у [преамбулі](#), частинах [п'ятій](#) і [шостій](#) статті 6 Закону України "Про транзит вантажів" (Відомості Верховної Ради України, 1999 р., № 51, ст. 446 із наступними змінами) слово "річковим" замінити словами "внутрішнім водним";

13) у [Законі України](#) "Про перевезення небезпечних вантажів" (Відомості Верховної Ради України, 2000 р., № 28, ст. 222 із наступними змінами):

а) у [преамбулі](#) слово "річковим" замінити словами "внутрішнім водним";

б) у назві та [частині другій](#) статті 14 слова "центрального органу виконавчої влади, що забезпечує реалізацію державної політики у сфері безпеки на морському та річковому транспорті" замінити словами "центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сферах морського і внутрішнього водного транспорту";

14) у [Законі України](#) "Про природні монополії" (Відомості Верховної Ради України, 2000 р., № 30, ст. 238 із наступними змінами):

а) в [абзаці чотирнадцятому](#) частини першої статті 5 слова "у річкових, морських портах" замінити словами "на внутрішньому водному транспорті, у морських портах";

б) в [абзаці четвертому](#) статті 6 слово "річковим" замінити словами "внутрішнім водним";

15) у [частині першій](#) статті 7 Закону України "Про страхування" (Відомості Верховної Ради України, 2002 р., № 7, ст. 50):

у [пункті 10](#) слова "водного транспорту" замінити словами "морського і внутрішнього водного транспорту";

[пункт 32](#) доповнити словами "та судновласника суден внутрішнього плавання";

16) у [підпунктах 14.2.1](#) і [14.2.2](#) пункту 14.2 статті 14 Закону України "Про державну підтримку сільського господарства України" (Відомості Верховної Ради України, 2004 р., № 49, ст. 527) слово "річковим" замінити словами "внутрішнім водним";

17) в [абзаці сьомому](#) статті 1 Закону України "Про транспортно-експедиторську діяльність" (Відомості Верховної Ради України, 2004 р., № 52, ст. 562) слово "річкового" замінити словами "внутрішнього водного";

18) у [пункті 3](#) частини першої статті 30 Закону України "Про військовий обов'язок і військову службу" (Відомості Верховної Ради України, 2006 р., № 38, ст. 324) слова "плавучий склад суден морського і річкового транспорту" замінити словами "члени екіпажів суден морського і внутрішнього водного транспорту";

19) [частину другу](#) статті 2 Закону України "Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності" (Відомості Верховної Ради України, 2007 р., № 29, ст. 389 із наступними змінами) доповнити словами "державного нагляду (контролю) у сфері безпеки торговельного мореплавства і судноплавства на внутрішніх водних шляхах (у частині нагляду (контролю) за суднами)";

20) у [Законі України](#) "Про регулювання містобудівної діяльності" (Відомості Верховної Ради України, 2011 р., № 34, ст. 343 із наступними змінами):

а) [пункт 5](#) частини першої статті 2 після слова "виробничих" доповнити словом "транспортних";

б) [пункт 1](#) частини четвертої статті 31 після слів "ядерної та радіаційної безпеки" доповнити словами "перевезення небезпечних вантажів";

21) у [Переліку документів дозвільного характеру у сфері господарської діяльності](#), затвердженому Законом України "Про Перелік документів дозвільного характеру у сфері господарської діяльності" (Відомості Верховної Ради України, 2011 р., № 47, ст. 532 із наступними змінами):

а) пункт 16 після слів "днопоглиблювальні роботи" доповнити словами "(крім експлуатаційного днопоглиблення)";

б) доповнити пунктом 156 такого змісту:

"156. витяг з Реєстру об'єктів інфраструктури внутрішнього водного транспорту	Закон України "Про внутрішній водний транспорт";
---	--

22) у [Законі України](#) "Про рибне господарство, промислове рибальство та охорону водних біоресурсів" (Відомості Верховної Ради України, 2012 р., № 17, ст. 155; 2013 р., № 43, ст. 616; 2014 р., № 6-7, ст. 80; 2016 р., № 4, ст. 40; 2018 р., № 41, ст. 320):

а) в [абзаці тридцять першому](#) статті 1 слова "а також забезпечення безпеки мореплавства суден флоту рибної промисловості" виключити;

б) абзаци [четвертий](#), [п'ятий](#), [дев'ятий](#), [десятий](#), [тринадцятий](#), [чотирнадцятий](#), [п'ятнадцятий](#), [сімнадцятий](#), [двадцятий](#) і [двадцять перший](#) статті 8 виключити;

в) у [статті 9](#):

абзаци [десятий](#) - [тринадцятий](#), [п'ятнадцятий](#), [сімнадцятий](#), [вісімнадцятий](#), [дев'ятнадцятий](#), [двадцять другий](#) - [двадцять п'ятий](#) виключити;

абзац [тридцять четвертий](#) викласти в такій редакції:

"погодження видачі дозволів на днопоглиблювальні роботи (крім експлуатаційного днопоглиблення), прокладання кабелів, трубопроводів та інших комунікацій на землях водного фонду";

в абзаці [сорок першому](#) слова "безпеки мореплавства на морі" виключити;

абзац [сорок шостий](#) виключити;

г) [абзац двадцять третій](#) частини першої статті 10 викласти в такій редакції:

"погоджувати видачу дозволів на днопоглиблювальні роботи (крім експлуатаційного днопоглиблення), прокладання кабелів, трубопроводів та інших комунікацій на землях водного фонду";

г) у [статті 46](#):

у частині [другій](#) слова "та місць базування суден флоту рибної промисловості для вивантаження водних біоресурсів (структурно відокремлена частина рибогосподарського підприємства)" виключити;

після частини [другої](#) доповнити новою частиною такого змісту:

"Місця базування суден флоту рибної промисловості відкривають місцеві державні адміністрації у порядку, затвердженому центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сферах морського і внутрішнього водного транспорту, та оприлюднюють інформацію про відкриті бази на своїх офіційних веб-сайтах. Щодо баз, розташованих на внутрішніх водних шляхах, таке рішення приймається за погодженням із центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері внутрішнього водного транспорту, а щодо баз, розташованих на морських водних шляхах, - за погодженням із капітаном морського порту, в зоні державного нагляду за безпекою мореплавства якого знаходиться цей морський шлях. Рішення щодо базування суден флоту

рибної промисловості приймається за погодженням із центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері рибного господарства. Вхід, вихід і перебування малих і спортивних суден, водних мотоциклів в акваторії морського порту здійснюються відповідно до [Кодексу торговельного мореплавства України](#) та [Закону України](#) "Про морські порти України".

У зв'язку з цим частини третю - шосту вважати відповідно частинами четвертою - сьомою;

д) [статті 48-50](#) викласти в такій редакції:

"Стаття 48. Класифікація суден флоту рибної промисловості та технічний нагляд за ними

Класифікація суден флоту рибної промисловості та технічний нагляд за ними здійснюються в порядку, встановленому [Кодексом торговельного мореплавства України](#) та Законом України "Про внутрішній водний транспорт".

Стаття 49. Допуск суден флоту рибного господарства до плавання

Плавання суден флоту рибної промисловості допускається залежно від району плавання та висоти мінімального надводного борту, а саме:

судна 1 району плавання - судна з висотою мінімального надводного борту не менше 0,2 метра, що експлуатуються у закритих для судноплавства рибогосподарських водних об'єктах (їх частинах) - озерах, ставках, охолоджувачах енергетичних об'єктів тощо загальною площею до 200 гектарів;

судна 2 району плавання - судна з висотою мінімального надводного борту не менше 0,3 метра, що експлуатуються у закритих для судноплавства рибогосподарських водних об'єктах (їх частинах) - озерах, ставках, охолоджувачах енергетичних об'єктів тощо загальною площею понад 200 гектарів та в частинах судноплавних річок;

судна 3 району плавання - судна з висотою мінімального надводного борту не менше 0,4 метра, що експлуатуються у відкритих для судноплавства рибогосподарських водних об'єктах (їх частинах) - річках, мілководних частинах водосховищ;

судна 4 району плавання - судна з висотою мінімального надводного борту не менше 0,5 метра, що експлуатуються у відкритих для судноплавства рибогосподарських водних об'єктах (їх частинах) - річках, відкритих частинах водосховищ, прибережних частинах Азовського та Чорного морів (20 миль від берега).

Стаття 50. Порядок реєстрації суден флоту рибної промисловості

Реєстрація суден флоту рибної промисловості здійснюється у порядку, встановленому [Кодексом торговельного мореплавства України](#) та Законом України "Про внутрішній водний транспорт";

23) у [Законі України](#) "Про морські порти України" (Відомості Верховної Ради України, 2013 р., № 7, ст. 65 із наступними змінами):

а) [статтю 2](#) доповнити частиною четвертою такого змісту:

"4. До суден внутрішнього плавання (річкових суден і суден змішаного плавання) правила цього Закону застосовуються з урахуванням Закону України "Про внутрішній водний транспорт";

б) [пункт 7](#) частини другої статті 17 доповнити словами "порядок приймання з суден нафти, нафтовмісних вод, суднових стічних вод, сміття, експлуатаційних та вантажних відходів";

в) у [частині першій](#) статті 19:

абзац перший після слів "обслуговування суден" доповнити словами "у тому числі порядок приймання з суден нафти, нафтовмісних вод, суднових стічних вод, сміття, експлуатаційних та вантажних відходів";

доповнити абзацом другим такого змісту:

"Суднам, які згідно із судновими документами мають максимальну осадку більше 4,5 метра, послуги з обслуговування надаються у морських портах і терміналах, якщо інше не встановлено Законом України "Про внутрішній водний транспорт";

г) у [статті 22](#):

перше речення частини першої доповнити словами "з урахуванням особливостей справляння, встановлених Законом України "Про внутрішній водний транспорт";

абзац перший частини другої після слів "адміністративного збору" доповнити словами "з урахуванням особливостей використання, встановлених [Кодексом торговельного мореплавства України](#)";

частину третю доповнити абзацом другим такого змісту:

"Санітарний збір не справляється в морських портах, які не мають технічних засобів для прийняття з суден всіх видів забруднень (крім баластних вод), а також не справляється з окремих категорій суден відповідно до Порядку справляння, обліку та використання коштів від портових зборів. Якщо з судна не справляється санітарний збір, таке судно здійснює оплату за фактично надані йому послуги з прийняття забруднень";

г) у тексті [Закону](#) слова "річковий транспорт" і "центральний орган виконавчої влади, що забезпечує реалізацію державної політики у сфері безпеки на морському і річковому транспорті" в усіх відмінках замінити відповідно словами "внутрішній водний транспорт" і "центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері морського транспорту" у відповідному відмінку;

24) у [Законі України](#) "Про Єдиний державний демографічний реєстр та документи, що підтверджують громадянство України, посвідчують особу чи її спеціальний статус" (Відомості Верховної Ради України, 2013 р., № 51, ст. 716; 2016 р., № 34, ст. 593):

а) [пункт 5](#) частини першої статті 2 викласти в такій редакції:

"5) центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сферах морського і внутрішнього водного транспорту, державне підприємство, що належить до сфери управління центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сферах морського і внутрішнього водного транспорту, до основних завдань якого належить організаційно-технічне забезпечення надання послуг у сферах морського і внутрішнього водного транспорту";

б) в [абзаці першому](#) частини шостої статті 16 слова "капітаном морського порту" замінити словами "центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сферах морського і внутрішнього водного транспорту";

в) у [статті 25](#):

частину п'яту викласти в такій редакції:

"5. Оформлення, видача, обмін посвідчення особи моряка здійснюються центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сферах морського і внутрішнього водного транспорту";

у частині восьмій:

абзац перший викласти в такій редакції:

"8. Центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сферах морського і внутрішнього водного транспорту, має право відмовити заявникові у видачі посвідчення особи моряка у разі, якщо";

в абзаці шостому слова "капітана морського порту" замінити словами "центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сферах морського і внутрішнього водного транспорту";

частини десяту і одинадцяту викласти в такій редакції:

"10. Про втрату або викрадення посвідчення особи моряка на території України особа зобов'язана негайно повідомити капітана судна, на якому вона працює, та/або керівника підприємства, установи, організації, що уклала з нею трудовий договір, а також центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сферах морського і внутрішнього водного транспорту, а в разі викрадення - також орган внутрішніх справ. Про втрату або викрадення посвідчення особи моряка за кордоном особа зобов'язана повідомити компетентні органи іноземної держави та найближчу закордонну дипломатичну установу України за місцем перебування, яка протягом доби інформує центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сферах морського і внутрішнього водного транспорту, та центральний орган виконавчої влади, що забезпечує реалізацію державної політики у сфері захисту державного кордону України, із зазначенням внесеної до документа інформації.

Рішення про оформлення посвідчення особи моряка замість втраченого або викраденого, яке було оформлено із застосуванням засобів Реєстру, приймається центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сферах морського і внутрішнього водного транспорту.

Замість втраченого або викраденого посвідчення особи моряка центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сферах морського і внутрішнього водного транспорту, після встановлення факту видачі раніше такого документа особі, яка заявила про його втрату або викрадення, оформлює та видає новий документ.

Якщо особа, яка заявила про втрату або викрадення посвідчення особи моряка, знайде цей документ, вона зобов'язана здати знайдений документ для знищення до центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сферах морського і внутрішнього водного транспорту, а в разі втрати або викрадення за кордоном - найближчій закордонній дипломатичній установі України.

11. У разі закінчення строку дії посвідчення особи моряка або смерті особи її документ у порядку і строки, визначені законодавством, здається до центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сферах морського і внутрішнього водного транспорту, а якщо така особа проживає (проживала) за кордоном, - до закордонної дипломатичної установи України";

пункт 13 частини дванадцятої викласти в такій редакції:

"13) уповноважений орган, що видав документ, та відцифрований підпис посадової особи";

25) у [пункті 24](#) частини першої статті 7 Закону України "Про ліцензування видів господарської діяльності" (Відомості Верховної Ради України, 2015 р., № 23, ст. 158) слово "річковим" замінити словами "внутрішнім водним";

26) [абзац тридцять сьомий](#) частини другої статті 4 Закону України "Про приватизацію державного і комунального майна" (Відомості Верховної Ради України, 2018 р., № 12, ст. 68; 2019 р., № 46, ст. 302; 2020 р., № 28, ст. 188) викласти в такій редакції:

"акваторії морських портів, гідротехнічні споруди (крім річкових причальних споруд), об'єкти портової інфраструктури загального користування, засоби навігаційного обладнання та інші об'єкти навігаційно-гідрографічного забезпечення морських і внутрішніх водних шляхів, системи управління рухом суден, об'єкти річкової інформаційної служби, інформаційні системи, навчальний та гідрографічний флот, майно органів державного нагляду і контролю за торговельним мореплавством і судноплавством на внутрішніх водних шляхах".

5. Тимчасово, до початку здійснення повноважень національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері транспорту, її функції та повноваження, визначені цим Законом, виконує центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері внутрішнього водного транспорту.

6. Усі документи, на підставі яких здійснюється будівництво об'єктів інфраструктури внутрішнього водного транспорту, видані до набрання чинності цим Законом, є чинними до завершення будівництва об'єкта.

Усі раніше видані суднові документи, кваліфікаційні документи капітанів, судноводіїв та членів екіпажів морських суден і суден внутрішнього плавання, судноводіїв маломірних (малих), прогулянкових та інших суден, водних мотоциклів вважаються чинними до закінчення строку їх дії.

7. Підприємству, визначеному центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері внутрішнього водного транспорту, до основних завдань якого належить обслуговування внутрішніх водних шляхів, передається майно державних транспортних підприємств, яке на день набрання чинності цим Законом входить до складу стратегічних об'єктів інфраструктури внутрішнього водного транспорту, та інше майно об'єктів інфраструктури внутрішнього водного транспорту державної форми власності.

8. До початку фінансування робіт, пов'язаних з будівництвом, реконструкцією, ремонтом і утриманням стратегічних об'єктів інфраструктури внутрішнього водного транспорту, з Державного фонду внутрішніх водних шляхів відповідно до цього Закону фінансування таких робіт здійснюється за рахунок джерел, які використовувалися до набрання чинності цим Законом.

9. Власникам посвідчень судноводія малого судна або водного мотоцикла, які отримали такі посвідчення до набрання чинності цим Законом, міжнародне посвідчення на право управління прогулянковим судном для управління аналогічними суднами видається без проходження ними додаткової оцінки кваліфікації.

10. Власникам суден, зареєстрованих у Державному судновому реєстрі України та Судновій книзі України до набрання чинності цим Законом, внесення змін з видачею відповідних суднових документів здійснюється упродовж трьох років на безоплатній основі.

11. Національній комісії, що здійснює державне регулювання у сфері транспорту, на день набрання чинності цим Законом передбачити для суден внутрішнього плавання, які згідно з судновими документами мають максимальну осадку не більше 4,5 метра, при здійсненні каботажного рейсу, в якому місцем відправлення або місцем призначення є морський порт Херсон, Ольвія чи Миколаїв, встановлення ставок портових зборів на рівні, визначеному [статтею 9](#) цього Закону.

12. Кабінету Міністрів України протягом одного року з дня опублікування цього Закону:

привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом;

забезпечити прийняття нормативно-правових актів, спрямованих на реалізацію цього Закону;

забезпечити приведення міністерствами та іншими центральними органами виконавчої влади їх нормативно-правових актів у відповідність із цим Законом;

забезпечити проведення інвентаризації майна державних транспортних підприємств з визначенням переліку стратегічних об'єктів інфраструктури внутрішнього водного транспорту;

організувати заходи із збору інформації щодо гідротехнічних споруд приватної форми власності та земель водного фонду, відведених для будівництва об'єктів інфраструктури внутрішнього водного транспорту.

Кабінету Міністрів України через рік після набрання чинності цим Законом щорічно включати інформацію про його виконання до звіту про хід і результати виконання Програми діяльності Кабінету Міністрів України.

Президент України

В.ЗЕЛЕНСЬКИЙ

**м. Київ
3 грудня 2020 року
№ 1054-IX**